Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Quaestiones et Responsiones super III libros Sententiarum - Cod. Aug. perg. 258

[S.l.], [13./14. Jahrh.]

Liber IIII

urn:nbn:de:bsz:31-59328

Visual Library

ro. io. finis legis xpc. Nam
ca. s a° omnis doctrina sit
rex vel signorum. in utraque doc
trina legis est impleta. Signa
n. impleta s. et insignando
p exemplificacionem intellectu
um spiritualium et inchoando
quo ad successionem sacramen
torum novorum. Sed res implere
ipsum quidem p explicacionem
preceptorum moralium et sup
addicionem consiliorum cerimonialium ptem
ptacionem vel evacuacionem con
minacionum et durorum iudicio
rum. Docente ipso legis consu
matore verbo et exemplo mansue
tudinem. Discite inquit ipse
a me quia mitis sum et humi
lis corde. Quam doctrinam et
nos sequi det ipse legis lator
~~[struck]~~ filius virginis qui est
benedictus in secula. Amen.

explicit liber 3us incipit quartus
de sacramentis. D. I.

Queritur quid sit sacramentum. R.
a° de ci. dei. x libro. Sacramentum
est sacre rei signum. hec
larga. Item Aug. doct. xpiana. Sacramentum est in
visibilis gracie forma visibilis forma. Magister
addit ita. ut eius similitudinem gerat et
causa existat. Item au°. Sacramentum est quo
sub tegumento rerum visibilium divina vir
tus secrecius operatur salutem. j. Quarta hu
mil° sac. Sacramentum est in se elementum cor
poralis oculis suppositum. ex institucione
signans ex similitudine representans. ex

scificacione aliquam invisibilem graciam
conferens. S. Non tamen quodlibet sacramentum dicitur vel
quia secretam tamen signat. vel tamen sacrum
vel utrumque. proprium continet sacramentis ve
teris legis. tamen nove legis. Secundum
autem dicitur sacramentum signum vel secretum
ut passio et hiusmodi.

Ex quibus consistit. R. in lit
tera ex duobus. s. rebus sensibilibus ·2·
et verbis. Primum est contra et verbis
secundum spiritus nominis. s. in actione
s. verbum incarnatum presencius represen
tent. et quia sunt aut verba inter signa
obtinent principatum.

Que sint instituta. R. litte ·3·
ra. b. x. utilitas. s. humiliacio. eru
dicio. exercitacio. Item adunacio in
unum cultum et agnicio mutua.

Utrum esse signum sit essencia sa ·X·
cramento. R. sic. quia per diffinici
ones. quia sacramenta mediante se et sp
voluntarium ~~[struck]~~ ergo in esse per cognicionem ·10
in intellectu. et hoc sit per signum
exterius et inclinacionem in affectu
et hoc pertinet ad graciam melius.

Utrum sacramenta nove legis contineant ·4·
graciam. R. proprie loquendo
non continent. sed metaphorice. s. per quandam
consequenciam.

Utrum efficiant graciam. ·5·
Utrum aliqua vis insit eis ad
causandum graciam. R. Non efficiunt
principaliter sed instrumentaliter. i. amministra
cione. Sed quidam dicunt hoc amminicu
tum exterius esse incorporalem. Sed divina
virtus ei assistit. S. Alii dicunt quod est in

tius annuerant. non prece. sed magis ex
instinctu. et hec virtus confert tamen uni
sui sacramenti. hec est probabilior. Unde aug.
unde hec virtus aque ut corpus tangat et c.
7 Unde traxit eis illa virtus. R. a
passione Christi. Ut dicit glo. ro. v. et jo. 19.
tamquam a causa meritoria. que in nos de
rivatur per fidem ecclesie in sacramento.
in quibus aliquo modo conformamur pas
sioni Christi.
8 Utrum sacramenta veteris legis iustifi
cabant. R. sic. quantum ad opus oper
antis. quod est vel devotio vel obedientia vel
reverentia dei. quando propter hec offerebantur
sed non quantum ad opus operatum. ma. tamen
dicit quod neutro modo. sed hugo. quod utroque modo.
9 Utrum eadem gratia sit in virtu
tibus et sacramentis. R. sic. una enim anima
diversas potentias ita una gratia diversos facit
in anima. Aqua fluunt diversi hic
habitantes potentias ad bonum. et diversi
effectus potentias a malo. primum est in virtu
tibus. secundum in sacramentis.
10 An fides parentum valebat parvulis
ad remissionem peccati originalis ante circumci
sionem. R. multi quod sic. Unde B. Quod
apud nos valet aqua baptismi. hoc egit
apud veteres. vel pro parvulis sola fides
vel pro maioribus fides sacrificii. s.
X. Vel pro hiis qui ex Abrahe stir
pe prodierunt. mysterium circumcisio
nis. ratio est quia pactum contractum est.
In adulto requirebatur fides propria
quia habitualis et actualis.
11 Utrum requirebatur fides formata. R.
non. quia non habet virtutem salvandi ex parte sui.
An sufficiebat fides formata sine 12
motu. R. non. quia fides operabatur per modum
motus. saltem de congruo. Sed motum non
consistit solum in habitu. sed in motu
li. ar. S. Item oportuit quod motus ille fidei
specialiter determinaret ad salvandum hunc
parvulum. Utrum 13
Utrum sufficit motus interior sine
signo exteriori. R. Adam dicit quod non.
nec in parvulis nec in adultis. S. Alii di
cunt nisi quod sic. quia nulla sacramenta vel signa
adhuc fuerunt instituta. Unde B. s. q. 4.
Utrum in adultis esset necessarium ut 14
sacrificium. R. Due sunt opiniones ut s. q.
10. Unde sed ad dicit quod tamen erant de bene esse ex
terior professio fidei que fiebat secundum quosdam
per sacrificium secundum hug. pertinaciores
sunt doctores et per oblationes. Hu dicit quod
magis fuerunt ad devotionem proposita quam
pro salute obtinenda.
Que sunt instituta circumcisio. 15
R. In remedium quod statuit et ostendit et
insignium quo generalis populus. in quo fides s
propagationem generalem multiplicabatur.
S. et in Abraham inquam incepit nota
bilis fidelium ab infidelibus distinc
cio. hec ex glo. Ge. 17.
Quare ante legem fuerunt data. R. 16
ut peccatum populis aggravaret cum lex da
da erat.
Ubi est data. R. Inter quibus 17
nasciturus erat Christus. quia eos et specialiter
debebat sanctificatio. et specialis distinc
cio. quamvis tamen alii non tenerentur tamen eis

p(ro)sint. s(ecundum) p(ro)selitus ut achior. Judit.
ix. s(ed). It(em) no(tandum) q(uod) t(antu)m filii p(ro)missio
nis dicu(n)tur filii in quib(us) ma(n)sit lex.
n(on) filii carnis.

18 ¶ M(ulier)es requirunt(ur) ad integritatem
R(esponsio). s(ecundum) hu(gonem). t(ri)a. s(cilicet). masculi. caro p(re)pu
cii. dies octa(vus). s(ed). S(ecundum) hug(onem). q(uan)do instituta
est s(acramentu)m requirebantur p(ri)ma duo/.
s(ed) q(uia) ad signum (et) obs(er)uacionem p(re)cepti
requirebatur (et) t(er)ciu(m). s(ed). S(ecundum) ma(gistrum). d(icitur).
q(uod) in necc(essita)te licuit p(re)ueniri temp(us).
s(ed). S(ecundum) hugo(nem). q(uod) no(n). (et) q(uod) saluabantur
p(er) fidem parentu(m).

19 ¶ Utrum circ(umcisio) remittebat culpa(m)
R(esponsio). valet. s(ecundum) au(gustinum) (et) Jo(hannem). q(uod) sic. s(ed) p(ri)nci
paliter originale p(er) (con)s(e)q(uen)s s(ed) p(ro)ptus ac
tuale. n(on) t(ame)n debitu(m) t(em)p(or)al(is) pene.

20 ¶ Utru(m) gra(ciam) (con)ferebat. R(esponsio). plures
s(unt) opiniones. s(ed) (com)munis est q(uod) sic simplic(ite)r
uniq(ue). s(ed) gra(cia) est deletiua culpe/. s(ed)
p(ro) actus (con)ferit(ur) uniq(ue) (et) op(er)atiua
boni/ l(e)x(.) de (con)stractione sanguis.
v(e)l p(ro) actu(m) est (et) cor(poris)/. Un(de) ma(gister) d(icit).
q(uod) (con)ferebat modicam.

21 ¶ Utru(m) imp(ri)mebat caracte(re)m. R(esponsio).
no(n). q(uia) stat illi(us) p(er)s(one) carnal(is) erat.
(et) id(eo) no(n) h(ab)uit caracte(re)m sp(irit)ualem.
s(ed) t(antu)m carnalem.

22 ¶ Utrum mutari debuit i(n) bap(tis)
m(u)s sic. q(uia) bap(tismus) p(er)fectior est. Un(de) au(gustinus) d(icit).
q(uod) alia instituta sunt s(acramen)ta uirtute m
aiora. utilitate meliora. Ac facili
ora nu(mer)o pauciora. It(em) p(er)fici(unt) (et) i(n)signi

D. 2. ...

8. 2. J. Quo t(em)p(o)re s(acramen)ta
fu(er)unt instituenda. R(esponsio). s(ecundum) (con)dicio(n)em morbi. (et) in fine. diu(er)sis
temporib(us) diu(er)sa dant(ur) remedia/
morbus p(ro)ficit p(er) dilacio(n)em ip(s)or(um)
Infirmus cog(nosc)it i(n)firmitatem (et) neccessitatem
medicine. (et) id(eo) utiliora s(er)uata sunt
usq(ue) in finem. q(uia) m(agis) p(ro)dere 2
potant/. s(ed) (et) mult(a).

¶ Quare tot s(acramen)ta. i(n) no(va) le(ge). (et) de
distinccione eor(um). R(esponsio). Sacra(men)ta q(uia)
medicine s(unt) (con)t(ra) defect(us) dant(ur)/ t(ri)a (con)t(ra)
culpam. s(cilicet) bap(tismus) (con)t(ra) originale. pe
nitencia (con)t(ra) actuale. mortale/. extrema
unctio (con)t(ra) ueniale. Alia. e(st). (con)t(ra) d(e)f(ectu)s
pene. q(ue) sunt. e(st). s(ecundum) be(da). s(cilicet). (con)t(ra) ignoran
ciam ordo./ (con)t(ra) maliciam euch(aristia)/ (con)t(ra)
infirmitatem (con)firmacio./ (con)t(ra) (con)cupiam
matrimonium. 3

¶ Utru(m) o(mn)ia instituta sunt (con)t(ra)
defectu(m). R(esponsio). sic. q(uia) n(on). e(st) p(ro)p(ter) aliq(uam) indi
gnitatem. (et) d(e) ordinacio(n)e n(on) q(uia) ius
sibi ita ad sanctificacionem ecclesie totaliter
ordinata (et) instituta s(unt). s(ed). Et no(n) q(uia)
defectus d(icitur). sui posicio alic(uius) mali. sup(er)

¶ Utrum sit (con)t(ra) [illegible] 4
defectu(m) culpe t(antu)m. R(esponsio). s(ed). (con)t(ra) cul
pam. (et) sequelam culpe. s(cilicet). pena(m) (et) mod(um)
medicinarum. 5

¶ Utru(m) antiq(ua) s(acramen)ta debuerunt mu
tari in noua lege. R(esponsio). manente in
mobili (con)silio medici. s(ecundum) diu(er)sas (con)dicio
nes morbi (et) infirmi diu(er)se dant(ur)
medicine. Ita et d(e) s(acramen)tis. s(ecundum) q(uo)d (et) aue. 6

¶ Utru(m) bap(tismus) Joh(ann)is fuit s(acramentu)m. [illegible]
s(acramen)tum. R(esponsio). Large loq(ue)ndo sic. q(uia) sa
cre rei signu(m). s(cilicet). bap(tismus) x(risti). S(ed) s(tri)cte no(n)

l^9

q2 nō 9ulit grām / Idem innuit.
Reducitur tn̄ ad sacrā no. le. q2
ad eā operauit ut circumcisio ad
7 A quo fuit institutū 9uertem-
nis. R. Ado n̄ exp̄sse. s3 occulte
p̄missum s. Johm. qui nō solum
fuit minist institucōnis. s3 ē signā
tis exequcōnis. q. n̄ ē ubi fiebat
q n̄ faceret minist ē pp̄ h ita dcus ē
Johis bap9
8 Utrū 9ferret grām. R. n̄. q2
ad hoc n̄ erat institut9. s3 ad p̄figā
nd bap9 x. ē assuefad hoīes ad bap.
hec cē innuit.
9 Utrū imp̄mebat caractēm
R. q nō. q2 totū effcm̄ suū h̄ebat
ex ui9 scor9. ē nō insp̄u.
10 Utrū baptizati bap9 Iohis
itato baptizari debuint bap9 x.
R. dupx̄ fuit opio. Vna fuit
se magri. s. q n̄. dū nī huiū 9g
nicōm tn̄ s3 supplebat p̄ impo
sicionē manū. q. Alia dicit ui9
q sic. q2 n̄ caractēm īp̄ssit n̄c
grām 9tulit. X. 3. D. 3.
1 Queritur q̄ sit bap9. R. ma.
q est tinctō. i. ablucio co
rpis exterior fcā sb̄ for. ubor. p̄
scripta. Au9. dt. q. idem. s. q est tinc
cio inaq̄ ubo uite scificata. Io
tn̄ q in bap9 tā. ē. s. sacm̄ tm̄
s. ablucio sb̄ for. u bor. / sacm̄ ē
res. s. caracter res tm̄. s. grā / ē hic
diffinit. q est sacm̄ tm̄.
2 Utrū ubū uocale sit d eēn bap
R. ita sunt de eēn. 9. aq. for. ubi
intencio minist. ista duo copulans. 3
S3 q̄re uba. s. p. d. q. 7.
Qua sit d sba for9. R. For. la
tinor. ē. Ego te baptizo. In no.
p. ē f. ē s. s. Amē. ex. m. d bap. q.
For. grecor. est h. Baptizet9 suus
x. in nōie p. ēc. In nocacio grā tri
tatis est d sba. q2 ab institucione
dīna / Sile expssio act9 ē p̄ba
ptizand9. ē d sba. q2 idem aput
oms exp̄imit. ē io ui9 descendis
se a tradicione aplica. S3 mod9 ex
p̄imendi est diu9sus int la. ē gre.
ē io n̄ est de sba. q̄uis q̄da dicit
q sic. q. tn̄ est d neēe baptizan
tis. q2 aliti pccaret.
Utrū expssio tm̄ p̄ale sit de 4
neēte for9. / R. Si uoluntarie fit.
nacim̄ est sacm̄. S3 si ex neēte
ut q2 pu9 morit. pie cdit9. q deus
suppleat / tunc tn̄ est rebaptiza
ri. si supuixit.
Si nunc ualet bap9 in nōie x. 5
R. n̄. s. q theologi 9e dnt. q̄uis
q̄ndā q sic. / n̄ eent cāe cāe. q tē
s. spāle asilum spē. s. īplicita exp
ssio trinitatis. reuerencia nōis xpi.
Utrū mutacō for9 euacuat bap. 6
R. Si ponunt nōīa. q n̄ signt pas
s. notōalia. uti genitor. ēc. uac
uum. Si corrp̄. ic tota ul̄ ip̄te.
S3 manz sigta salte s. acomoda
cionē usus u3 / Si addat ex deuo
cione ul̄ simplr n̄ nocet. Si ex

puritate ut aurum noce[n]t. Si contumacie ex nocte non valet. Si ex necessitate pie credit quod valet. Si fiat tunc sponsio ex simplicitate non nocet. Si ex necessitate heretica non valet. Si interpositio est modica non nocet. Si magna ita quod dissimulat actum non prodest.

7 ¶ Utrum contentus fiat in aqua. Resp. sic. Huius probatio principium est unitatis. Item quia baptismus refrigerat abluit illuminat. Item sit in aqua propter facilitatem et utilitatem quia omnibus inest.

8 ¶ Nunquid aqua possit fieri. Resp. In omni vero remanent species aque quantumcunque aliter alteretur. Unde potest fieri in mari et in paludibus.

9 ¶ Utrum aliquid vis insit aque. Resp. quidam dicunt quod non sed tamen sunt ad hoc deputate. Alii vero quod sic. sed incompleta et que passiva est eis data in baptismo Christi. sed completa et acta in usu ut cum aliquis baptizatur. [illegible]

10 ¶ Utrum immersio sit necessaria. Resp. non quia passionem vel infusionem aque potest fieri. tamen consuetudo est vel servanda.

11 ¶ Utrum trina immersio sit necessaria. Resp. non. sed quodque valet. tamen ubi est consuetudo vel servanda est. et secundum hos consuetudo melior est.

12 ¶ Nunquid pars immergi debeat. Resp. secundum celebriorem opinionem baptizato capite totum est baptizatum quia in eo vigent omnes sensus. et non sic de aliis membris.

13 ¶ Quando baptismus fuit institutus. Resp. ante passionem et tunc fuit in consilio. post passionem precepit omnibus et tunc fuit in precepto.

¶ Quando cessaverunt legalia. Resp. sed Christus circumcisio obligavit et prius usque ad passionem Christi. et tunc mortua fuerunt. sed post divulgatum evangelium mortifera fuerunt. Sed ab institutione baptismi usque ad passionem Christi baptismus cum circumcisione currebat. uno proficiente altero deficiente. Sed a passione usque ad divulgatum evangelium observari poterat ob reverentiam non tamen spes erat in ea ponenda.

Queritur utrum parvuli inficiantur in baptismo. Resp. sic sed per passionem Christi fidem ecclesie et sacramentum quia et culpa ab alio contraxerunt.

¶ Utrum conferantur eis in baptismo virtutes. Resp. quidam dicunt quod dantur in radice sed gratia sed non in medio suo. Alii quod habent incompleti suis quidam dispositiones. Sed contra dicitur et virtutes cum [illegible] quod dant immunitatem [illegible] in habitu prius sed non in usu propter imperfectionem potentie.

¶ Utrum fictio impediat effectum baptismi. Resp. qui simulat se velle suscipere vel accipere et non intendit hic impedit. Sed qui simulat se dispositum cum non sit vel non credit vel quia in dolore vel cum proposito peccandi accedit. quia contemptus sacramentum vel non recipitur ille non suscepit rem sacramenti.

¶ Utrum fictione recedente baptismus

heat efficiu · R · a⁹ inhit · q sit · q hit immediatam dispom ad gram · s caracteru · sz pcca remis sa p⁹ bap⁹ delz tm quo ad cul pam · et hoc pactus · et mag⁹ vtu te penitencie ·

4· ¶ Utrum iustificati teneant ad bap⁹ · R · sic pp obligacoz pcepti ·

5· ¶ Utrum iam iustificatis ad p sit · R · sig⁹ est dimissionis pce ite q ca augmti gre · et pena tol

7· ¶ Utru bap⁹ aque s ite possit impli upp inul · s lege dm no · q n p bap · flamis · s · sz per bap⁹ sanguinis pie creditur · s tn pt e p puilegm gre spialis ·

8· ¶ Utrum possit suppleri i ad ultis · R · sic · qu hu no pt bap aq · q p ceptu affirmatiuu e · in lit au et ambr ·

9· ¶ Ms inter tres bap⁹ sit melior · R · Bap⁹ flamis delet culpam sepius · Bap⁹ aq totam pena · B ap⁹ sangs libat ab omi seqla · s · temptacione et sic se hnt ut ex cedencia et excessa ·

10· ¶ Utru in bap⁹ adultis fiat re missio culpe · R · sic · si hit et n sit Requi sict⁹ · Requir tn s au⁹ inhit · prima · s attricois · q est impfca ad salutez pse non 2tricionis ·

11· ¶ Utru omis culpa in bap⁹ dle at · R · sic · tam uel q mort actua lis sii orig⁹ · q p inductom for s n solu for 2tria · sz e dispo expe

llitur ·

·12· ¶ Utru bap⁹ tollat omez pena · R · s da⁹ · Bap⁹ est pricipm vite spuls · s · tam gre q gle · et io etn am pena tollit · que aurta impe dit · et tepale satfcoriam q retar dat · s n 2tractam antitate que neutrum facit ·

·13· ¶ Utru eql sit effcs bap⁹ in oibz adultis · R · sic · ad caractem · et icli tucioem in nocencie · sz n q⁰ ad infu sione gre · et repssioem fomitis · q duisimod⁹ e dispositi ·

·14· ¶ Utrum in puis sit eqlis effcs · R · s legem dm sic · q ide sacrm · et eql dispo uoluntis · d · 4 · D · 4 ·

·1· Queritur qm ptate x in bapti do huit · R · s q ds ptate huit auctoritas s q ho · ptate mistu ex cellentis · et hoc pp · e · q p passioz bap⁹ uirtutez tribuit · q effcm sac mti solo ubo dare potuit q i no ic ei⁹ baptizati · et q bap⁹ instituit ·

·2· ¶ Mrc ptatez mistrs 2tulit · R · qdx est ptas 1co effcs · s · ul pricip ali agnto · s · l pricipale adiuua do · et neutru hit creatura in creacioe ul peticacione · s · tn est instrume tali co opando · hanc sacrmta hnt et a alie creature in effcibz nalib⁹ q ita est · in tia dispo · do hanc gras ad · et mist sacroz ·

·3· ¶ Quam ptatem 2ferre potuit · sz noluit · R · mx est ptas bap⁹ · s · p c auctoritas · co opacionis · excellncie ·

sed ut in alto baptismi reti meliori. Invocacionis ut in nomine patris etc. Institucionis sed ministerii exterioris. potentiam dare non potuit. sed ultimam dedit. sed tertiam dare potuit. sed noluit. sed per alios non potest tamen dici quod potuit eis dari cooperatores ministerialiter intus ut sacerdotes.

[Margin note: ne spes [illegible] ponat [illegible] cum simul dare noluit ne baptismi diuideretur [illegible] magistri [illegible] dare potuit]

4 Utrum virtus creandi alicui creature dari possit. Respondeo secundum magistrum non, quia non entis non est aliqua distancia. ergo nec infinita. secundum communem opinionem non potuit. quia infinita potencia non potest esse infinita. secundum quod est creare propter infinitam distanciam extremorum. qua maior excogitari non potest. quamvis finita sit creature entis. sic est dei ad creaturam.

5 Utrum caracter aliquid sit. Respondeo sic. secundum quod sacramenta distinguuntur. Sed dicunt quidam quod est quedam relacio qua ordinatur anima ad hoc ut sit templum dei. Extra de consecratione ecclesie. ad hoc tamen omnes quod fundatur in aliqua forma. Unde dicunt quidam quod est qualitas sed in nulla .4. specierum. Alii in aliqua quod in prima reducitur. quia est spiritualis potestas data ad exercendos actus spirituales. hee due ultime sunt sollempniores. sed quidam tamen communius probabiliter dicunt istam speciem esse. quidam incognitam.

6 Quid sit caracter. Respondeo. Ex rubro dyonisii in ecclesiastica ierarchia. caracter est signum sanctum communionis fidei et sancte ordinacionis traditum a ierarcha accedenti. Ultima pars diffinicionis specialiter pertinet ad caracterem ordinis.

7 Quid sit eius principalis utilitas. Respondeo. In quantum signum est animam deo assimilat ut dicit configurat. et a dissimilibus distinguit. sed in quantum causa ad graciam preparat aliquam proprietatem congruitatem imprimendo.

8 Utrum caracter sit impositum vel in essencia anime. Respondeo. Albertus in libro eius potencie essencia est. sed subiectum primum est potencia anime. quia est quedam dispositio vel habilitacio ad aliquid quod impositum est. Sed in qua potencia dubium est. Dicunt tamen quidam in intellectu principaliter. in qua est imago. et adhuc ulterius quod principaliter est in intellectu in qua magis est ymago. et quidam in affectiva. quia affectio oritur ex cognicione.

9 Utrum sit indelebilis. Respondeo sic. quia deputacio ad tales actus semper manet. cum subiectum sit incorruptibile. Unde Augustinus. Sacramentum semel impositum nunquam eo quis carebit.

10 Utrum Christus baptizatus habuit caracterem. Respondeo non. quia a sacramentis non recepit. immo virtutem efficiendi eis tribuit.

11 Utrum sacramenta veteris legis caracterem imprimerent. Respondeo. caracter est signum spirituale indelebile. distinguens. propter quod oportet quod consistat in aliquo signo unde a quo habeat racionem signi. ideo non consistit in virtutibus. propter quod quia spirituale non consistit in sacramentis carnalibus veteris legis. propter quod tamen quia indelebile non consistit in sacramentis que iterantur. propter quod tamen quia distinguit secundum statum fidei. ideo tamen in verbis confert. Distinguuntur. In fideles a non fidelibus. milites a populo. duces ab utrisque. ex de israelitis. pugnatoribus.

x°

& leuitis.

12. Utrum imprimat moribus sacerdotis no. le. R. non. s[ed] tamen inhus que constituunt homines in aliquo spali statu fidei. s. g. proxima.

13. Utrum bap[tismus] possit fieri a malis ministris. R. sic. Au[gustinus] in lit. Bonitas n[on] ministri non est de necessitate q[uia] ignorat. s[ed] de congruitate.

14. Utrum malus conferat effectum sacramenti. R. sic. Au[gustinus] in lit. Flo. n. or. q[uia] instrumentum forum tempore incunda apud se habeat.

15. Utrum qui suscipit sacramentum a malo ministro peccet mortaliter. R. In necessitate non peccat aquo cumque suscipiendo siue iudeo. siue heretico. Alias si est p[ro]fessus ab ecclesia peccat. Si non non peccat.

16. Utrum malus minister peccet mortaliter baptizando. R. ~~q[uo]d adcessate eff~~ cum. Si baptizat cum sollempnitate. ut minister ecclesie. Si in necessitate non. ~~Au. in lit. tamen q[ui] accentales p[ro].~~

17. Ut melior sit bap[tismus] a bono q[uam] a malo. R. q[uo]d ad spalem effectum non. Au. in lit. tamen q[uo]d accentales p[ro].

18. Utrum non huius ordinem possit baptizare. R. Sic. in necessitate sufficit q[uod] aqua non scificata. ita q[uod] libet.

19. Utrum non bap[tizati] ... ministeri possint bap[tizare]. R. sic. q[uia] est sacramentum necessitas.

20. Utrum unus possit simul plures bap[tizare]. vel plures unum. R. sic. dum tamen q[uando] unus plures baptizat intendat omnes baptizare. vel q[uando] plures baptizant quilibet intendat totum facere. Sed p[ro]p[ter] maiorem expressionem n[on] d[icitur] fi. n[isi] in necessitate. s. quidam tamen dicunt. q[uando] plures baptizant. quilibet d[icitur] dicere. Ego baptizo. Alias non fiunt forma. s. Alii vero dicunt q[uod] baptizatus est et si dicant. nos baptizamus te. s. vel ego nos q[uia] in modo exprimendi non est destructa forma. s. de. 2. q. 3.

Utrum boni angeli possint baptizare. R. ex officio non. s[ed] ex spali dei mandato potest. q[ui] e[st] acto q[uod] satis potest ... concessa.

Utrum diabolus possit bap[tizare]. R. nullo modo. q[uia] non potest esse minister officii salutis. nec baptizandi intentionem habere. A. ... D. 6. 22. 1.

Queritur utrum fides requiratur in bap[tismo]. R. non. Beda et Au. in lit. s[ed] tamen intentio bap[tizandi]. Utrum requiratur fides baptisandi ad bap[tismi] effectum. R. non. n[isi] ex proposito non. ... te ad fidelem uadat. 2.

Utrum intencio utriusque coniunctim requiratur in baptizante. R. Requirit in forma. et intentio utriusque coniunctim. s[ed] diuise esse non possunt unum effectum non in aliquo medio coniungantur. 3.

Utrum requiratur recta intencio. R. requiritur recta ad baptizandum s[ed] non ad sctificandum. 4.

Utrum puer in matrice matris possit bap[tizari]. R. non s[ed] ysid. et Au. in lit. q[uia] ...

Margin note: Utrum d[icitur] ... i[n] sepcio ... q[uia] ... nos baptizamus q[uia] ... forma ... q[uod] ego et tu b[aptizamus] ... 21. ego et ille.

sacramentum tamen renatorum est. Item unde solido notius est. non esse n° 3.

5 Vtrum aliquis possit inuitus sanctificari. R. secundum legem communem non per baptismum non. sed per priuilegium gratie potest.

6 Utrum sanctificati in utero teneantur ad baptismum. R. sed non propter remedium tamen tenentur propter preceptum et quia eis caracter distinguens imprimitur et augmentum gratie.

7 Vtrum in baptismo requiratur fides. R. In puulis non. sed in adulto requiritur non ad habendum sacramentum sed rem eius.

8 Utrum in baptismo requiratur intencio et uoluntas. R. In hiis qui nunquam habuerunt usum racionis non requiritur. sed in hiis qui aliquando habuerunt. licet non intencio. uoluntas autem deus requiritur. sed in hiis qui iam habent ad rem sacramenti uoluntas requiritur simplex inuolencia totum irritat. et sed ad sacramentum sufficit uoluntas conditionata sed simplex inuolencia totum irritat. et cetera

9 Vtrum baptizatus debeat rebaptizari. R. non. quia caracter est indelebilis nec moritur. et originale iterat. contra quod primo.

10 Utrum bonum sit baptismus datus differri usque ad adultam etatem. R. non. sed melius quod puuli propter periculum mortis et dampnacionis et propter assuefactionem et educacionem in hiis que sunt christiane religionis.

11 Vtrum puuli debeant baptizari. R. sic. secundum Dyonisium. quia morbus communis puulis et adultis. et preceptum est omnibus.

12 Utrum cathecismus debeat baptismum precedere. R. sic. quia sacramentum hoc primitur fidei sit. ideo omnes precedit fidei susceptio. et ideo articuli distinguuntur. et fidei professio in renunciationibus. fidei sponsio ad obseruacionem. et hec tamen fiunt in cathecismo

13 Vtrum puulus sit cathezizandus. R. sic. quia respondent in persona non sit ad eorum instructionem. sed propter tamen precedentia que faciunt puulum.

14 Utrum patrini sint instigandi. R. sic. quia respondent in persona paruuli ut de sacramenti susceptione presentis secundum Augustinum in libro. ut de fidei obseruacione prestando. secundum autem Dyonisium.

15 Vtrum puulus per eos obligetur. R. sic. quia est noui necessitatis. et propter beneficium quod recipit.

16 Utrum exorcismus aliquid possit. R. sic. tamen diuerse fuerunt opiniones ad quod possit. sed communis sententia dicit secundum gregorium Rabanum et Augustinum in libro. quod minuunt potestatem dyaboli que intelligitur quod non possit impedire a baptismo sic ante potuit. et significant que fiunt in baptismo.

1 Queritur utrum confirmacio sit sacramentum. R. sic. quia est signum et causa gratie. que datur unde ad confessionem fidei firmam quod habet spiritualem difficultatem. Est autem institutum non a Christo extra inspirationem sed apostoli tradiderunt extra autem hoc obligauit et precepit.

2 Utrum sit sacramentum necessitatis. R. necesse est non ad esse salutis. sed ad bene esse propter infirmitatem. non propter contemptum.

Utrum habeat materiam. Responsio: sic, quia universaliter de essentia sacramenti est, quia in distinctione cadit, quia sacramentum est signum et instrumentale causa.

Utrum crisma sit materia competens. Responsio: sic, quia compositum ex oleo olive et balsamo, scilicet in primo significatur nitor consciencie, in secundo odor fame in oris confessione.

Utrum requiratur materia sanctificata. Responsio: sic, quia non est sacramentum necessarius sanctificatum. Est autem duplex sanctificatio, scilicet ante usum et in usu. Ex parte instrumento.

Utrum habeat formam verborum. Responsio: sic, quia materia et forma verborum sunt de essentia cuiuslibet sacramenti, ad ea accedit verbum et fit.

Utrum hec forma sit competens: Consigno te signo sancte crucis, confirmo te crismate salutis in nomine patris et filii et spiritus sancti. Responsio: sic, inquantum pus ponit fides, ut non erubescat de cruce Christi, pro actus sacramenti et materia ultimo ut sanctificans.

8\. Utrum confirmatio imprimat caracterem. Responsio: sic, quia ponit in spiritualem statum fidei, scilicet pugnatorum, supra distinctione 4 q. 11.

9\. Utrum idem sit caracter confirmationis et baptismi. Responsio: non, quia caracter signum est et ideo distinguuntur, et causa et ideo disponit ad rem, et ideo quia alia distinctio et alia gratia, ideo et alius caracter.

10\. Utrum caracter confirmationis possit precedere caracterem baptismi. Responsio: non, quia caracter baptismi est ut porta passiva ad participationem aliorum sacramentorum, quia baptismus est per dyocesis principium vite spiritualis et operacionum vitam spiritualem. Sicut est sine dubio de caracteribus ordinum, qui sunt post acta maiora et maiora. ·11·

Utrum in confirmatione gratia gratum faciens conferatur. Responsio: sic, quia per illam solam quis a peccato et sequela eius purgatur et ad actus sanctitatis virtutis efficitur. Facit autem de grato magis in gratum. Utrum eadem sit gratia confirmationis et baptismi. Responsio: eadem est secundum essentiam, aucta tamen, sed differt penes effectus, supra distinctione 1 q. 10. ·12·

Utrum gratia confirmationis maior sit gratia baptismi necne. Responsio: Si gratia confirmationis accipiatur cum presuppositione baptismi, maior est; sed per se loquendo baptismi est copiosior, sed confirmationis dignior. ·13·

Utrum simplex sacerdos de mandato pape possit confirmare. Responsio: quidam dicunt quod non. Alii quod sic, ex Gregorio in notula, quia habet plenitudinem potestatis super corpus Christi misticum. ·14·

Utrum simplex sacerdos possit confirmare. Responsio: secundum autem et Raymundum multi non, quia non est conveniens statum ponit.

Quibus debeat hoc sacramentum conferri. Responsio: omnibus hominibus sine pueris, ita tamen quod per modum reducatur eis ad memoriam sine infirmibus et morientibus, quia licet mulier corpus non dat omnibus, tamen mulier spiritualis convenit omnibus. ·15·

Utrum necesse debeat fieri in fronte. Responsio: quatuor sunt de substantia, scilicet materia crismatis, forma verborum, minister episcopus, intencio, et quod fiat in fronte in quo macule. ·16·

Ad quod dicitur est pro hoc, quia ea que respiciunt corpus Christi verum illa papa non habet plenitudinem potestatis, aliqua autem quam simplex sacerdos. Ad hoc quod est pro hoc que respiciunt corpus Christi misticum et cuius papa habet plenitudinem potestatis, non ad illas pro hoc que respiciunt ut verum papa non potest simplici sacerdoti committere, ut conferre sacros ordines vel forte minores. Ad illas autem pro hoc que respiciunt corpus Christi misticum potest committere autem simplici sacerdoti, ut est confirmare et cetera secundum Tho.

R. 9

aspect verecundia.
·18· Utrum debeat iterari. R. non, quia
valet quia imprimit effectum indelebi-
lem scilicet caracterem, nec est infirmitas
·8· secundum quod experto originaliter iteratur per se.
Queritur utrum eucharistia sit sacramentum.
R. sic. quia significat sanctitatem et
·1· efficit, et sanctitatis continet auctorem.
Utrum sit unum sacramentum. R. unum est
·2· unitate perfectionis, quia ad eius inte-
gritatem plura requiruntur, sed non est
unum indivisibilitate vel continuitate.
·3· Utrum debuit prefigurari in veteri
lege. R. sic. non quod quedam sacramenta non le-
gunt in ve. le. sed non omnino eodem
modo. ut in quod datur actu nec et prima quod
datur actu virtutis, et ordo, qui est specia-
lis deputatio ad cultum divinum et sed ma-
trimonium lege requiruntur. Baptis-
mo et eucharistia sunt necessaria propter vite
spiritualis, unum generando alterum confirmando.
et ideo ante tempus huius vite non debuerunt
manifeste tradi sed in figura esse. Sed con-
firmatio et extrema unctio sunt sa-
cramenta perfectionis. unum gratie. alterum
glorie dispositive. ideo tempore legis nec inveni-
untur in figura sunt.
·x· Utrum hoc sacramentum debuit institui.
R. quod sic. quia sicut necesse est ut adveniat
ad spiritualem gratiam per baptismum ita mea
conservatio per nutrimentum eucharistie, et ideo
sed duo Christus per se expresse instituit.
·4· Utrum ante adventum Christi debuit in-
stitui. R. non. quia res contenta Christus
res signata non contenta unitas ecclesie

perfecte et caritatis. tunc autem unio car- ·6·
nalis.
Utrum autem passionem debuit in-
stitui. R. sic. scilicet in cena, quia absens
corporale recessit, propter terminationem
veteris sacrificii. Secundo propter instantis
passionis representationem, ut ultimo
traditum magis memorie infigeret.
Quo ordine confecit. R. sed aliqui di-
xerunt quod sine verbis, alii quod alius. Alii
quod eadem verba bis protulit. Verius
tamen dicitur et communius quod illis verbis tamen semel
dictis consecravit ipse, et verbis formam ·7·
consecrandi tradit.
De ordine quo ecclesia conficit. R. Con-
ficiunt et consumunt mane ieiunium propter
reverentiam sacramenti. quod nisi domini cele-
braverunt post cenam propter causas dictas. ·8·
Utrum tamen ieiunus sumi debe-
at. R. sic. nisi in necessitate mortis, et
hoc propter reverentiam et preparationem dignam.
Utrum post sumptionem liceat statim ·9·
comedere. R. Sufficit modicum tem-
pus. quia cito species ille alterantur. ·10·
A quibus debent esse ieiuni sum-
turi hoc sacramentum. R. ab omnibus que in-
olant ieiunium nisi et medicinis
et aqua et hoc obedientia. An in
lue ut ante alios, dist. c. conse. d. ii. ·11·
De forma consecrationis panis. ·12·
R. multi. forma est: Hoc est corpus me-
um. Dicit in persona Christi. cum memorie
est. Inquantum ponitur. Est non sit. quia i
non est continet sed in. et tres transmutati-
onis.

Nota. In omnibus aliis sacramentis a sacro eucharistie sed quod pertinet ad sancti-
ficationem non est sacramentum sed sacramentale, sed quod pertinet ad usum materie quod ho sa-
nctificatus est sacramentum. In sacro autem eucharistie sed quod pertinet ad sanctifica-
cionem materie sive quod est sanctificans hominem est sanctum materie. scilicet quod sanctum
sacramentum quod est ipse Christus, et ideo ipsa sanctificatio materie est sacramentum sed sanctificans hominem est
effectus sacramenti, et ideo hoc sacramentum in se consummatum est dignius omnibus aliis sacramentis
quia habet absolute sanctificationem sanctitatem et perfecte susceptionem. Alia autem non nisi
in ordine ad alia, et ideo hoc sacramentum est perfectio omnium aliorum, quia omnia que sunt per alia
ducuntur ad id quod est per se, sicut patet de verba et actu.

12\. Que demonstratio hic primo hic. R. Quidam
dixerunt quod verbi tantum pro. Alii quod de-
mostracio ad intellectum hic est i. significatiua
pro hoc. Nunc aliqui quod demonstracio est
qui ad sensum. hoc. i. sub hac specie
contentum. Unde glo. quod sub hac.
Vide J. Rich. de s. vict. quod de-
monstracio mixta. hoc. i. unquam
hic tantum est. S. Dic quod ad est a
in prolationibus significantibus tantum
a in effectibus et in quibus verba ac-
ciperunt. S. id tempore pro quo proferun-
tur quia completio rei est a fine.
Unde cor. x. deinceps. S. Non et quod
n. non est de essencia forme tamen scienter
obmitti non debet. Unde usus antique
ecclesie. hoc habebat

13\. De forma consecracionis sanguinis
R. forma est. accipite et bibite ex
hoc eo. et c. Sed verba forme est tantum
i. hic est n. calix sanguinis mei. F.
silva. Unde greci dicunt. hic est sanguis
meus novi testamenti. pro vobis et
pro multis effusus in remissione
peccatorum. S. In illis. n. tantum virtute
conversionis significat sub specie x presen-
cia. S. Calix non i pro vere pro co-
tento suo. vel pro passionis sig-
quod pro calice intelligitur passio.

14\. Utrum in istis formis sit aliq(ua) virtus
inita spiritualis ad transsubstandum car-
nalis creatura et ideo non habent caract-
erem spiritualem sed tantum carnale.

Utrum mutari debuerunt verba
prima. R. sic. quod in baptismo presertim est

Hic 3 differencia quia sic incipit. Utrum in istis formis
quod reperies in fine huius libri. post rubricam. explicit
liber quartus et c.

Utrum autem dicitur quod alia instituta
sunt sacramenta virtute maiora
utilitate meliora. actu facili-
ora. numero pauciora. Item per-
fectius est in significando.

Quo tempore sacramenta fuerunt insti-
tuenda. R. secundum ordinem morbi
et infirmitatis. diuersis temporibus diuersa da-
tur remedia. Morbus perficitur per dila-
cionem impositionis. Infirmitas congruit in
firmitatibus et necessitate medicine et ideo
utiliora sacramenta sunt ut infine quia
sunt magis prodesse potuerunt. Sed est inlit.
Quare tot sacramenta in nova lege et de dis-
tinctione eorum. R. Sacramenta quod medi-
cine sunt contra defectus dantur. tria contra
culpam s. baptismus contra originalem penitencia
contra actualem mortalem. extrema unctio
contra venialem. S. Alia est contra defectus pene
quia est s. ve. s. contra ignorancia ordo.
contra malicia eucharistia contra infirmi-
tatem confirmacio. contra concupiscenciam matrimonium.

Utrum omnia instituta sint contra
defectum. R. sic. quod non est propter aliquam in-
digenciam. et de ordinacione nec quod
in sensibilia ad sanctificacionem creature
racionalis ordinata est instituta sunt.
s. et non quod defectus dicitur sui posito aliqu-
ando mali. sui principio boni.

Utrum sint contra defectum culpe
tantum. R. s. contra culpam et sequela cul-
pe s. pena. ad modum medicinarum.

Utrum antiqua sacramenta debuerunt
mutari in nova lege. R. Manen-
te inmobili consilio medici. Fin

dyuersas cōnes morbi et infirmi di
uise dant medicine. Ita et de
sacris. s. qre an. e. q. i.

Utrum bap. Johis fuit sacrum
R. Large loquendo sic. q̄ sacre rei
signum. s. bap. x. Sz stricte nō. q̄ nō
cōtulit gratiam / Idem uult. Bedu
cit tn̄ ad sacrā no. le. q̄ ad eam
preparauit ut cōmissio aductum.

A quo fuit institut. R. a deo
nō expresse. s. occulte p instinctū
s. Johis. Qui nō solū fuit minist
institucionis. s. et singlaris exe
cucionis. s. psb. et i fiebat q̄ nō
faceret minist. et pp h ta deus est Jo
hannis bap.

Utrum cōferret graciam. R. nō. q̄
ad hoc nō erat institutus. s. ad
pfigurand bap. x. et assuefad ho
mines ad bap. hec cē uult.

Utrum imprimebat caractem
R. q̄ nō. q̄ totū effectū suū hūit
exterius in cor. et nō in spū.

Utrum baptizati bap. Johis tā
to bap. debuint bap. x. R. Du
plex fuit opinio. Una dixit fuisse
magi. s. q̄ nō. dū in sciunt cōgg
trinitatis. s. supplebat p i pōm
manuū. s. Alii dixit ut q̄ sic. q̄
nec caracterem impssit nec gr cōtul.

Quer q̄ sit bap. R. ma. tic
q̄ est tincto. i. ablucio
corps exterior fcā sb for ubox p̄scrip
ta. Aug. d. q. idem. s. q̄ e tincto
in aqua. ubo uite scificata. Sto

tū q̄ in bap. tā sunt. s. sacrū
tū. s. ablucio sb for ubor / sac
tū est res. s. caract. res tū
s. grā / et hic diffinit. q̄ e sacra
mentum tantū.

Utrum ubū uocale sit de ēē
bap. R. tā sunt de ēē. in. for
ubi aqua. intencio minist. ista in
copulans. s. qre ubā s. p. d. q.

Qualis sit de sba for. R. for la
tinor. s. Ego te baptizo in no
p. et f. et s. s. Am. Ex in d bap.
s. for grecor est h. Baptizet
seruus x. in no. pa. et c. Innocacio
g. trinitatis est de sba q̄ ab insti
tucione diuia / Sui expssio act. 12

Utrum suspctis de crimine dbe
at dari. R. nō. Dic d uiolenta su
spicione. ut Aug. q. 10. / s. pp ply
bilem uel leuē nō de negari. 10

Queritur utrum cor. x. ue
contineat. sb sacro. R. sic.
q̄ p sciox cōiunctō et ecclē mira
cū qum inefficacia tū. ut i aliis
sacris. 2

Utrum i sit cor. sb sua qnti
R. quiuis quida dixint. q̄ ecc
i sua qntitate. q̄ ut cale spiritus
dixit tū nunc dz et uiuus / q̄ e i cor
qnti ii in qntitacō. q̄ nō occupat
locū. sine nec utitur claritate u
luiando aeri.

Utrum cor. x. sb spē sit sic i
loco. R. In loco est p spem sicut
anima p cor. et h est p accns. sn 3

spē aū est ut in signo · n̄ ut in loco-
sic n^c in cor^e anima.
8. ¶ Utrū simul p^9 sit ex̄ i plurib3
locis · R · sic · pactus · n̄ p se q·s·
in p̄ma pl̄a indiuidua transmutat.
Idem inno^9 iii.
¶ Utrū tot^9 x^c sit in q̄lib3 pte ho
stie · R · s oīs est tot^9 in tota ho
stia · & tot^9 in singlis ptib3 diuis.
qr hoc dicit / d^o · i7 · a^o · hyl · Jo · f · S·
si integ^a hostia quida dicit · qr in
singlis po^e n̄ actu · Ex^o de speclo
Alii uius. qr insinglis actu · Ex^o d
aīa in cor / qr vbiq3 spēs · & vbiq3
pus panis.
¶ Utrū x^c moueat^r motu hostie
R · p actus mouet · nō p se ut a
nima p corp^9
¶ Utrū xp̄c sb spē ab oclo gl
orificato posit uidi · R · oclo in
tellcuali pt̄ uidi n̄ corli · qr n̄ est
ibi ut mutans actu · s · medium
qr ut ip̄m ɔtingit.
8. ¶ Utrū ab intellcu maioris pos
sit ɔphndi · R · aliq^a intelli pt̄
s iuam siriore intelles · q̄ sequitur
reglas & illuiacōm fidei / s3 s in
feriorem n̄ tn̄ pt̄ ɔphndi.
9. ¶ Utrum alii in altari uideat
oclo corli · R · Jnspē ppa n̄ vi
s3 spēs in quib3 latet cor^9 vim/
Aliqn̄ ecū infunditur q̄b3dam
Actibus carius ul' pu̇ · q n̄ sint
actia ppa ul' lineamēta cors xpi·
vū tūc ibi exp̄ssiori signo vi·

Q9

¶ Utrū ūtute sacri x^c sit sb utrq3 · 10 ·
spē · R · ūtute transmutacionis est
ut ubiq3 tm̄ uniu / p^9 qr id tm̄ ē
tē transmutacionis · s3 p actus · s·
p ɔcomitancia est utriq3 ubiq3. · 11 ·
¶ Utrū ūtute ubor possit sa
cerdos ɔtamcūq3 nimi ɔsecrare.
R · sic · si ɔcordat intencionē suā
cū intencione x^i · & instituciōm
si hoc · s · faciat ad usum fidelium.
Alias nō reputatur h' intencōm
vū hug. Sacrm̄ uitū putatur
si ɔt institucōm celebrat. R · u^d · 119. · j ·
Queritur ut panis remane
at post ɔsecracōm · R · n̄ /
qr cū fcā sit ibi mutacio / illa nō i accñb9
in cor^e x^i · n^c in actibus panis / s3
tm̄ in sba panis fcā est.
¶ Utrū cor panis maneat · ɔmi · 2 ·
n̄ in · R · nō · s3 tm̄ actid' remancia
num sbe · vū tota sba transmutat.
¶ Utrū panis anichet^r · R · nō · · 3 ·
qr in a^d mutatur · Ais hic n̄ icipet
ee cor^9 x^i · n^c ds est ca deficiēdi s3 es
sendi.
¶ Ut^9 mutet^r in cor^9 x^i · R · sic v̇ · Q9 ·
tute diuina · que transmutat totū i
totū · n^c est ibi ad ɔue sbm · sic i
mutacionib3 ɔlib3 · vū n^c ad ali
q^a mutacōm n̄ lem reduci pt̄ · s ·
s3 maiore silitudīez hēt c̄ muta
cione q̄ fit in nutrimto.
¶ Utrū h mutacio sit sbita ul' · 4 ·
successiva · R · sbita est · qr nlls de
fcūs ex pte efficientis / n^c resistn̄

in vi/ nec mutacio per aliquid medi
et in tali mutacione simul est mut
acio et mutatum esse/ sed unum ubi
precedat/ Non est quod est panis toto
tempore prolacionis verborum/ in ultimo instan
ti fit corpus Christi. ad quod instans tempore con
tinuatur.
6 Utrum hec mutatio sit maior et
mirabilior ceteris mutacionibus. Respondeo
sic. quantum ad terminum ad quem/. Sed creatio quantum
ad terminum a quo/. Incarnacio vero quantum ad
distanciam terminorum.
7 Utrum hec sit vera/ id quod fuit vel
erat. panis est corpus Christi. Respondeo. Non est hoc
terminorum non sit convenienter. quia omnes
propositiones que solum ordinem terminorum
dicunt. Ut panis convertitur vel mutatur
in corpus Christi simpliciter vere sunt/ sed que
exprimunt ydemptitatem termini negande
sunt/ vel saltem cum nisi pie sunt
exponende/. Sunt que utrumque possunt
dici distinguende sunt. Ut in quibus ponitur de
/. Verbi hec falsa. Id quod fuit et est vel
exponenda sic sed quia species fuit panis
et est/. Sed hec autem. De pane fit corpus Christi. dicitur
est. quia de potest tenere materialiter. vel ordina
liter/ hec autem/ panis potest esse et est/ vera est
vel exponenda quia eiusdem est potentia et est
actus/ sed panis numquam est corpus Christi.
8 Utrum panis et vinum sint com
petentis in hoc sacramento. Respondeo. sic. propter
usum bibendi et edendi. Sed. Damascenum
cum sit refectio spiritualis. Item secundum Ambrosium
in libro. quia ad salutem anime et corporis sunt.
9 De quo pane sit conficiendum Respondeo de tritic
eo. secundum communem sententiam doctorum et non
potest de alio/ quia dominus se grano fru
menti comparavit. et ipse creditur inde
confecisse. et sic instituisse/ quia
sic ab apostolis traditum/ quia dignius et
utilius/ et proprius cibus hominum 10
Utrum confici possit in fermentato
Respondeo. sic. quia non variat speciem pan
is fermentum. sed non debet. quia nec dominus in
eo confecit.
11 De quo vino conficiendum sit.
sanguis. Respondeo. De vino vitis. quia solum
simpliciter est vinum/ de quo est dominus
quia et magis in usu. et per propterea
magis convenit significationi sacramenti.
12 Utrum de aceto possit. Respondeo. non
quia corrupta est species vini quod
patet. quia infrigidat.
13 Utrum de agresta possit. Respondeo
non. quia adhuc non habet speciem vini. quia
non est in termino generationis sed inicio
/. In musto vero potest confici. tamen non de
bet quousque sit defecatum nisi sit necessitas
Utrum necesse sit aqua apponere 13
Respondeo. non. quia tamen est ad expressionem si
gni. tamen sequitur non debet obmitti. quia et
dominus apposuit. secundum Cyprianum.
14 Utrum sufficiat aqua rosacea.
Respondeo. non debet apponi. sed pura tantum et sim
plex. secundum illus non artificialis.
15 Quantum debet apponi. Respondeo. adeo
parum. ut in vinum facile et totaliter
convertatur.
Utrum presbiter debeat sub utraque specie dari
Respondeo. non. propter periculum. et quia vinum tante 16

Margin note: panis fit corpus / Christi / apparuit ... / quo ... / ... efficacia

efficacie ut ambo · sz n̄ insig.
Utrum x° in cena discipulis cor
passibile uel inpassibile dedit · R · in
passibile · qz passibile / dedit tn̄ in̄ ipassi
bili · vn̄ potuit ibi pati passi
one extrinsecus illata · sz tm̄ intrin
seca.
Utrum x° in cena seipm̄ sumpsit
in sacro · R · quida dicunt qz n̄ / sz pa-
tz vi · n̄ consequencia · S alii in · qz sic
pp ex · d · 12 · De · 12 ·

Queritur utrum accidentia permaneant
sint in suo sbo · R · sic · qz sb
tota cū figura · f · sba · ad hc cū pri
mū influe pn̄ ee ipi accītī ·
qz omīs cū pmi · p1 · z c.
Utrum omnia facta sint in suo sbo ·
R · omnia sz sn̄ sbo · p° · f · sba / sz q
dam ut quantitas sn̄ sbo pximo /
qdam no ut qualitas · z c · que nisi
sbe mediante quantitate / acc̄ aut̄
permanent · qz in sacro · os ee aliqz
sigs extrinsecus / hn̄ nc x̄ inise masti
cari potest ·
Utrum spes possint frangi · R ·
sic · qz sunt i p modū quantitatis ·
sz n̄ cor x / qz no est ibi p modū
quātitatis / fractio aut / d̄mo quātitatis / z
ut est quantitatis / inulta · au.
Utrum illa accn̄ possint alta
ri · vel corrumpi · R · sic · qz cum
omne mod z inutte sbe heant
qz qz pius ysba · mūc d accitib te
ne · Ho g · qz corrumpi possint
palbacom / sollicitudinis · vn̄ z

ab eo fres uocant · z soli apli le
gunt indulgencias fecisse · z cor · 2 ·
12 · Flam z sup co · z c. ·18·
Utrum epc mal possit in
dulgencias dare · R · sic / qz sz p
catū auferat ei ppriū mitū no
tn̄ thauri ecce dispensacōm · ·19·
Utrum plat qui no est sacdos
possit indulgencias dare · R · sic · qz
magis est ex iurisdone qz ex ordine
Utrum quib plat simf sbditus ·20·
possit indulgencias dare · R · n̄ qz
solu epis h̄ ocessū est · f · e · d · q · ig
f · qz sbi alius thaurus n̄ ptinet
miitū x · S possunt tn̄ pticipacōm
bonorz suorz facere z oggacionū
Utrum subsidio / suarz ·21·
tpali liceat indulgnciam face ·
R · no · sz putilitate aliqua oce
dute ad tempalia ·
Utrum indulgencie tm̄ ua ·22·
leant qz sonant · R · Quidam q̄dā
dicunt qz ualent · s quantitatez de
uocionis suscipientis tm̄ · S q̄da
qz s mensuram dari · quida qz s m
sura accessus ad causam indulgencie
sic qui mag sbuenit ad aliqm
fabricam · S · quida indistincte
qz tn̄ ualent · z equali omib ·
S · tn̄ pbabilius dic · qz cū ann
indulgencie tm̄ ualeat quantum
annus prime quib qui recipit
indulgencia tota recipit · n̄ tn̄ e
quali omis / sic nc equali ualz
omnibz legentibz unū psaltium /

Hic z d̄ftus q sic i cap · q̄ aplexa z c · qz in eis ant · · · ocr tale sup · 4
Sec · q · folia

s illi plus q cum maiori labo
re uel deuocione legitur· sic et in
proposito· et s hoc differunt ualor
23 eis Vtrum ualeant tm̄ [?] eis
in hac uita uel et in purgatorio· Rx·
ualent eis per modum suffragii per
unitatem caritatis· s n̄ per modum
indulgencie q2 n̄ sk̄ de fore ecclie
j· d· ecc· q· 9· · d· 21· D. 21·
1 Queritur ubi purgatorium sit·
Rx· sic· q2 hoc dat scriptura·
·1· cor· 3· et rō / et diuina iusticia h
2 Vtrum sint in inferno / requirit
Rx· s legem comunem ipse infra est
et hoc etiam senciunt et b· indifal· ali
tn̄ aliq pruniunt ex dispensacione
3 Vtrum anime purgentur igne corpo
Rx· q2 p affligitur qaaz· cor e· s· igs
q2 in proprio / est sibi ul' ingenito
igs· q2 illa inolint ipiunt aie p
diuina iusticia· et n̄ ulr / Vn̄ apphn̄
dit igne tamq̄ nocium s· et p illa
apphensiom impeditur ab opacionibz
uolubz et sic affligitur
8 Vtrum aie in purgatorio puniā
tur ministerio demonum· Rx· Dici pot q2
boni angeli / ul' et mali ducunt
eas ad loca penalia· s sol' d p
ignem illam aiam affligit· / vel
dic· q2 boni deducunt eas· s mali
astant tm̄· q2 delectant in penis /
slo· n· eis in aliquo tum ful' slici
dz quos hic strauit·
9 Vtrum peccata significantur p lignum
fenum et stipula· Rx· h notantur uen-

apta cremacioni· et facile com
bustibilem / quantum ad prima propr̄e
tem· Alii pca signitur mortalia
vt in glo· sup· 16· et psa· 4·
q ad secdam uenialia· et h sic
hug· de s· vic· Inordinata affecio
consimus passionibus· familiaritatis = la
/ p amicum aug· pca· f au· et glo
dulco di et proximi / et opa bona
/ Et nō q2 f au· uult· l° dz qs
superedific. eta q2 affectus sinus intui
occupat· Et nō q2 h pp̄o / sup
qū dnr̄ superedificari aur et c·
Accipitur ppe) s qn̄ lig· fe et
sti· tunc in ppe l· iuxta cum
accipiunt p uenialibus· / s cum
p mortalibus idem est q2 post·
Vtrum uenialis culpa p purgato 5
rium deleatur· Rx· sic· s b· et au·
uult· cū sit ibi pena grā· et in
tus amor crescens· et cū n' uenialia ita
omnino sint uoluntaria / sic uigilia·
Vtrum in inferno remittatur ue 11
nialis culpa· Rx· nō· q2 n̄ est ibi
principium remissionis· s gr̄· et ita
p actus semper punit
Vtrum p confessionem generalem dele 8
antur uenialia· Rx· q2 sic uult q2
directe caritati· n̄ opponuntur /
In sacramentali tamen / hoc sit uirtute
contricionis et clauium / in publi
ca uero confessione et oracionis 9
sacerdotalis
Vtrum confessio generalis deleat mo
rtalia oblita· Rx· sic f au· uult

qd' qr d3 n̄ requirit i̇p̄ossibile

1 Utrū aḃ possit ꝯfiti pccm̄
ꝙ n̄ fecit. R. nō. s̄ a° inlit. n̄
credat se fecisse. ꝙ tn̄ n̄ fecit.
Utrum hō aliū ꝺbeat ꝯfiti
pccā aliena. R. si sin hoc pt̄ su
fficient notificari pccm̄ ꝓpriū
tunc n̄ d3. n̄ ꝑ hoc aliqˀ piclm
illi pˀ inmineat.

2 Utrū hō semꝑ ꝺbeat cela
re ꝯfoni. R. sic. s̄ G° inlit. qr d3
tegere sic d3 tegit. s. Aliq' tn̄ ex
cepiunt heresim ꝯmittenda. s3 h
nō tenetur nunc.

3 Utrū si alias sciat possit au
ditū pccm̄ in ꝯfone reuelare.
R. Q'dam dicit ꝙ n̄. sii an̄ sit pˀ
sciverit. s. Alii ꝙ d3 celare eᵒ ꝙ
an̄ sciuit/ n̄ ꝙ post. s. Alii uius
ꝙ eo m°. quo sciit ꝑ ꝯfoem nullo
m° d3 reuelare. s. Alio m° si sciat
pt̄ ꝛ d3 dic̄e si ꝯpellat'/ aliᵉ nō
d3 ꝓp scandalum.

4 Utrū d' licētia ꝯfitentis possit
reuelare. R. sic. ubi nō timet'
scandalū. qr ꝑtale licēciam iā in
timatur ꝯfessori ꝑ aliū modū
s. ut homi. d. zz. M. zz.

1 Queritur ut pccā dimissa
redeunt, quantum ad culpā
R. Q'dam dicunt. ut h3 inlit.
ꝙ redeunt n̄ s̄ numi s3 quantū ad
equipollenciā culpe. s. Alii dicūt
ꝯt'. ꝛ h tenē. ꝙ redeunt aggrau
anda tm̄ pccm̄ sequēs. ꝓp ingra

tudinem ꝑoris m̄ie.

2 Utrum redeant ꝙ° ad penā.
R. n̄. n̄ ꝑ aggrauacionē. s. s3 qd'
tn̄ ꝺ pena p̄cessit ꝑ actus eterna
l' punietur.

3 Utrū omnia pccā redeant. R.
sic. s. aggrauanda. s3 n̄ uiale ꝛ orig
inalia. s̄ Rab. inlit. tam ingrauando/
ꝙ insili'ᵉ pene eiꝫ sc̄ uenialia
ꝛ mortalia.

4 Utrū ꝑ ingratitudiēm ꝺbeat ꝯ/ redire
ꝺ/ pccā. R. inlit. Dupˣ opīo. Q'
dā dicūt ꝙ redeunt simplˀ. Alii vˀ
ius ꝙ redeunt ꝑ ingratitudiēm. s.
De ꝑuis quidam dicūt. ꝙ simpl'
omnia redeunt. s. qīdā ꝙ tm̄ in ꝗ
casibus. Vn̄ vˀ. fres odit apostata
fit. spernit. fateri. penituisse
pigeat ꝑstina culpa redit. s. hec et
m̄ n̄ tenent.

5 Utrum ꝑ ingratitudiēꝫ redit
tot reatus ꝑcedens. R. cōius q'
dam dixit ꝙ sic. ut h3 inlit.
Vnus tn̄ d3 ꝛ ꝯter ꝙ n̄. s. aggra
uatur tn̄ sequēs reatus ꝓp in
gratitudinē.

6 Utrum ingratitudo sit spā
le pccm̄. R. Ingratitudo est nō
agēe gr̄as ꝑ bn̄ficiis. ꝛ h pt̄ fi
eri sola ob omissionē et sic est spāle
pccm̄/ Aut cū pcco ꝯmissionis
ꝛ sic est gn̄ale in omī pcco.

7 Utrū in prima sit sacrm̄. ꝛ ꝙ res
R. inlit. Exterior pnīa est sacrm̄
tm̄. ꝛ h' hit actū ꝯfitentis loco m'ᵉ

sū eī. vba absolonis loco for
.Juitor pnīa est res ⁊ sacrm
n̄ inq̄ntum est sctō[?] virtutis tm̄/
s̄ inq̄ntū includit mīsc ꝓpōi
tum ↄfit'. ⁊ satfac'. .Remi
ssio peccor est res tm̄/ qr hac
q̄ est desc/ sp facit/ vl actu
dispn̄satū ut in aetco/ ul in
ꝓpōito hitū. vt ineo qui an̄
vē ↄtitur.

.8. Utrū pnīa sit unū sacrm̄
R. sic. unū s. ab unitate pfec
tis vl̄ finis vni q̄ ē insignido
⁊ inefficacō/ n̄ an̄ ab unitate co
tinuacionis. vl i diuisibilitatis.

.9. An pnīa sit instituta ⁊ qn̄
R. q̄ ad actū interiore/ aliq̄n fuit
in lege moysi/ q̄ p̄cipiebat p
pcc̄o aliq̄ sacrificia exteriora fa
cere. q̄ ad mod' d'terminatū
in utroq̄ qr instituta est. ī no. le
q̄ p̄cepit ↄfessiōm ⁊ satisfcōm ad
arbitriū sacdotis. ⁊ ob h solo
hēt q̄ sit signū ⁊ cā gr̄e. Insti
tuta aū fuit adūg qn̄ remis
sionis peccor ptāte ↄdit. or. 16.

M. 23. ⁊ Jo. 22. s̄ apli diuulgaūt.

8. 23. Queritur utrum extrema unctio

.1. sit sacrm̄. R. sic. qr in
ipa fit remissio peccor. ⁊ ad ef
fectū spūalem ꝑse ordinatur
n̄ pa° sic sacramētale.

.2. Utrū ipm̄ oleū sit sacrm̄.
R. Unctio est sacrm̄ exterīr ole
tm̄ causalit' sive mīlit.

Fuit pnīa in lege n̄ s̄n ista instructione qn̄tu ad actū exteriore

Utrū sit unū sacrm̄. R. sit .3.
nō s̄ unitate idistīcs ul ↄtinuacionis/ s̄ ꝑfcōnis/ n̄ est q̄ asūe/
s̄ q̄ est asine/ qr pla q̄ sut ī h
sacro ordiant' ad unū ad signi
cand. ul cāndū. .Nō ē q̄ ī h
sacro uno sacrare d'ficiente al
ti de supplē n̄ iterare. .4.

Aquo h sacrm̄ fuit institut.
R. q̄dā dūt q̄ x̄ oīa sacrā institut ꝑseipm̄. q̄uis n̄ legat/ cū
hiis ↄcordat. Hūo. q̄ d' inita
inpriucipio fidi eccla ꝑ iun
sionē infidliū. .Jt sacrā s' hu.
ex institucione hnt q̄ efficiant
q̄ signt. .Aliū dūt q̄ istud ⁊ ↄfir
macionē occlte institut ꝑ a
plos/ Alia aū tamq̄ difficilio
ra ad credendū institut ꝑseip.

Utrū oleū sit ↄ'enis in huius .5.
sacri. R. sic. qr sanatīn ē ole
ē oliuar tm̄ simplr oleū ē/ Al
ia aū ꝑ silitudīez./ qr scificatū
dz ēē ab epō inquo est maior
plītdō sacdotal mīstu ad ↄsecrā
dum ⁊ scificand'. ab hac uī
tutem accipit.

Utrū sit for h' sacrī. R. qu .6.
dā d'p̄catiua. que ↄīt est in
usu. q̄ ē inpuut Jacob' ⁊ h
est d' necce sacrī. .Alia aū
bz indicatiā. vt ungo hos oc
culos in no. pa. ⁊ fi. ⁊ s. s. ⁊ c/ ⁊
si/ aliqua eē unt/ hac p̄mit
tit eam/ ⁊ qr tm̄ actl' for est.

seq. peccata de peccata.

7 Quis sit effectus huius sacramenti. R. unctio extrior est sacramentum tantum. Res et sacramentum alacritas quedam mentis interior. Res tantum scilicet effectus principalis est sanatio venialium. Vel ut alii dicunt quedam spiritualis exultacio ad gloriam. Sanitas autem corporalis tantum in quantum expedit ad sanitatem spiritualem. Effectum autem suum habet expleta ultima accione. que agitur in virtute omnium precedencium.

8 Utrum imprimat caracterem. R. non. quia caracter tantum imprimitur ad distinctionem in ecclesia militante. unguntur autem transeuntes ad triumphantem.

9 A quo debeat hoc sacramentum conferri. R. apostolus Jacobus. 4. quia soli sunt ministri ecclesie. non laycis. non tamen episcopi propter statum infirmi. quem episcopum non possit adire.

10 Quibus debeat dari. R. Cum effectus principalis huius sacramenti sit sanitas spiritualis ultima exultans immediate ad gloriam. non quibuslibet infirmitate laborantibus datur. sed in extrema deficiente auxilio humano. ideo non debet dari sanis. sed tantum infirmis in periculo mortis. Non tamen frenecticis vel insanis. nisi prius sana mente ante petiverint. quia requiritur quedam devotio. Confertur pueris. quia non tantum indigent unctione ad ultimum nec devocionem habent.

11 Que partes corporis debeant inungi. R. ille scilicet in quibus maxime vigent cum morbi spirituales. ut organa v. sensuum. et pedes propter virtutem motivam. Renes et aquilonalia propter appetitum. Circa cor autem non fit unctio. quia non est ibi principium peccati. quia motum eius precedit imaginacio. Iniri est principium occultum. In mutilatis pro illis aliquibus organis carentibus loca vicinio ra in ungi debent. ·12·

Utrum hoc sacramentum debeat iterari. R. sic. in littera. quia non imprimit caracterem in delebilem. hoc autem faciendum est si nova infirmitas periculosa occurrerit. Vel in eadem infirmitate novus status periculosus. vel in eodem statu longo tempore fuerit. scilicet per annum. quia tunc reputatur in alius esse status. D. 28. d. 28.

Queritur utrum tonsura sit congrua disposicio ad ordines. ·5·
R. sic. quia per eam fit ministrorum divinalaycis distinctio. et signum est spiritualis regni. quia deo servire regnare est. 2

Utrum sit disposicio ad ordines necessaria. R. non. sed ad bene esse. ordo in anima. tonsura in corpore.

Utrum prima tonsura sit ordo. R. non. quia tantum signum est. non causa alicuius spiritualis potestatis. ·3·

Utrum psalmistatus sit ordo. R. non. quia ordo est sacramentum. sed est officium annexum ordini lectoris ad excitandum affectum scilicet quia et per se et per multitudinem. et ideo non tenetur ·4·

ſpālem ptāte ſic oſtiū legendi
eſt tn̄ ordo ſ· q̄ ordo uocat̄ of
ficiū· ⁊ ſic loq̄r yſid· ꝟ· tn̄ m̄ ē
nom̄ dignitatis ⁊ ſic capit̄ dr̄ ordo·
4 ¶ Vtr̄ clici poſſint h̄re ꝓꝓu
℟· ſic· ſi n̄ ſunt obligati ad cō
munē uitā/ do tn̄ debnt poſt
5 ¶ Vtr̄ eccā teneat̄ ꝓuidē ad
omnib; clicis adſtipendiū· ℟· ſi
eēt pmot̄ ad ſacros ordines n̄ h̄ñs
aliūd vn̄ ſuſtentet̄· tūc tenet̄·
Si aūt h̄t n̄ tenet̄· Sz ſi n̄ pmoto
ad ſacros ordines n̄ tē· n̄ dſeru
iat ecce/ n̄ ex honeſtate pluſ·ſ·
qm̄ alij paupi/ ſic ītellīūr ıura·
6 ¶ Vtr̄ ordo ſit in eccā· ℟· ſic· q̄r
d̄s n̄ tm̄ ɔcauit creature boni
tatem ſuā ı eēitate· ſz ⁊ ı calſ
tam corli q̄ ſpūli ⁊ h̄ ptās ſi
ioribus collata ordo uocatur
8 ¶ Quid ſit ordo· ℟· ſ· hu· eſt
ſigilliu q̄da· q̄ ad actū extio
rem· inquo ſpūl ptās t̄ditur
ordinato ⁊ officiū·
9 ¶ Vtr̄ ordo ſit ſacrm̄· ℟· Ordo
pt̄ d' iūtus inquā ɔfertur ptās ſp
ūal' ⁊ ſic eſt ſacrm̄ tm̄· ꝟ Vl' pt
tas ipā que ɔfertur/ ſic eſt ſa
cramtū et res·
10 ¶ Vtrū ſit ſacrm̄ ꝓꝓiū no· le
℟· ſic· Vn̄ ordo fuit in ueti lege·
ꝓ figurā· ſic ⁊ alia ſacrā·
11 ¶ Vtr̄ ſit unū ſacrm̄· ℟· ſic·
n̄ vnitate indiuiſibilitatis ul' ɔtin
uitatis ſz ꝑfccōis/ n̄ forme/ ſz

finis vni· q̄r h̄ ſacrm̄ exdiui
ſis ordinibus ſpālib; ɔſtitu
itur· qui omēs ordinant̄ adui
nū actum ɔſecracionis eu
ch̄e
¶ Vtrū tn̄ ſint· 7· ordines 12
℟· ſic/ ordo n̄ ordinat̄ pncı
ad paliū ⁊ ſacrm̄ euch̄e ꝓ cuiuſ
ſumpm x ɔiungitur· tres g
ꝑmi ordines ordiant̄ ad eu
ch̄e ɔſecrōnē/ q̄r ſbdyaconus
mun ſacrū a ꝑplō accipiens
dyacono offert· Dyaco' aūt
offert ꝑſbro· ꝑſbr' do offert
ɔſecrando· ꝟ· ē· aūt maiores ordi
nes nos ad ſumndū diſponūt· Vl'
remouendo ꝓhibens· ut ho
ſtiarius malum hōiem· Exor
ciſta malū d'mone· ꝟ Vl' diſp
oſicōm ɔfendo· aut· ſ· ꝑ illūia
cōm intellc̄· ut lcōr· aut ꝑ
inflamacōm affc̄s ut acolit̄ 13
¶ Vtrū bō ſit dio ordīs in
ſacros/ ⁊ n̄ ſacros· ℟· ſic· q̄r
ſacri dn̄r tres ꝓꝑ ꝓrogatiuā
ſcitatis/ q̄r ſunt cc̄ corpus x̄
vin/ alii tn̄ cc̄ cor' myſticum·
¶ Vtrū eēnlr ſint ɔnexi· ℟· 14
n̄· ſz ſic actus ⁊ ptates ſunt
diſtincte· ſic ⁊ ordines q̄ius
ad inuicem ſunt ordinatı· ꝟ
ꝑꝑ h̄ aūt execucō ɔgrua ſupio
ris n̄ h̄r/ ſn̄ inferiori·
¶ Vtr̄ in ordine ɔferat̄ grā· 15
℟· ſic· q̄r cū di ꝑſcā ſint opa·

n ɔſtr alig p

n̄ ɔſtuat aliq̄ ptātez· ſn̄ eo
quo ɔgītue actuſ illi⁹ ptātiſ
poſſit exercri· n̄ ſit īpedimēt
16· ¶ Utrū ꝑ exigatur grā in ſu
ſcipiente ordine· R· ſic ꝯ ɔg
ruate· qr n̄ tenē⁹ dn̄s ab īimi
co ſuo ꝑ uelle miniſtrari·
17· ¶ Utꝝ ſola grā ſufficiat ſn̄
ordīe· R· nō· qr grā donū ɔ
ert ꝑ ſplē et occultū/ ordo vo of
ficiū ſpāle ad utilitatem rei pu
plice· ꝑ publicū·
18· ¶ Utrū in ſinglis ordinibus
caract' imprimat'· R· Q'dā dixerūt
q n̄· ſꝫ in ſolo ꝑſbratu· ꝑ Alii
aūt q tm̄ in tribꝫ ſacris· ꝑ Sꝫ ɔ
tra dī ꝑ vius q in ſinglis· qr in
omībꝫ ſpūalis ptās ɔfertur· n̄ ꝑ
iterātur·
19· ¶ Utrū ꝑ̄ ide caract' ī oībꝫ
imprimat'· R· n̄· ſꝫ in ēēn̄ diſtin
guūt ꝑ in fine ueniūt· ꝑ carac
t' ꝑſbrat' ſic ꝑ ordines· ꝑ q· y·
20 ¶ In quo actu ordinacionis
caract' īpimat'· R· In illo q̄ ma
iorē ſilitudinem h't' cū eius ad
ptātez ſpūale illam q̄ ɔfertur: ut
eſt iuſſi tradicio· In dyaconibꝫ ꝯ ſu
ꝑius ordinibꝫ īpimit' īpoſicione
manuū· que eſt organū orga
nor· ꝑ organū ɔſecracionis ꝑ mi
niſtracionis· Ut' ꝑ alios ſacdot
al' in tradicione calicis cū vino
ꝑ hoſtia ſbdyacono calicis ꝑ Aco
lito/ cerei· ut candelab' ꝑ Exorci
ſte lib' exorciſmor· ꝑ Lectori lib' ꝑ
hoſtiario clauis ī tradicione cum
ſinglis ūboꝝ formꝫ ꝑ· qr vo hꝫ cta
nō ſūnt· Jō nich' ītē collatum
dꝫ itari· ſꝫ ob mīſtrum ſuppleri· ·21·
ꝑ· ex· e· ti·
¶ Utrū sup̄ ſacdotalem ordīem
ſit aliqua ptās in eccā· R· n̄· q°
ad actū· ꝑ pncipalem ordinis· q'
eſt id capitis ꝑ Sꝫ qītū ad actū
ſatū· ꝑ ꝑ in mēbroꝝ· ut in ordinan
do· lig'do ſoluendo ſic epāt' ēꝫ ſuꝑ
¶ Utrū epāt' ſit ordo· R· n̄· ꝑ ꝑ ·22·
ordo eſt ſacrm̄· cum eſt ptās re
ɔſecracionis corꝑs dn̄i ꝑ· Et tm̄ or
do ꝑ q ordo dr ptās r' q̄dꝫ acci
onū ſacraꝝ· ſic loq' yſid' inūit/ D· 24·
De diſtinctione ueſtiū ēe alibi/ ·8·2
Queritur quis poſſit ɔferre or ·1·
dines· R· Solus epc̄ ꝯ iure
diui· ꝑ ordinarie ptātis/ Alii aūt
ex indulgencia ſoli⁹ pp̄e ſcꝫ ꝑ
minores tm̄ ordines· dū in ipi il
los habeant·
¶ Utrū ꝑſbr' poſſit ɔſecrare e ·2·
piſ· R· nō· qr n̄ pt dare q n̄ hꝫ·
Jtm̄ ipe dꝫ inferiores diſponere ꝑ nō ſ·
¶ Utrū epc̄ hereticus ul' pciſus ꝑ ·3·
ſit ordinare ul' ɔſecrare epōs· R·
ma· inūit· tangit· ꝑ· opiōnes/ pma
dr q heretici quam diu tolerantur
poſſunt· qui aūt pciſi ſunt n̄ ꝑ
Rita dr q heretici in eccā ordina
ti poſſunt ordinare ext' eccam
ordinati n̄/ ſꝫ ambe falſe ſt ꝑ Sꝫ

X°

opinio dicit quod abusive quae collata
infra ecclesiae sacra vasa sunt. extra
formam ecclesiae sunt. Tertia opinio
addit, quod quamvis vasa sunt. tamen nisi
provenientibus sacerdotibus sunt in animam quia
non recipiunt ordines ex ecclesia communi
quod nec ipsi consentientes habent et utrique male.
x ¶ Quid sit symonia. Responsio. est
ex a doctoribus sic describitur. Symo
est studiosa voluntas emendi vel
vendendi ad spirituale vel annexum
spirituali.
9 ¶ In quibus causis committatur symo
nia. Responsio. In vendicione sacramentorum sicut quando
dantur spiritualia per carnem. In annexa
autem spiritualibus quaedam sunt antecedentia
ut vasa sacra. Ius patronatus. quaedam
consequentia. ut perceptio decimarum quaedam
concomitantia. ut labor officiorum. Et in ven
dicione omnium horum quibus incidit sy
monia. quibus non. De hiis quae insinuum.
6 ¶ Utrum symoniaci sint heretici. Responsio. non
sunt heretici proprie eorum heresis. sed per simili
tudinem non in errant in credendo.
sed faciunt sic errantes ponentes
gratiam sub precio. et sic loquuntur scien-
Λ ¶ Utrum sexus muliebris impediat
susceptionem ordinis. Responsio. sic. quia sexus con
mutatur inter ecclesiastica ordines. mulier
nec competit docere. nec debitum virtus
in divino ministerio praeferri.
Z ¶ Utrum pueri possint ordinari. Responsio.
caracterem ordinis semper suscipiunt
Si tamen ante tempus determinatum a canonibus
bus accedunt peccant.

¶ Utrum servi possint ordina
ri. Responsio. de iure non. propter vilitatem
talium personarum et contemptibili
tatem. quia servus est venundari potest.
Si tamen de facto ordinantur cara
cterem suscipiunt.
¶ Utrum ordinatus debeat domino
suo reddi. Responsio. si ordinatus est sci
ente domino. et non contradicente vel post
sciunt infra annum non repetunt.
non redditur. Si nesciente vel contradi
cente tunc si ordinator vel pre
sentator sciunt. reddant pro eo duo
mancipia. Sed si utrique nescierunt
in minoribus ordinibus debet reddi
nisi redimatur ab aliquo iurisdictio
conatu vel de pecunia debet rediman alie
vel ab ecclesia. si non debet reddi prius
sibi si non habet peculium per eo redd
atur. nisi ab aliquo redimatur reddere
debet eis ad similia tamen honesta. hoc
probantur. liiii. di. Si servus.
Quare uxor ut ut in sit de iure
filii. Responsio. sic. non quod sit de necessitate
nec sic ad ipsum non inclinatus
Educacio in filiorum impedietur
si non ecclesia perpetua ad vivendum ob
ligacio
Matrimonium fuit institutum sa
cramentum. in tertio. cum concordat. Ante illud
quod in paradyso ante peccatum fuit institu
tum in officium tamen. et sic fuit tantum
sacramentum. Post. ratione sig. post pec
catum autem est in remedium et sic pro car
ne est sacramentum. Sed hoc est differentia quia sic
..... Oriens vel
in quibus iudicis ista
sig. ... tali ... vel ...
folia

q conpleta intinctio · n est ibi cor
x · n sanguis sp tn an · Sunt si
fiat diuisio in tam paruas partes q
n remanerent ibi spes n esset
ibi nec corpus · nec sanguis
4 Utrum actu possint permisceri
alteri liquori · R · sic · q̄ modo sibi
venient · Sed solo q̄ q sit eiusdem
liquoris sit alterius / plus quantitate
uel uirtute apponatur · desinit i esse
sanguis · q̄ transit ad omnes partes et
continuitatem soluit nec iam actu
sunt sub suo · Si uero esse · idem
dic · Si minus in reliquis partib?
ad quas n peruenit remanet sang
uis · Si tamen n uiolenter excedit ·
q additum · q · satio intendit est ·
5 Utrum actu possint inmutare
sensum · R · sic · q̄ continuus sic esse
sit miraculosum · tn actio est ta.
Utrum possint agere in aliud extri
secum · R · sic · q̄ uirtute sibi data
me uirtute et alia actu agunt
unde possunt esse principium generationis
et corruptionis / actionis et passionis
7 Utrum actu mutantur · R · Cti
nunc dicitur q sic · sed de modo mutationi
dicitur · est sunt opiniones · quidam q
sn sui transmutatione · ut g · fon
cendo in odor · Sed illis opinio ma
gistri de augmento · et Alii q dicunt
uirtute sibi · et insine alterationis i
eosdem humores conuertuntur ignis
et sua quasi substantia sunt · Alii q re
dit pro sua sub eisdem speciebus

Alii q sua i de nouo creatur · sed
probabilior est et communior ·
Utrum h sacramentum deleat peccata ·9·
mortalia · R · n · nisi forte oblita
q̄ alimentum n conuenit n uiuo · ·10·
Utrum deleat uenialia · R · sic in
ter · q̄ excitat feruorem caritatis
et deuotionis que uenialia impediunt ·
et ideo diluuntur · Jo Inno · iii · Eu
charistia liberat a malo et conseruat in bono
delet uenialia · et cauet mortalia · ·11·
Utrum confert augmentum uirtutum
R · sic ut dictum · q̄ est refectio spiritualis
cibus autem deperditum restaurat et
insuper auget ·
Utrum effectus huius sacramenti possit ·12·
impediri per uenialia · R · sic · ut
quando sine deuotione actuali · q sine
debita masticatione alimentum su
matur · tn aliquem effectum habet · sed n
principalem ·
Utrum frequenter sit conscendum · ·13·
R · Cum effectum in sumente
habeat secundum dispositionem
eius · secundum q quis
mente sentit crescere
uel detrescere reuerentiam · et deuotionem
sed hoc rarius · uel sepius conscendendum · D · 13 · d · 13 ·
Queritur quis possit h sacra
mentum conficere · R · soli sac ·1·
cerdotes · et omnes · q̄ n est sacramentum ne
cessitatis / et ipsi soli sunt ministri
ecclesie · ad ministrandum sacra · q sunt
ad actus communes ·
Utrum bonus laycus possit con ·2·

x.

ce. R. no. qr no ht ptate. et h
p caractem ordinis. Sz illa sacra
que sunt ad actus nccor pui
tinent omnibz. Sz que ad actus
qnuos n nccos ut. de sacra solis
psbris, que ad actus spales n si
plr nccos solis epis. Ut iduo
bus sac. qr et in altiorez gdu
ponunt.

·3· Utrum sacerdos malus possit
qficere. R. sic. qr caractem ht,
qui est d necce. Sz bonitas de
pdoneitate n d necce. qr ub e
occulta. Idem au. BB. mlt.

·x· Utrum missa boni sacerdo
tis sit melior qm mali. R. sic
qntum ad accntia. sui psona,
lia, Sz n quo ad sbalia. sa a mlt.

·4· Utrum heretici possint qficere.
R. sic. Si caractem ht. et form
ecce suant. et saltem intendunt
facere qr facit ecca. lz n cdant.
Idem mlta.

·5· Quid facit hereticum. R. Dio
abunitate fidi.
in qua ptinatr pseuat, au
mlt. Hereticus est. qui aliculi
temporalis comodi, et maxie gle
pricipatr qr sui gra falsas. ac no
uas opiniones ul gignit ul se
quitur.

·1· Utrum excoicati ul suspesi
possint qficere. R. ptate iurisdiui
n ht qr suspensi, psunt tn qfice
pro scri. qr ordine ht.

Utrum degradati ul depositi ·8·
possint qficere. R. ptate iurdcois
non ht, ptatem ordinis ht.
in hitu, Sz quidam dnt. qr n iusas
Sz qr theologi dnt qr sic. vn si
celebrant qficiunt. qr sr carac
tem h ptas fundatur.

Utrum obmisso aliq de ritu ·9·
ficie. sit uerum sacrm. R. si sbal
ia. s. in panis et vini, for ubor
ordo ministri. et intencio, alia
omia accntia s. q q obmittit lz ·10·
qficiat tn gvuit pecat.

Utrum brutu possit sumere cor
xpi. R. Quidam dnt cu ma. mlt. qr
no. Sz tn spem. sic audit uocez
Sz n pcipit signum. Alij qr e
rem qtentam. no tn spualr. nec
sacmtalr. Sz ut rem tm, h vl.

Quenit utrum pnia sit sit
sacrm. R. ma. mlt. qr in
terior est uirtus. exterior sacrm, qr cr
dia in situcione sbre sen sa
cram, et est ibi actus exterior pni
s. actus pnitentis. qui exterius ap
paret insignis qtricionis, ul co ·7·
fessionis et satisfcoinis, for au e
for absolucionis.

Quid sit pnia. R. Ambr i
lib. pnia est ptita mala plan
gere. et plangenda itm n qmit
te, et est data p cam n p eu
enciam. Inquam poi in actus
r ptita qui dr ee inre. Alr r.

Nota qr manducatio est act inficiens a manducare
i manducatur. Un manducare sacrm d ptrilh.
Uno mo ut adubi sacm. dicit manducatio
ex pte manducata et sic quilz aiat sumes sacm
manducat. i. sumit h qr e sacm ex ructo. i. v cou
p. et sic iusti sic brutu sumit. Sco mo adubi
sacm dicatur h manducatio ex pte manducatis
et sic manducat sacm, q vere illo abo visibili
ut sacro. In fidel due et bon sic ipso no
... cu no credit. et cu acto ons mag ...
sit agere qr pa io ho mo ... sacm
manducare et no p ...

suu· qui dz ee in pposito / et acci
pitur ubi plange large.
¶ Utru penia sit virtus· R· illa
sic· s· interior / Sz no q penia in
terior est qua mediante as intendit emdare pecm· habitus gris exq
h pcedit est virtus e actus
est displicencia· q actu alu co
sequitur dolor et sensib qui est passio
¶ Utru sit virtus spal· R· sic
q ht actum spalem· s displi
cenciam pcti et tm obi spale
s pecm inqtum est di offensa / ut
et ratone expiabile.
¶ Utru sit virtus theologica
vel moralis· R· Non est theologica q
n ht dm pro obo· et pfine· q in
tendit do recocliare / et e red
ucibil ad cardinalem.
¶ Utru sit ps iustie· R· sic q
qda vindca· s au' iniur· s s ps
id est qda iudiciu· ¶ Est au ps
n sbiecta· q n pt restitui eqle /
s pol ps et quidam modo in
stcie sicut dm ad ssu· ¶ Facit
g recompensacom do p posse p
debito comisso.
¶ In qua po aie sit· R· n est
in ocupiscibili n in irascibili qvis
quida h dicant· q hec offen
sam di n apphndunt s· s e
in roli no in ogitam ut qda
dnt· s in volunte q est ps iustie
q est volutas reddt· et c· / sili ac
tus cuis est in volunte s· emdacio

vel displicencia / h tn alus vir
tibus ipam et ogini pnia ht
¶ Utrum pnia virtus sit in ·9·
innocentibus· R· sic q sl oes
virtutes infundunt· s n pt ex
ire in actum· pp defcm m s
forte et r venialiu / ut mag
nificencia in paupe / n est
frustra· q pom pficit / vl
forte et r venialiu / ht actu / ·9·
s r mortaliu nuq eadm mo·
¶ Utru sit in btis· R· sic s
n hebit actu vire s· dole· sed
pare· s· gras age d pcti rem
issione· ¶ Sic alie morales n
hebunt actum r obi ppr· s
respectu finis.
¶ Utru sit in demonibz vel in ·10·
dampnatis· R· ote loqndo sic·
q detestantur pecm pp pena
s n pp pecm n in spe venie
et io pp e n est in eis· h da· In
anglis au bonis n s habitum·
n s actum n aliquo m est pp ·11·
nam spus et statum btitudis.
¶ Utru pnia ocipiatur tim
ore· R· s vsa· iniur· sic / q in vt
plibus timore pene p relin
quit pecm· et sic ab eo icipit
motus gnonis pnie.
¶ Utru sit pnia virtutu· R·
blo· oyt' z· q sic / Simul tpre in ·12·
omis virtutes infundunt· Sz tn
actus fidi· et spei· et timoris ac
tu pnie pcedunt s n habitus

forti. quia sic penitentia procedit s. in re
formacione. sed fides ipsam formacionem
13 Utrum de quolibet peccato per se sit
agi penitentia. R. sic. Si enim omnino multi. quia
diu homo est in via. De quibusdam
tamen difficilius. s. que committuntur ex
certa malicia. non ex infirmitate
vel ignorantia.
14 Utrum de quolibet peccato debeat esse
perpetua penitentia. R. non exterior. sed in
terior habitualis. non actualis detesta
tio. Augustinus multis. Semper doleat. et de
dolore gaudeat. et cetera.
15 Utrum homo possit eadem anima pe
nitere. R. sic. quia habitus sumptus est ex
eo totum esse suum habet in presenti.
et solo proposito respicit futurum.
16 Utrum penitentia iterari possit. R.
sic. secundum Augustinum Dico. et ita multis. Et
hoc intellige de privata penitentia. pu
blica enim iteratur. sed non ita sepe. sed
sollempnis non iteratur secundum antiq
uam. et consuetudinem multis. In quibusdam
tamen ecclesiis iteratur. Sacramentum autem penitentie
quia est morbus iteratur non aliquem effectum
indelebilem imprimit.
17 Utrum penitentia tollat totum reatum
R. non. quia reconciliata amicicia.
non statim fit recompensacio pro
iniuria sed adhuc restare potest. nisi
vehemencia doloris hoc suppleat.
18 Utrum penitentia restituat omnes
virtutes. R. sic. s. peccatus iniquitatem
removet prohibens influxum cari
tatis et redit. sic omnis virtus et gratia

secundum eam. sed non secundum statum. 1
Queritur utrum satisfactio sit
actus virtutis. R. sic quia
omnis actus qui in nomine suo im
portat medium importat. forte est ac
tus virtutis et sic est satisfactio
secundum equitatem quandam vel compensatio
nis vel proportionis imputatur. 2
Utrum sit actus iusticie. R.
sic. quia equare est iusticie et con
sistit equacio in actionibus et pass
ionibus in rebus exterioribus
que vocatur reddicio iure. proprie
gi ad iusticiam iudicativam. 3
De diffinicione autem multum.
Satisfactio est causas peccatorum excidere et
eorum suggestionibus aditum non indulgere.
Item de diffinicione Anselmi in
libro. Cur Deus homo. Satisfacere est deo
honorem debitum reddere. R. am
bone sunt. Prima quia sic iusticie ita
et satisfactionis est non solum preteritam
culpam emendare. sed et futuram pre
cavere. quia secundum philosophum in ethicis pene
medicine sunt. Prius per actum dat
diffinicio diffinicio Anselmi. prius si diffinicio
autem et vocat Anselmus debitum honorem con
tinuum non bone beneficium et cetera. 4
Utrum homo possit deo satisfacere
R. per se non potest nec per beneficium nec per con
misso per adiutorium in in
sacio. et et gratie sic potest. unde secundum philosophum
in ethicis. In honoribus quos sunt ad deum
et ad parentes non potest homo ad equa
lens. sed ad possibile

4 Utrum homo de uno peccato possit satisfacere sine alio. Resp. non valet multe sunt auctoritates. quia remissio fit per gratiam. que nullum mortale peccatum secum compatitur.

6 Utrum satisfactio tantum debeat fieri per opera penalia. Resp. sic. quia per penas fit emenda pro preterito peccato et preservacio a futuro. cum medicina quedam sit. secundum philosophum.

7 Utrum possit fieri satisfactio per opera extra caritatem facta. Resp. non. secundum Augustinum quia satisfactio est amocio offense et restitucio amicicie. que non fit sine gratia dei et caritate.

8 Utrum possit fieri per opera incaute inchoata. sed non perfecta. Resp. non. quia non continuatur in eis bona intencio. nec secundum actum nec secundum habitum. sed interrumpitur.

9 Utrum opera in mortali facta fiant satisfactoria per sequentem penitentiam. Resp. non. Augustinus et Ieronimus. quia idem volunt. quia caritas non vivificat. nisi opera a se elicita. vel imperata.

10 Utrum sint tantum tres partes satisfactionis. Resp. sic. scilicet generales. scilicet elemosina. ieiunium. et oracio. ad que omnia alia reducuntur. ut omnia carnem affligencia ad ieiunium. omnia opera misericordie ad elemosinam. omnia opera spiritualia ad oracionem.

11 Utrum elemosina sit satisfactoria. Resp. Si datur pro sublevanda necessitate infirmi. Est opus misericordie. si in recompensacionem prebito offense dicitur. sic est opus iusticie. quia sic est satisfactoria proprie.

De quo debeat fieri elemosina. Resp. de proprio. non de alieno. nisi compulsa sit dispensacio. et tunc pro pauperibus non prohibeatur a domino. Item debet fieri de licite acquisito tantum. et sibi de illicite si non competit restitucio. ut de mercacio. non tamen oblacio publica. Item de superfluo necessarie et persone debet fieri. De superfluo necessarie vel non persone potest fieri. De necessario utriusque non debet fieri. 12

Utrum ieiunium sit satisfactorium. Resp. bonum est et satisfactorium si discrete fiat. quia vicium reprimit. 13

Utrum oracio sit satisfactoria. Resp. sic. si sit pro amouendis malis sic est pars satisfactionis. Si pro adipiscendis bonis ad contemplacionem pertinet. 15 adipiscendis

Quia horum trium est magis satisfactorium. Resp. per satisfactionem fit impetracio gratie. sic elemosina plus valet propter multiplicacionem intercessorum. Item remissio pene. sic ieiunium. Item purgacio reliquiarum culpe sic oracio. 14

Utrum restitucio sit pars satisfactionis. Resp. large loquendo. scilicet omne quod exigitur ad satisfactionem dando parte. sic est pars. sed stricte loquendo non. sed tamen preambulum ad eam. Unde Augustinus. Non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Restitucio tamen amicicie sive placacio. si offendit eum iniuste. Unum est pars satisfactionis. 16

Utrum semper sit necessaria rei abla 17

te restitucio. R. sic. si restitui pt/
si aut non. non te/ qr iusticia n reti
n tur pos. te tn p quoquoq in
iurioso dampno satisface q pt.
18 ¶ Vtru solu qui dampnu fecit
teneat restituere. R. Ipe ten. et
oms ɔsencientes sint quoz. s. ɔsil
dampnu no fecissz/ et sunt. 9. Ius
sio/ ɔsiliu/ ɔsensus/ palpo/ recur
sus/ pticipans/ mut/ n obstans
n manifestans/ pticipans aut no
semp te in solidum. sz oms alii
uno tn totum soluente oms libat.
19 ¶ Vtru sp dampnificato/ tur
sit restituendum. R. sic. si scit et
ɔmode si pt ul eius hedibus.
qa sunt. q. una p sr iura. Si aut
nescitur/ detur paupibz p aia e.
¶ Vtrum ea que fiunt in mor
sint meritoria alic boi. R. merito ɔ
digni n. sz bn merito ɔgrui
20 ¶ Vtru ad reuiuiscere caritate si
ant meritoria. R. mult. qr n. qr quo
ius sibi uite ul mortis iusific
ari possit ut anima. n tn effic
qr n anita efficit n ca efficit.
ul io qr simp cedit i no eius. qd
no mortificata. s. 76. q.
21 ¶ Vtru bo opa fca in mortali ua
leant ad diminucom pene. R. au
mult. qr sic/ Sz qr ualent ad di
minucom pene debende sz n de
bite.
22 ¶ Vtru flagella psencia min
uant futa. R. Si sunt aliqm no

luntaria p uoluntate acceptan
tem. sic diminuunt in illo. s. sz
n in malo/ h aut mult/ Sz sic
minio in uoluntaria s/ ueut ua
lent ad diminucom.
¶ Vtru opa bona p culpa se 23
quentem mortificentur. R. sic. qr
ad opantem/ qr ei no p sunt/ n
ɔdictatis/ qmuis prosint alus. qr
do fca placuunt. et remuneracoe
digna sunt.
¶ Vtru opa mortificata reui 24
ficant. R. aut ad. et ma. mult. qr
sic. qr in acceptacione et scia dei
remanent et prici uite. s. cari
reuiuiscunt. d. 16. D. 16. 1
Queritur utr penia heat p
tes. R. mult. Criso. a. et
ma. qr sic/ que sunt tres. ɔtrio/
ɔfessio. satisfco. qmuis n. ad malu
sufficiat unius defectus/ ad p fecom
tn boni plura requiruntur. 2
¶ Vtrum sunt ptes sacri pnie. 24
sic. qr in pria sunt uoluntaria
emenda. et p uram iusticie. Vn qr
est uoluntaria. io pcedat ɔt
cio. quasi qdam citacio ad iudi
cem/ sequitur uel apud iudice
spontanea ɔfessio/ tcia est sat
fco. q. debiti solucio. Vn de 3
sunt ptes pfce pnie saltem i
proposito.
¶ Vtru sint ptes integrales. R.
sic. qr requiruntur ad ee pnie
uite ul in pposito ul no sequi

v. Apperit cor/ minuit penam/ et dat bo ore.
Occupat/ assuefacit/ Alacri/ mitigat/ Arcet.

tatem/ sed veniales· ut in mane et sero con
positi/ vel quod quamvis sint· ut in · 7 ·
hore diei.
4· Utrum sint partes prime virtutes?
R. non· quia habitum virtutis consequuntur·
ideo etiam non componunt.
5· Utrum circumstancie peccatum ag
gravent. R. secundum Augustinum multum quod sic/ quia
secundum Augustinum quarto de trinitate In spiritualibus idem est
magnum esse quod melius/ ita est in spiritua
libus· Unde Augustinus defectus est plurium circum
stanciarum· peius est quam etc.
6· Utrum circumstancie trahant ad
aliam speciem peccati· R. sic· scilicet omnes
ille que tollunt bonum aliquod speciem
differens/ sed alie non· sed tamen augent
vel minuunt in eadem specie/ ex de
furto et sacrilegio/ vel dic quod non com
mutant speciem· dicta specifica nomi
nari debet/ non circumstancia.
7· Utrum ludi penitenciam impediant
R. sic secundum Augustinum multum. Intellige de hiis
qui per se habent contritudinem etc. Item de
indifferentibus inquantum mentem
distrahunt.
8· Utrum spectacula penitenciam impe
diant· R. Augustinus multum quod sic. Intellige
ab inhonestis/ aleis et temp
tandum magis tamen in hiis prohibetur
curiositas/ quam in scienciis/ quia ma
gis distrahunt mentem. Item magis
dolori opponuntur quam alie levita
tes vel peccata.
9· Utrum negociacio et milicia
impediant penitenciam· R. sic· Gregorius in ...

quod scilicet sine peccato exerceri non possunt/
aut vix possunt/ saltem tunc peccatum
annexum/ dimittendum. 10
Utrum post exigatur penitencia ante
baptismum. R. Augustinus multum quod sic· sed non
exterior que est sacramentum· nec interior que
est virtus/ quia sic per baptismum non tolle
retur peccatum/ sed attricio tamen ne vo
luntate manente ficta in peccato fic
tus accederet. 11
Utrum requiratur confessio de peccatis
ante baptismum. R. mentalis deo requiritur
non vocalis sacerdoti/ nisi aliquis accederet/
tamen ut est quidam consilium de vita or
dinanda requiritur de congruo· non ex
debito. 12
Utrum requiratur penitencia de peccatis
originalibus. R. proprie loquendo non· quia non est sim
pliciter ... nec hunc voluntarie/ nec ei aliqua
pena sensus debetur. Displicere tamen debet/
ut quilibet malum.
Utrum possit esse penitencia de mortalibus 13
post baptismum. R. sic· quia per illud est specialiter
instituta/ quamvis non baptismus tollat pec
cata preterita· non tamen confirmat contra
contra futura.
Utrum requiratur de peccatis per igno 14
ranciam commissis penitencia· R. sic· nisi
ipsa ignorancia facti· et iuris invin
cibilis non tenetur scire.

excusat peccatum
toto ut est ignorancia

Utrum penitencia requiratur de peccatis 15
oblitis. R. Si nullo modo potest recorda
ri· quamvis ad hoc studeat· sufficit genera
lis penitencia.
Utrum penitencia sit et de peccatis venialibus. 16

R. in litt. q sic. q ordinata est c
om culpam cui dberet pena sen
sibilis. que est actualis

17 Vtrum d ipis sit necia piu
tencia. R. dicer dz q no. q pnia
tm instituta est ad reconcilian
dam amiciciam dei. q p venle
n est soluta. ideo p actus tn utro
dz requiritur. s. tpe statuti ecce.
s. semel in anno. Aliq tn q no.
q ecca n obligat ad ofitendu
n indigentes. s3 temp indige
tibz dtminat / tpe dubii. et te
qui. s. dubitat d mor pt pie
et incidum de.

18 Vtru venale possit si mor
R. Idem actus in uno n pt. s3 i
dem in spe / sic loq aug. q mit
est ado veniale. q n fiat. et o

19 Vtru veniale psit remitti
sin morli. R. n. s3 ecouo / q sblato
hitu. pt remane dispo s3 fuor
caritatis restitui n pt sin cari
te. Remissio sit p mod bnivole
cie. cui munc di indign est.

20 Vtru ad remissionem venialis
requirat displicio vo ttis ab illo. R.
sic. vl actul igne vl in spe / p
caliter hitual / q culpa inordi
nacio voluntatis ofistit hac
reordinari oz alias opposita es
sent in eodem.

21 Vtru requirat noua gra ad
dimissionem vel. R. n. q no op
ponitur caritati. sic morle. s3 tm

fuori. et io non motu caritatis 22
sufficit. et q ille motu pt si
re vni et n altius. io unu ve
pt dimitti sin ottione alterius.

Vtru veniale possit rem
itti sin otticione. R. no. q re
quiritur reordinacio voltis de
ordinate. que sit p displicen
ciam pcti. s3 sufficit h displi
cencia in vli et implicite de ve
nialibz / s3 implicari et expli
cite p scoyus est. Secus aut
est d mortalibus in quibz requiritur D. iii
in spali. q omo voluntaria sunt. 1

Queritur qd sit otticio. R.
Amagris sic diffinit. Co
tticio est dolor voluntarie assu
ptus p pctis / cum pposito ofitendi
et satisfaciendi. Et no q otti
dz qs / qm affectus pcti meo s
om ptem et totalr qi in mia
resolutus destruit. et tal resolucio
voluntatis ab affectu pcti q no
pt fi sin aliquo dolore ottio
appllatur. Pnia sub diffinio
oiunt otticioni. iuq est virtus
ultima. s. cum pposito ofitendi
et satisfaciendi inqntum est ps sacri.
S3 ysid. sic d scribit. Cotticio
est copunctio et humilitas mtis
cum lacrimis veniens ex recor
dacione pcti et timore iudicii
et h datur qntu ad bn ee. s3
pnia q ad esse.

Vtru idem sint s tiam ot 2

cio et attrito. R. Quidam dicunt quod sicut
fides informis fit formata, ita at-
tritio fit contritio. Sed. Alii dicunt quod ac-
tus sunt motus attritionis non potest fo-
rmari quia transit. Sed habitus ex quo
procedit potest. Quia manens quod non prius
timore gehenne displicuit
postea amore dei displicet.
3 Utrum contritio sit actus alicu-
ius virtutis. R. In mediate est actus
virtutis penitencie. Mediate vero est
actus gratie. Sed non primo informat a-
nimam. Secundo post in habitu virtutis
penitencie ex quo elicitur hic actus.
4 Utrum de omni peccato actuali
mortali contritio requiratur. R. Sic
quia in omni tali sunt actualis a-
versio voluntatis a deo ad peccatum. Sed autem
reordinari oportet quod fit per contritionem.
5 Utrum de peccatis omnibus simul
contritio requiratur. R. Sic secundum alios. Vi-
de prima, quia non sufficit contritio de uno
speciali sine alio.
6 Utrum requiratur contritio
specialis de singulis peccatis. R. Sic
ut dicit Glossa super primo ps. Lavabo per
singulas noctes et cetera, et sic intelligitur quod
possibile est, sive ante conversionem sive
post. Quia conversio fit in momento, sed
de quibus non potest sufficit generalis.
7 Utrum dolor contritionis debe-
at esse non tantum intellectualis sed et sensualis.
R. Primus sufficit, quia unum quod-
que per quas causas nascitur per eas-
dem et dissolvitur secundum eundem. Non se-

quitur est imperfectate hominis.
Utrum requiratur maximus do- 8
lor. R. Dolor intellectualis debet esse ma-
ximus intensive, scilicet respectu aliorum dolorum,
quia deus amissus summe debet a-
mari, non oportet quod intensive, scilicet huiusmodi dolo-
ris, quia minimus sufficit cum gratia.
Similiter non oportet quod sensualis sit maximus.
Utrum requiratur ma- 9
ior dolor de uno peccato quam
de alio. R. Sic, scilicet dolor ha-
bitualis in contritione generali,
que est de omnibus peccatis. Vel similiter in
contritione speciali debet esse maior dolor
voluntatis ubi est maior ratio dolendi,
sed non est necesse de sensibili.
Utrum post remissionem peccati 10
requiratur de eo contritio. R. Ad habitu-
alem detestationem semper tenetur, non ad ac-
tualem, quia secundum Augustinum ubi dolor sit.
Utrum contritio sit [...] et co- 11
post hanc vitam. R. Non, quia in contriti-
one tria sunt, scilicet actus doloris, forma
gratia actum elicientis et status
viatoris; primum non est in beatis, secundum non
est in dampnatis, nec tertium; tertium
non est in illis qui sunt in purgatorio. 12
Utrum motus contritionis sit
successivus. R. Ad ipsam contritionem
concurrunt preparatio que fit per recor-
dationem peccatorum et contuitio eius
in se, hec sunt successiva. Sed ipsius
introducto tamquam forme et gratie
infusio fiunt in instanti, scilicet in
contritione generali. Sed tria eodem in-

ɀ sunt in gr̄one v̄n̄i.

13 Utrū motus contricionis possit intendi · R · sic · s; quantum ad formam p̄ li a solo / quantū aūt ad materiam p̄ li · ar · ex multis causis / ɀ h̄ attenditur penes recessum a pc̄cō · ɀ affectum. (pc̄cm)

14 Utrum contritio remittat · R · mag' est ps sacri / sic ē qñ cū illis magis aūt ū tutis sic est cū temporales phibens / vl' dic mag' virtualis alia duo includit sic pt̄ ali' nō.

15 Utrū possit totū reatum pene tolle · R · sic · tam ex pte caritatis mouentis ad displicentiā pcc̄i · q̃ ex pte doloris sens' excitati / nichol' tn̄ p̄ma iniungi · ɀ expli de / pp̄ incertitudinem tante pfectionis in dolore / ɀ ad cautelam futuri pcc̄i.

16 Q' sit confessio · R · s'm au'. Confessio est p quā morb' latens / spe venie aperitur · in qua īuenit̃ m̄ p̄ia / actus ɀ finis.

17 Utrum sit actus alic' virtutis. R · actus virtutū est · n̄ de se · s; qm̄ fit ut dz ɀ q̄n / ɀ c' · qr̄ meritorius est · ɀ est elicite actus prudē.

18 Utrum teneantur ad confessionem · R · sic · in lib' · ambos' · a? Criso'? qr̄ p'ccato mundari n̄ possum' · n̄ p virtutem passionis X' · q̄ i nos p sacrā derivat' / Confessio initialis actu susceptā / vel proposito // Quo iure teneamur · 24,

do est de iure ūlī / s; vocat' hoi ab institucione dīa.

Utrū tenebantur in lege ueteri ad confessionem · R · ad generalem ɀ in distinctam p'd' t'minacōm sacrificiorū tenebantur / s; n̄ ad spālem · neq; ad uocale · qr̄ nō instituta. 19

Utrū in no · le · teneamur · R · sic · qr̄ cum p̄ma sit qd̄a iudic̄ occultū · in q̄ p̄a requiritur confessio spontanea incausus iudicis omīn' di · cum ipse s' hrāria nūn̄ ubiq; nobis n̄ sit · g̃m primam ɀ confm̄ instituit qui suis uicariis claues dedit / ff · ɀ io ɀ a confessione nemo absolue pt̄ n̄ de · S; a determinato tempore tm̄ pt̄ 20

Utrū sufficiat / s' homo confiteri layco · R · mortalia n̄ / qr̄ qui h̄ hn̄t indigent reconciliacione ad sacrā eccl'e · qd̄ n̄ pt̄ fieri n̄ p ministros ipsorū · ff Venialia aūt absolucione n̄ indigent · ɀ io possunt laycis d' Iacu · Beda in lib · S; mortalia nunq; ozn' in articulo mortis · ut uid' dz · q̃uis quida dicant q; sic. 21

Utrum necesse sit confiteri p̄o sacerdoti · R · sic · ut p'c epō per p̄o ul' prochiali · ul' quibus ab ipis concessum est / ul' alegato pp̄e qr̄ n̄ solum requiritur ptas clauis · int' ɀ iur cc̄ōnis · ff q̄ d'minat / secus tn̄ in ab da cub'. 22

Nō in his v'sibz c'cumstancie quas sacerdos in confitente papue debet attendere v' Quis / quid / ubi / quociens / cur / quomodo / quando · Quilibet obs'uet anime medicamina dando.

13· Utrum ex privilegio vel mandato superioris possit aliquis confiteri alii quam proprio sacerdoti. R. sic. dum inferior habeat sicut eum iure communi et si non ordinet nec inferior vel par potest hoc prohibere.

14· Utrum teneamur confiteri venialia. R. non. quia claves non indigent. quia nec a regno ecclesie militantis nec triumphantis excludunt. Supra peccatum tamen tenemur ratione dubii ut cum credunt vel dubitant esse mortalia vel ratione statuti ut d'ci dc.

15· Utrum teneamur confiteri omnes circumstantias peccati. R. que trahunt in aliam speciem tenemur. Sed que non tunc si non multum aggravant non tenemur ut sciam. vel ingratitudo. Sed si multum tunc tenemur secundum W. Altissiod. ut qui absolvit c. marcas vel percussit cum gladio. Secundum alios non. quia sufficit speciem peccati dicere.

16· Utrum teneamur confiteri peccata cordis solius. R. sic. quia possunt esse mortalia.

17· Utrum teneamur confiteri peccata manifesta. R. sic. quia debent sacerdoti manifestari tamquam iudici.

18· Utrum statim post peccatum opportunitate teneamur confiteri. R. Quidam dicunt quod sic. et quod decretalis tamen determinat tempus propter negligentes. Alii dicunt quod eius est unius quod non. quia preceptum discipline est. et ideo ecclesia potuit determinare tempus. unum tamen pervenit in pascha nisi in quibusdam casibus. Si volo communicare vel celebrare secundum. Si credo me illo anno amplius non habiturum copiam confessoris. Vel si est casus de quo solus papa absolvit. ·19·

Si impeditus, mo… si dicat in conf… quod statim tene…

Utrum teneatur aliquis ɔfo͞mitare. R. iterum non tenetur. et si in proposito peccandi et sine contritione facta est quia solutum a precepto esse et recedente fictione incipit valere. In quibusdam tamen casibus tenetur. Ut qui sacerdos non habet auctoritatem absolvendi secundum. Vel qui nescit discernere secundum. Vel qui confitens scienter mortale tacuit secundum. Vel qui satisfactionem iniunctam oblitus. ·20·

Utrum possit   tus est confessio dimidiari. R. non. quia ypocrisis est secundum Aug. quia medicus omnium dispositionem iniurium scire debet. ·21·

Utrum homo possit confiteri per nuntium vel per scripturam. R. non secundum Aug. in tractatu sed per scriptum. quia actus proprius determinatus est per nomen huius sacramenti nec necessitas excuset. quia nisi per ipsum ne manifestatur conscientia hominis. ·22·

Quid sit iustificatio. R. glossa Ro. viii. super illud quos vocavit illos et iustificavit. Iustificatio est remissio peccatorum et consummatio bonorum operum et ponit hec duo terminos scilicet a quo et ad quem et dicit iustificatio [illegible] quia est omnis vel non spatii

23 Vtrum ad iustificacionem requiratur preparacio. R. sic, scilicet ex parte suscipientis, non pro racionem agentis. Vnde au. qui creauit te sine te etc.

22 Vtrum homo possit se ad graciam preparare. R. sic, quia ad formam gratie requiruntur preparacio in se i. in quantum quod sit per effectum boni et detestacionem mali, et hoc est facere quod in se est.

24 Vtrum facienti quod in se est necessario infundatur gratia. R. sic, necessitate immutabilitatis presuppositi non coactionis.

25 Que concurrunt ad iustificacionem impii. R. sic. 4. secundum magistros, scilicet gratie infusio, quia ipsa contrarium expellit formaliter et ipsum sibi informat. Item requiritur motus liberi arbitrii, quia hic mutatio voluntaria est non talis voluntas autem libera est et hec motum fidei informis elicit principaliter sed fides formata informat. Item requiritur contricio, quia oportet fieri expulsionem contrarii quod fit per displicenciam ipsius scilicet peccati. Item oportet esse quartum, scilicet remissionem culpe quod continuatur prioribus, quia non ad omnem infusionem gratie sequitur peccati remissio ut patet in innocentibus.

27 Vtrum remissio culpe precedat infusionem gratie. R. Omnia hec 4 simul sunt tempore sed ordine causalitatis. Vnde prior esse motus fidei inde postea contricio tercio gratie infusio quarto peccatorum remissio sed omnia tamen diuisimode possunt ordinari secundum diuersos respectus. Precedit secundum remissio culpe ex parte iustificandi, sed infusio gratie ex parte iustificantis dei scilicet.

Vtrum motus liberi arbitrii precedat gratie infusionem. R. sic, secundum Iohannem, sed eo est secundum esse completiuum, quia motus eius per graciam perficitur. 28

Vtrum contricio precedat motum liberi arbitrii. R. non, sed econuerso, quia finis prior est intencione. Vnde motus reconciliacionis precedit auersionem a peccato. 29

Vtrum culpe remissio precedat contricionem. R. diuisimode hic dicitur. Sed dic quod si dicatur contricio est gratia, tricio sic precedit ipsa sicut et gratia a parte scilicet iustificantis. Si autem dicatur ex gratia tricio, sic sequitur tamen remissionem quam gratie infusionem. 30

Vtrum iustificacio fiat in instanti. R. sic, si dicatur solum terminus mutacionis, vel ipsam mutacionem, quia fit a uirtute infinita et quod in ducitur et quod expellitur et subiectum scilicet anima simplicia sunt. Si autem dicatur totam preparacionem cum termino sic potest esse quod fiat successiue. 31

Vtrum in eodem instanti fiat culpe remissio et gratie infusio. R. sic, quia idem instans est primum non esse culpe et primum esse gratie. Nec dicendum quod dari ... intendunt ad non esse ultimum instantis in quo habeant. 32

Vtrum iustificacio sit miraculosa. R. ad iustificacionem impii sit miraculosa. R. ad iusti miracula exigunt quia primum ut 33

sit sup facultate nr̃a uti s
s potm obedie tm̃ mlis. ñ sm
ordinem nlem. aut pparatcom
ex. qz sit ctra cursum solitum
hoz aliqua desitiunt & increati
onc & inanie infusione & iiust
ificatione impii. io ñ sunt mir
aculosa. d. 19. ·M· 19·

Querit utz ecce date sunt
claues regni celoz. R. sic.
Sz nõ qz triplex est clausura
s. vlis. nõ ppetua usqz ad xpm
vlis ppetua pt iudicium pti^{us}
ñ ppetua. p pctm actuale imp
seuti uita qz quisqz s. factu. q^o
ad pinam x^c solus claues hnt
quo ad fam nemo q^o ad ecclam. ds
solus ht clauem auctoritatis.
pncps. x^o clauem excellencie
plati ecce clauem ministi. s. d.

Quid sit clauis s. i. q. n.
reali. R. Clauis est po qdam
spual sigili. a d^o data infusa
ñ innata ul acquisita.

Utrum ptas clauium data
sit ad claudendum sic ad apien
dum pncipli. R. ad claudendum
exciti qmus eoz sit in nlibus
clauibus. h clausio est tplex s.
ñ absoluendo a culpa ligando
ad pena tpalez et excitando q
est pena dampni.

Utrum ptas clauium sit & ad
cctuendum. R. pt d^t qz una & eade
res est caracter ordinis. ptas cfite
ri ptas clauium. qz sit
fluum est si. p pla.
qz pt &c. sz differt si
rone. inqz. s. disting.
& ordinatur ad cfectionez
& sacramentoz dispensacioz.

Ex^o inuno lumine sol. qd
lucet luqfacit & induratt. Quid
sunt claues & que sunt. R. tm̃ u
na est ipradice que e ptas iudi
candi inforo aiaz sz due iaffi
bus. s. Glo. ·c· 16. qz ad hoc iudi
cm̃ requiritur ptas discnendi et
hoc est clauis scie & ptas diffin^{di}
& h dr po s. Un scia discernendi
t ipe hitus ñ est clauis. sz auctas
discernendi s. Jtm ptas smandi. qs
quis ht exordine ecclli est clauis
ptatis. sz ptas iurdcois accidit cla
ui. qz dat nim. ·5·

Utrum p claues remittatur cul
pa. R. iii^t sunt opio. Quidā qd
tm̃ ondebat. h tangitur inlit. A
lu qz tm̃ ualet pmodu supplicois ·6·
s. Alu qz ñ inactu absolonis. sz tm̃
inpposito cti. s. Alu qz pmodum
cpassubente. ut inlitis pp^c. Alu dnt
puis qz ualet instrumentalit ad gra
siant ablucio extior inbap. s. d. i.
q. n. Un dnt qz & arbitio inabsoloe
incctcom uttitur utute clauium.

Utrum macla possit remitti. R.
sic. qz gra redditur. que est simitu ·7·
di. macla aut dissilitudo di.

Utrum macla pcti sit aliqd. R. In ·8·

t. M. sic teodi. & ili. ambr. sz tm̃
ad apiendu.

q[uod] est dissilu[n]do di[citur] que
pau[...]iom[...] cat[...] sic
nichi d[icitu]r posite. s[ed] e[st]
p[er]uo. [...] s[ed] nulq[ue] indu
dit assilacio[n]i ad cre
aturam. sic ad posite
est p[er]m[...] t[ame]n p[ri]ncipali[ter] est.
9. ¶ Utrum absoluatur quis p[er]
claues a pena temporali. R[espondeo]. Q[ui]
dam dixerunt et Flo[rus] q[uod] absoluit
sacerdos a pena etiam. Alii q[uod] co[m]mu
tat penam purgatoriam in temp[or]
alem. s[ed] q[uo]d t[ame]n h[abe]t p[otes]tatem u[ide]l[icet]
inuncto. o[ra]t[io] 16. ¶ Alii dic[unt] q[uod] re
mittit p[ar]tem pene satisfac[tori]e
et idem uult. s[ed] t[ame]n n[on] equali[ter].
s[ed] s[ecundu]m p[ro]porcio[ne]m cau[sa]e. et recompens
atur de co[mmun]i thesauro ecc[les]ie.
10. ¶ Utru[m] sacerdos possit uti p[otes]ta
te clauium p[ro] sua uol[unta]te. R[espondeo]. n[on]. s[ed]
discrete t[ame]n possunt uti. s[ed] au
[...]. Jo. G. falsas p[enite]ntias dic[imus].
11. ¶ Utru[m] ex[com]municacio [...] tc.
debeat fi[eri] ab eccl[esi]a. R[espondeo]. sic. s[ed] ad
correctio[ne]m. ex[tra] .1. cor. 4. c[apitulo]. 13.
Sit t[ib]i [sicut] ethnicus.
12. ¶ Utr[um] ex[com]municacio iniuste la
ta teneat. R[espondeo]. semp[er] timenda
est et tenenda. n[on] in t[ri]bus casib[us]
s[cilicet] si n[on] h[abe]t auct[orita]tem ex[com]municandi.
Si sit post appellacio[ne]m legitti
mam. Si manifest[us] exp[ri]mitur
in s[ente]ntia error ex[pressus]. error.
13. ¶ Utrum q[ui]lib[et] sacerdos possit

ex[com]municare s[u]b[ie]ctum suu[m]. R[espondeo]. no[n].
q[ui]a ex[com]municacio spectat ad fo[ru]m
iudicii. q[ui]a est int[er] ho[m]i[n]em et
ho[m]i[n]em. Unde illi possunt q[ui] p[otes]ta
tem h[abe]nt in tali iudicio. uel ut
ep[iscop]i ordinariam uel d[e]legata[m].
Inferiores no[n] possunt. n[isi] in ca
sibus a iure uel [con]suetudine [con]ces
sis. ¶ Q[ui]dam t[ame]n dic[un]t q[uod] poss
unt in minori ex[com]municacione. ¶
Alii q[uod] [et] maiori. s[ed] si[ne] sollep
nitate.
¶ Utru[m] q[ui]lib[et] p[res]b[ite]r possit sub
ditos suos ab ex[com]municac[i]o[n]e ab
solue[re]. R[espondeo]. a maiori ex[com]municac[i]o[n]e
p[otes]t t[ame]n ille qui tulit uel par
uel maior. s[ed] a minori. sacerdos p[ro]
p[ri]us. s[cilicet] qui [et] a culpa p[ar]ticipa
cionis p[otes]t absoluere.
¶ Utrum qui n[on] est p[res]b[ite]r possit
ex[com]municare. R[espondeo]. sic. q[ui]a est actus
qui spectat ad iuri[s]dic[ti]o[ne]m. un[de] p[otes]t
ex[com]municare. et et absolue[re] s[ed] no[n]
in foro p[enitent]ie.
¶ Utrum sacerdos suspensus
uel ex[com]municatus possit ex[com]munica
re et absolue[re]. R[espondeo]. no[n]. q[ui]a n[on] h[abe]t
p[otes]tatem iuri[s]dictionis ubi [...] l[i]
gatam. q[ui]a n[on] h[abe]t execuc[i]o[ne]m.
¶ Utru[m] superior ab inferiori p[os]
sit ex[com]municari. R[espondeo]. n[on]. n[e]c se ip[su]m
n[e]c equalem. q[ui]a iuri[s]dic[ti]o t[ame]n e[st]
[superi]or[is] in inferioris.
¶ Utrum uniuersitas aliq[uando] p[os]

sit excommunicari· R· non· secundum glo·
au? ostiensis· quia difficile et rarum
est totam multitudinem impec
cato mortali communicare·
¶ Utrum semel excommunicatus
possit amplius excommunicari· R·
quo ad separacionem ab ecclesia non/ sed
quo ad elongacionem ab ea· sive
detencionem extra/ sic potest·
¶ Utrum communicans excommunicato
debeat excommunicatus reputari·
R· sic· scilicet maiori· si est excommunica
tus cum participantibus / Si vero si
communicat incurrit minorem· Alias tamen
incurrit minorem·
¶ Utrum semper sit mortale peccatum
communicare excommunicato· R· sic· si
participat sciens in divinis et in
sacramentis·/ Sed si in humanis ut in
loquela etc· huiusmodi non nisi veniale/ nisi
fiat in contemptum ecclesie/ quia non fa
cit directe contra preceptum ecclesie/ quod
principaliter intendit arcere a commu
nione in spiritualibus· de· xix·
Queritur utrum sacerdos veteris
legis habuerit claves· R·
non· sed tantum figuratam· quia claves or
dinantur ad apercionem regni
celorum· et peccatorum remissionem·
¶ Utrum in novo testamento soli sacerdotes
habeant claves· R· sic· simpliciter lo
quendo· quo ad principale officium·
quod est apercio regni celorum· Alii tamen sacerdotes
qui possunt excommunicare habent quo
ad minus principale officium

quod est apercio regni celorum· ·3·
¶ Utrum sacerdotes mali ha
beant claves· R· sic· quia caracter
non recedit· nec amittitur per pec
catum· nec ei apponitur·
¶ Utrum omnes sacerdotes habeant ·4·
claves· R· omnes habent clavem que
est potestas ordinis· non tamen omnes habent
usum eius· quia deficit eis potestas
iurisdictionis que ministrat materiam·
¶ Utrum Christus habuit claves· R· In ·5·
quantum deus habet clavem auctoritatis· in quantum
homo habet clavem excellencie/ sed
nos clavem ministerii tantum· ·6·
¶ Utrum claves possint auferri·
R· sic quo ad usum· scilicet vel simplici
ter in depositis et degradatis vel im
pedite ad tempus ut in excommunicatis
et suspensis/ quia sic mittis extra ec
clesiam indigne / Sed non possunt au
ferri quo ad radicem et essenciam· ·7·
¶ Utrum quilibet habens claves quem
libet inferiorem possit absolve
re· R· non· quia quamvis clavis non sit li
mitata· tamen iurisdictio est limitata·
¶ Utrum inferior aliquando possit absol ·8·
vere superiorem· R· sic· scilicet excommunicatione
superioris in foro penitenciali· quia per peccatum
efficitur inferior/ sed non in foro conten
cioso· quia ibi non dicitur a superioritate
sua per peccatum· ·9·
¶ Utrum quilibet teneatur corri
pere fratrem peccantem· R· sic· unde
quia est opus caritatis a? Si autem
peccaverit frater tuus et cetera/ sed prelatus et flagello/

n tm ad sp te q2 pcep astir
z. s qui sp̄at correctio. no e
alius qui faciat / ul' facere de
beat ex offo.
110 Utrum peccator debeat corri
ge. R. Si corrigitur ut plat'
peccat indigne utens officio /
Si ut privatus / in n in casu i
quo scandalizaret corrigendu
11 Utrum subditus debet cor
rige platu. R. sic. moderetu
ne ledat reverentiam. ·pcede
12 Utrum debeat ammonitio den
dnunciacoem. et utru testes sit
adhibendi. R. scd'o ordinem huc
q. primo corrige eum inter te
et ipsm solu. s. fo. s au. dic p
lato n ut p publica e. qr h
eet denunciare ecce. s ut e p p
vata. que tn pl' pt p dee qm
alia. s t' testes sunt adhibendi.
et hoc dnt qda si sit manifestu.
Sz dic e d' occlo q pt omdi bo
nis psonis quolumt p dce n
obee s. qrto plato ut est p
publica. v ecce. s. qnto si e reb
ellis excomicand' est s. Lt no q
inquocuq; gdu corrigitur: re
liqui pmittendi sunt s. Jt no
q hanc sollempnitate n o2 s'ua
ri n in magnis pctis. vl' ipius
que cedunt in infamiam.
XX. 20. Queritur utru aliqs ifipe
d. 20. J. ute possit se penite.
R. sic. Leo et a. mlti. q2 pt de
dole de pctto. et hre ppositu
caucendi de futuro. 2
Utrum pnia infine sit me
lior ul' alia / R. tempestiua
simpl' melior est. q2 plus h
de volunt q'ius alig serotina
possit ee melior / alig tepen
Utrum omnis sa siua 3
edos possit infine absolue.
R. sic. Leo et mlt' mlt. q2 tn
efficiuntur d'iurdcone sua / cu
canones. h pmittant.
Utrum penitentia isine
sit imponenda pnia. R. n; s
in notescenda. ut dz mlt. et
h mag p mod' 9solonis. et ut
mag dolcat d' pcco.
Utru un' pallo possit si 4
tisface. R. insinuantu pena or
dinatur 9n' cois pccatoz sequ
cuum. sic n pt. s in qntu sat
facit p pctis sic pt h auc.
mlt. s. s no. q si potens est
p se satisfacere. n pt alius p
eo totu face. s iuvari pt. 5
Utru sacrifico taxetur s' exi
genciam culpe. R. q ad sat
fccom p pctto pcco maiori
debetur maior pene. s qntu
ad cautela futuri / n dicatur
hoc sp ut in iuvene et sene
fornicantibus
Utru pnitentes expleta
pnia in uincta sit absolutis.
R. n. n in illa pnia fuit suf

ficiens. Idem valet. unde quod solvit
vel hic vel in futuro. quidquid re
stat de pena. post id quod remit
titur virtute clavium.

Utrum est maior pena condig
na iniungitur teneatur ad il
lam. R. In foro ecclesie tenetur quia ad
eam per claves ligatur est.
sed in foro dei non. unde si moriere
tur post condignam pro reliquis
punietur.

Utrum qui discedit contritus
sustineat aliquam penam purga
torii. R. sic. in libro. quia per peccata
reducitur inequalitas (?) iniu
rie ad equalitatem iusticie.
sed autem contritus sit maior in acerbi
tate. non tamen in valore quia minus
habet de voluntate.

Utrum illa pena sit maior
quam pena temporali. R. sic. secundum au
ctoritatem. et quo ad penam damp
ni quia maius est desiderium patrie. et
quo ad penam sensus. quia ibi anima
patitur sine medio.

Utrum pena purgatorii sit
voluntaria. R. simpliciter nulla est
voluntaria. Sed voluntate
condicionata. et hoc triplex. vel a
voluntate sumente ut satisfactio
in presenti. vel a voluntate ac
ceptante ut martirium. vel a vo
luntate sustinente ut purgatorium.

Utrum anime in purgatorio
habeant certitudinem de gloria. R.

sic. quia sciunt se meruisse non accepis
se sententiam dampnacionis. In suspi
tiam dei in se videt.

Utrum indulgencie aliquid
valeant. R. Quidam dicunt quod tantum
valent in foro ecclesie. et non dei. contra
omnes (?) quod solvit et c. Alii di
cunt unde quod tenendum est quod
valent et in foro dei si assunt.
hec. scilicet auctoritas in dante. et causa ra
cionabilis. In accipiente contricio vel
gratia. et faciat id pro quo datur.
Dispensatur autem de communi thesauro
ecclesie meritorum scilicet ecclesie totius et ipsius
Christi. ·14·

Utrum valeant existenti in
peccato mortali. R. non. quia manente off
ensa deus satisfactionem non recipit.

Utrum valeant religiosis. R. ·15·
sic si faciunt id pro quo datur.
expressione vel licencia prelati.

Utrum possunt facienti eas. ·16·
R. Sibi non potest dictare indulgen
ciam dare. sed si forte alius tradita
potest eam mereri sicut alii.

Utrum episcopus possit indulgen ·17·
cias facere. R. Solus papa habet plena
riam potestatem. sed episcopi limitatam
habent. quia vocati sunt in partem
petenti debitum reddere et co
nuno ad perpetuam quia quo
ad hoc se alienare non potuit a
potestate uxoris.

Cum vir penitens conventum debe
at sequi prius. R. preciu in dubius

Ubi isto loco vacat et quod tamen scriptum est usque ad locum illum quod incipit "Cum ..." in fine sit de iure illi.

hec non deficit quia sic incipit. sollicitudinis. quod invenies sup notatum. vel ubi occurrit tale signum revice (?) 12 folia.

cat

actuus sic honoribus et patri-
moniorum acquisicionibus/ quod
principium forte et actiuum pre-
est. Sed si in rem in condicionibus pas-
siuus, sicut in seruitutibus et huius-
modi principium molle est. Sed hec sunt
de iure communi. Sed in quibusdam terris
tamen sequuntur semper deteriorem
Utrum defectus per partem
etatis impediat matrimonium. Responsio. sic
quod in pueris ante xiiii annum et in
puellis ante xii. et est defectus
discrecionis et impotencia reddendi
debitum. ut in pluribus. Sed nichil-
ominus si in aliquibus opposita hora a
parentibus tenetur matrimonium.
Utrum sponsalia in minori
etate contracta possunt dissolui
per mutuum consensum. Responsio. hu. dicit
quod non propter iuramentum. Sed ius tamen
dissoluat. Sed alii autem dicunt contrarium
scilicet quod ab obligacione que fit
deo/ per priuata non potest absolui. Sed
tamen potest ab ea que fit homini abso-
ueretur ut ... Sed ...
minor ordo impediat matrimonium
Responsio. non. Sed una quod non ordinatur im-
mediate ad sacrificium altaris sicut
Utrum ordo sacer ... sacer
impediat matrimonium. Responsio. sic. ita scilicet quod in
ecclesia occidentali nec coniugatus
ordinatur nec in sacro ordine
existens potest contrahere/ autem romam quon-
dam dicunt esse statutum ecclesie. Sed
quidam autem per uotum annexum/

Sed melius dicit quod ecclesia propter
utrumque. Sed Greci tamen in sacris
non contrahunt. propter statutum
in sexta synodo. Sed prius tamen
contracto utuntur. quod uotum non
obstat.
Utrum omnis sacer habet anne-
xa ordini continenciam. Responsio. sic. et propter
mundiciam corporalem ad tractan-
dum diuina sacra. et propter liber-
tatem contemplacionis.
Utrum uotum impediat
ordinem. Responsio. impedit exe-
quo cum homo licet emittere.
Sed uotum priuatum dicitur non
potest quilibet emittere in magnis
siue uotis et non in potestate alte-
rius. Unde uir sine consensu uxoris
non potest uouere continenciam. Sed
potest nulli autem nec abstinenciam
nec peregrinacionem nec continenciam
filius uero familias nec de penitentibus
ad curam domus uel familie. Sed
de penitentibus ad salutem proprie
Sed simul nec in quo fiat priuatum
dicitur deo. Sed deo aliquis orationes
et huius. Sed monachus omnino potest quod
uoluntatem suam totaliter ab-
dicauit subdidit ad obediendum
De diuersa uotorum. Responsio. uotum
dicitur commune et speciale ut dictum est
Sed uotum speciale dicitur dicitur
priuatum et sollempne. et e-
dio tocius ... in suas
partes quod priuatum est impositum Sed

ꝑ ſcīu· qꝛ ꝑ ſcē obligat·
Qꝛ modis ſollēpnizet
uotum· R· ſ· ꝑuīꝫ ꝑ tres t'bꝫ
modis· ſ· ꝑ ſuſcepcōm ſacri
ordinis ꝯ ꝑ ꝓfeſſiōm emiſſā ꝑ
ſuſceptum religionis habitum
qui ꝓfitentibus dari ꝯſueuit·
⁊ hoc eſt ꝓfeſſio tacita·
Qꝛ uotum impediat m̄r
R· Sollempne impedit ⁊ di
rimit· qꝛ ſit tūſbo duū ꝯ Sꝫ
ſimpx no· qꝛ tm̄ inuda ē ꝑm
iſſio·
Utrū uotū ſp̄ debeat ob
ſuari· R· ſic· ni excuſetur ꝑ ad
⁊ h' ſ' Gauf· ꝑcipue in· e· caſi
bus ꝓp' impoſſibilitatē ipl
endi ꝯ ꝓp' diſpn̄ſatōm ſupi
oris ꝯ ꝓp' defectū ꝯſenſus ap
ponte ꝯ ꝓp' defectū cāe pnci
palis mouentis· ut ſi mlr̄
aliq' uouit ꝓ ſalute filii· q'
tamē moritur·
Utrū uotū poſſit ꝯmu
tari in aliud· R· ſic qꝛ ſ' B· qꝛ ꝑ
caritate inſtitutū eſt· ⁊ c· ꝯ ſit
aū mutacio qꝫ auctē iuris
ut in caſibꝫ aute determinatis
ꝯ qꝫ auctē ꝓlati· ut de abſti
nencia ⁊ peregrinatione ⁊ h'
ab epō ꝯ ſꝫ auctē ꝓpa nūq'
qꝛ nullus in ca ſua dꝫ ſ' ius
Utrū poſſit ꝯ deē
diſpn̄ſari in uotis· R· ꝯuit de·
qꝫ ſic· ſi duo ꝯcurrant· ſ' B· ſ· a
ctoritas ⁊ cā ſine qbꝫ n̄ eſt
diſpn̄ſacio ſꝫ diſſipacio·
Utrū poſſit diſpn̄ſari in
uoto ꝯtinencie· R· Dupx eſt
ſollēpnis opiō· tam iuriſtax
qꝫ theologoꝝ· Q'dā n· dnt ſi
pli' qꝫ n̄· nc in ſimplici· nc i
ſollempni qꝛ n' pt eē recō
penſans ꝯ Alii aū ut Johes
theutos ⁊ dns hug· cardial·
⁊ alii dnt qꝫ ſic· a pp̄ tm̄ pbō
ſ· ꝯ· n̄ ꝑuato· qꝛ tunc bonū
obediencie reſpondat· Johes
d' qꝫ uidit d ſcō diſpn̄ſari·
Utrū poſſit diſpn̄ſari in
uoto ſollempni religionis· R·
quidā dnt qꝫ pp̄ nullo cum
religioſo pt diſpn̄ſare ut
ad ſclm redeat· qꝛ n̄ pt fi
recompenſacio· pp̄ ta uota a
nexa· ꝑcipue ꝯtinencie ꝯ Alii
uo dnt qꝫ ſic ꝓ utilitate ſ· ꝯ'·
n̄ ꝑuata· ita qꝫ d monacho ꝑt
facere n̄ monachū·
Q' eſt ſcandalū· R· ſ' glo·
oꝛ· ig· Scandalū eſt dcm̄ ul
fcm̄ minus rectum· alti pbis
occōm ruine ⁊ deſcribitur h'
ſcandalū actiuū· n̄ paſſiuū· ꝯ
Scandalū ẽ tm̄ circūſtanā ag
grauans eſt· qn̄ ſn̄ intencione
ꝑ malū opus datur occō rui
ne· qn̄ uo ex intencione dat'
h' occō ſpālē pctm̄ eſt· ſlō ē qꝫ
tale eſt pctm̄ ſcandali qale eſt

p q scandalizo.
Q̄ sunt dimittenda ꝓp scā
dalum · R · omne malum · ⁊ ē in
differens · s3 bonū pcepti nunq̄
bonū aut̄ si egiotacionis q̄ in p
sit dimitte ñ tn̄ te. s3 ad tpe
aliū d3 differri ut pdicō ⁊ h9.
Istum mīa temꝑalia ꝓp scan
dalum dbeamus dimitte · R ·
Si aliena sint que nos amīst
ramus ñ debemus Sz si nr̄a
⁊ spatur ex h3 correctō debe
dimitte · s3 ñ tenemur · qr sit eis
octō mali. d. 26.

h3 dsci sups notat9

Querit̃ ut m̄ sit d iure
1 nīli · R · sic · ñ q sit d ne
cessitate nc · s3 qr ad ipm ñ in
clinat · ¶ L ductō · n · filior im
pedirentur · si ñ eet cta pentī
ad invicem obligacio.
2 Qn ñ m̄ fuit institutū · R ·
ma inlit · cui 9cordat · Au9 inlit.
q in padiso an̄ pctm fuit in
stitutum in officiū tm̄ · ⁊ sic
fuit tm̄ sacm̄ large · r̄one si
gni · p̄t pctm aū ⁊ invenie
dium · ⁊ sic ꝓp̄e est sacm̄.
A quo fuerit institutum
3 mīn · R · ab hoīe · s · adam d'it
inspirato · qr ē est ibi ad car
nale ad spuale · s · significacō
Utrū m̄ m̄ ⁊ usus eius fuit
4 inpcepto au p ccm · R · sic · Ge.
i · Crescite ⁊ multi / ⁊ h3 ꝓp multi
placōm spēi / ⁊ ad 9plendū

numerū
num electorum.
Utrum post pctm̄ sit in
pcepto · R · post pctm̄ ē cr̄
necitas m̄ m̄ · s · multiplicacō
nc humane ⁊ 9servacio ⁊ sic
fuit in pcepto usq3 ad suffici
entem multitudinem. ¶ Alia in
tacio fornicacionis ⁊ sic sp
fuit indulgencia · ⁊ nunc pce
ptum · h3 inlit.
Utrum ad huc maneat i
pceptum · R · ñ · qr cū astum
actm̄ sit ñ obligat ad sp/nc
aū ñ est necitas pcepti.
Utrū sit sacm̄ · R · sic s
aplm / qr ibi est remediū ef
fectiue 9tra pctm̄ insig s
sensibilibus · Est · n · ibi act9
exterior sacm̄ tm̄ / 9iunctō a
nimor̄ ul' indisst9 sacm̄ ⁊
res / effectus gr̄e ibi collate
res tantum.
Utr̄ m̄ m̄ cā gr̄e · R · Mā
dicit q tm̄ signū est · qr sacm̄
no · le · in noua approbatum · Al
lu q gr̄a tm̄ pseruans a ma
lo · qr excusat actū ¶ Alii dico
q ⁊ 9fert grām in opacōe
boni cum sit sacrificatum no · sacm̄
le / ⁊ h3 ordinatur ad honest
usum matrimonii.
Utrū carnal' copla sit de
integritate m̄ · R · ñ est de
eentibus m̄ · q ad pmā per
fcōm / s3 est d integritate sc̄a q

est in 2pleta signe / z ꝑ h hic
inde diuisimode locuti sunt sci,
Queritur quid sit m̄ri. R̄. ꝑ ma. inlyt.
o2iu͂ est 2iunctio marital uiri
z mlris int legittimas ꝑs in
diduā uite 2suetudinez re
tineus. z describitur h m̄ri
2summatū / z po pmo gen 2iun
ctō / ꝓ d marital / z io z adig
ori nōiat. s. marito / t m̄ri rom
ota. viri z mlris / e. m̄ ꝑmo /
Jut legi ꝑl. q. ca finalis. indi
m. 2sn. rem. Inseparabilitas. n.
est bo m̄ri. bonum vo hn tōz
finis.

Nōe dicatur m̄ri. R̄. m̄
dr̄ ꝑ a. afine qr adh dz nube
ut m̄r fiat. ꝓ ꝑ ysid dr̄. ab of
fi. m̄. q. mris mun̄u / i. offim
qr inductione magis est offim
mris q̄ pris / 2iugiu dr̄. a 2iu
ctōne. Nupcie aū sollepni dis
pensatione annube. qr tuc ue
lantur capita nubentiū.

Utrū solus 2sensus faciat
m̄ri. R̄. sic. ꝑ scōs inlit. 2cur
rente tn̄ cum hoc institucōe
dra. Illa sin ꝑtate trusferre,
n̄ possent n de 2s 2s do.

Utrum requiratur 2s
puba, expssus. R̄. sic. ꝑ ma.
inlut. qr sacrm̄ requirit
sign exterius. vn̄ pt si ꝑsig a
psencū ut mutoz / ut lras

absentiū.

Utrū 2s sulatus tn̄ qui ex ·4·
psione uboz faciat m̄ri. R̄. n̄
ecca tn̄ ꝑ uba iudicat. n ꝑbe
ei simulacio. ·6·

Utrū religionis ingressus ꝑ sit
solue m̄ri iniciatum. R̄. sic ꝑ
canones. qr mors carnalis solut
uincl̄m carnale ita spūl spūle

Utrum pt m̄ri iniciatū sta ·7·
tim teneatur exact dbitū redde.
R̄. Si uult delibare de ingressu
religionis n̄ tenetur infra duos me
ses. ex. de. 2u. 2. Si n̄. puto qd
teneatur cū n̄ h eat excepcōm.

Utrum si intum anno inita 2g ·8·
scatur possit ingdi monasterium.
R̄. n̄. qr 2summatum est m̄ri. nc
est omnio uiolenta. qr an̄ trislata
fuit inuita ptās.

Utrū m̄ri 2summatū possit sol ·9·
ui p religionis ~~ad nām hūanā q~~
~~indiuisibilis est Iniciatū 2iunctoz~~
~~x R̄.~~ Ingressum nō. quo aduiculū ꝓ z
h quo ad thoz de 2s intus /
singl n. ad 2iunctorū x. ad nam
hūam que indiuisibilis est. Inici
atum aū 2iunctorū x cū fideli a
nima que diuisibilis est.

Utrū qui inuito 2iuge ·10·
intrauit z ꝑ ea redd eo mortuo
teneatur redire ad monasteriū. R̄.
R̄. ꝑ Gauf. q nō. si sine 2sensu ei
intrauit. qr n̄ potuit sollepni
uotum. si autem d 2sensu ei intrū

illa manente in seclo qr suspecta nō
est de incontinentia· nō pt reuocari
Si aū qr suspecta est reuocatur
ea mortuo dz redire ad mona
sterium qr prius de consensu eius intrauit
⁊ cessat impedimentū nec pt contrahere
matrimonium·
11 ¶ Utrū p mutuū consensum siue ī
gressu religionis soluat matrimonium· R·
nō· qrius p mutuū consensum contra
natur qr f ī nō ex· i· Spūalia
difficilius destruuntur· qz constru
antur/ corporalia· ut cō·
12 ¶ Que sunt sponsalia· R· futura
rū nupciarum sponsio· ⁊ h ppe
large tū aliū accipiunt p m in
iciato/ h fiunt· c· mod/ Et qbꝫ da
condicionibus appositis irrita sunt/ qb
dam uo nō· Et in· 9· caubz soluunt
de his quere in summus·
13 ¶ Quo tpre contrahi possunt· R· A
septimo anno· qr qrius tunc pre
nō intelligat· tū ab alio pt esse
lr̄ cape/ ad matrimonium aū forcior oblig
acio requiritur· ⁊ io ē forcior dist
14 ¶ Utrū hns plures sco
vxores sit irregularis· R· sic· ppter defectū
sacramenti· in quo sigtur coniunctio vni eccl
cum x· Iust· sigr est in continencia·
15 ¶ Utrū hns plures du
cens corruptam sit irregularis· R· q
dux plures ppe dr bigamus· Et q cor
ruptam interpretatiue sui similitudinem
qr deficit sacrm sic in primo·
16 ¶ Utrū irregularitas bigamie tollatur

p bapm· R· Opinio· Io fuit qr sic/
s a· ambr· ⁊ ecca senciunt qr nō
qr bap tm ordinatur contra pcum
⁊ contra seqlas pccti·
¶ Utrū pp cum bigamo psit
dispensare· R· sic/ s iuxta qr par
est aplus/ ⁊ precipue cū bigamo
f interpretacom iuris/ qda tū dnt
contra de ordinibz q erant sac
tempe aplorz ut dyaconatus
⁊ psbratus· · 8· 28· D· 28·
¶ Queritur utrū consensus de futuro p
se matrimonium efficere possit·
R· ma· mult· qr nō· qr tantū sūt
sponsalia· qr tm pmissio ē sic
iuramento addito· qr nō mutat spēm
obligacionis· s firmiorē facit·
¶ Utrū copla carnal' sequens con
sensum de futuro faciat matrimonium· R·
sic· si iungunt affectu fornicarie
nō est matrimonium· s tm psumptiū
ab ecclesia·
¶ Utrū pt talem coplam q̄ nō m
contrahi possit· R· Si prior fuit ma
trimonial' nō pt· Si fornicaria
dixerunt quida qr ex psupcone
eccē gnatur impedimentum· ⁊ ē
dirimitur m/ Sz cōns dr ⁊ uz
qr nō est ūm impedimentū/ s tm
psumptū·
¶ Utrū consensus temporal' faciat m
R· nō· f B ex· iiij/ qr est contra ceci
le matrimonium· s· indiuisibilitatem· q
pō in diffinicione eius·
¶ Utrū consensus condicionat' faciat matrimonium·

R· Si co est

xiv

R. Si 2dº est de futuro vel ipsa ob
ligacio. tunc tantum sponsalia sunt.
Si de presenti est 2dº. vel presenti
extante ea est matrimonium. Alias non.
¶ Utrum consensus clandestinus faci
at matrimonium. R. sic. et presumptum si fi
at coram testibus. Alias et verum
si sit. non tamen presumptum.
¶ Inquantum sit consensus qui requiritur in
matrimonio. R. In coniugale societatem
secundum ma. in lit. sui matrimoniale vin
culum. que includit vice translacionis
potestatis corporum. et ita fiunt consensus in
carnalem copulam implicite tamen.
Queritur utrum consensus possit
cogi. R. Absoluta coactione
non quia voluntas libera est. Conditiona
ta tamen potest. scilicet per metum. quod sit vo
luntarium mixtum.
¶ Utrum metus cadat in constan
tem virum. R. sic. non tamen sic debet quia
ex metu dimittat virtus bonum pro
maiori. et eius contrarium non facit vel
dimittat vel quod liceat potest. Insip
iens autem quod illicite vel per pura
pena magnum bonum dimittit.
¶ Utrum consensus coactus impediat
matrimonium. Sola coactio conditionata non ab
soluta potest cadere in consensum. scilicet per
metum. que si fuit sufficiens
quia talis est que potest cadere in constantem
virum. tunc impedit alias non im
pedit. Nota autem quod secundum leges quarum
metus cadit in constantem virum
scilicet cum quis potens inferre et volens

minatur. vel inferat mortem. Aut
corporis cruciatum. Aut servitutem.
Aut stuprum. sive in propria persona sui vel
uxoris sue vxoris.
¶ Utrum consensus talis cum iuramento
faciat matrimonium. R. In iudicio fori non iu
dicatur obligatorium iuramentum.
In iudicio poli consulendum est quod im
pleat iuramentum vel saltem impe
tret absolucionem a superiore.
¶ Utrum tale matrimonium ratificetur per
consensum sequentem. R. quamvis consensus coactus
non faciat matrimonium. vnus tamen scilicet consenciens
ligatur ad contrahendum. Si ergo ille
remanet in eodem consensu. solus consensus ta
citus cum prius expresso ratificat matrimonium.
Si non permanet tunc si contrahit ad
huc stabit. Si autem non quamvis in iu
dicio poli non ratificetur tamen in iudi
cio fori.
¶ Utrum per copulam sequentem ra
tificetur tale matrimonium. R. sic. si habita
oportunitate reclamandi permittit se
voluntarie cognosci. secus si primum vel
per metum sufficientem. et hoc tenet
in iudicio fori. In iudicio poli non.
nisi vere consenciat.
¶ Utrum possit cogere liberos ad
contrahendum matrimonium. R. non quia requiritur
consensus omnino liber. tamen racione ligius quia
liberi fuit contra x. et cetera. debent cum quibus
contrahant parentibus acquiescant. 45
¶ Utrum consensus tacitus filie faciat suf
ficiat. R. sic ut dicit lex in lit. cum ex
presso scilicet parentum. et hoc si adhuc non est

d. 30.
d. 30. 1 sui iuris alias requiritur expressus.
Queritur utrum aliquis error
impediat matrimonium. R. sic. quia
ponit defectum in consensu qui est
essentialis in matrimonio.
2 Utrum error persone impediat. R.
sic. ut licet. quia defectus est in eo in quo
quia in hanc personam non consentit. Error
autem condicionis ponit defectum in forma quia
est indivisibilitas. et hec sunt de es-
sentia tamen matrimonii.
3 Utrum error nobilitatis error
est persone et impedit. Si autem contra nob-
ilitatem sibi error est qualitatis non
impedit. hic ex lit.

impediat. R. sic cer-
tus est contra sibi nobi-
lis

4 Utrum alius error preter hos im-
pediat. R. non propter errorem. sed alia qua-
ri. ex non propria impediunt. ut consanguini-
tas. Infidelitas sive error sit ut non quia. Er-
ror autem qualitatis et fortune quia est
accidentia non impedit.
5 Utrum beata virgo vovit virginita-
tem. R. sic. secundum Bed. et au. ut licet. non tamen
expressit ore in persona patre cum Joseph.
prius dico tacite. quia res insolita er-
at. Sed vovit autem quia secundum aug. dignior est
virginitas. quam deo dicatur.
6 Utrum consensit in carnalem cop-
ulam. R. Guill. Altisiodorensis dicit quod sic
in vli. sed non impliciter quia in coniugalem
societatem. Sed alii quod in obligacio-
nem eius non in solo. Sed prius
dicit. quod consensit implicite. in eam
non explicite. quia consensit dicen in inspi-
racioni inventi contrahere et omnibus

quam hac inspiracione consequeretur.
Sperabat tamen nunquam consequitam co-
pulam. Unde au. ut licet. Commisit
virginitatem suam deo. consensit. iocar-
nalem copulam. non il. ap. et c.
Utrum coniugium eius fuit perfectum 7
R. sic. secundum aug. ut licet. prima. secundum perfecti-
one est quod ad esse. sed non quod ad op-
acionem. ut quod ad signum.
Utrum bona assignentur ut licet cae- 8
otheundi. et in. R. sic. que sunt tres
Sed una excepte pluris. ut dicta cela-
retur et hoc utilis prohibicione
diuina. quia illud cognoscere potuit
partum virginis. Sed alia excepte inuis-
ne lapidaretur. Sed et excepte Joseph
suspacione adulterii et ubique ob-
sequeretur.
Utrum ex causa inhonesta possit
contrahi matrimonium. R. ut licet. quod sic. quia li-
contrahens male velit bonum
tamen est quod multi. sed matrimonium quod bona
tem habet ex institutione deo. et ideo ma-
la intencio non viciat sacramentum simpliciter
quia accidentalis est.
Utrum tale matrimonium bonum sit. R.
sic. quia licet causa operantis ma-
la sit. ipse tamen consensus bonum est. et ipsum
Queritur utrum matrimonium
matrimonium habeat bona excusancia.
R. sic. quia fit ibi iactura magna
bonum. quia bonum spirituale ibi succubit
Insuper tribulacio temporalis. unde oportet
quod fiat recompensacio.
Que sunt illa bona et quod sint. R.

secundum aug. in lib. sunt. s. fides. proles
et sacramentum. et hec sunt bona specialia
matrimonii. Plura autem alia sunt accessoria
ut pax et huiusmodi. secundum prosidem intellige
omne quod pertinet ad mutuam cari-
tatem. Bonum autem sacramenti non est ipsum
matrimonium sed ipsa inseparabilitas.
Secundum quam racionem boni dicuntur hec
bona. R. Bonum accipitur hic communiter ad
bonum honestum quod habet precipue
ex racione sacramenti. Utile ex racione pro-
lis. et delectabile ex racione fidei. per
quod reddunt sibi debitum. hec tamen mul-
tis aliis malis permixta sunt.
Utrum hec tria bona sint de necessitate
matrimonii. R. sic. quantum ad obligacionem ad
ea. sed non quantum ad intencionem contrahenti-
um. nec quantum ad observacionem. propter quod contrarium ap-
posita contra aliquod istorum irritaret.
Utrum intencio   sibi mu-
tuo servandi fidem excludat matrimonium.
R. De bono fidei duo actus sunt.
Unus essencialis. scilicet non negare coniugi
usum sui corporis. Alter accessorius
scilicet illum alteri non exhibere. Intencio
opposita primo excludit matrimonium. R. non
quia ad huc erit intermedium.
Utrum intencio ducendi a-
liam excludat matrimonium. R. sic. secundum aug.
in lib. si hec intendit. hac dimis-
sa. Si autem hac retenta. nichil
est matrimonium sicut supra in prioribus.
Utrum per hec tria sufficienter actus
coniugalis excusetur. ne sit peccatum.
R. quod sic. aug. in lib. sibi excusant

ut intencio de spacio prolis suscipiendi ex-
cludat matrimonium.

dico non expresse factus ut ignominiis
metus. sed expresse uel facte quando uestiunt
actum debitis circumstanciis.
Utrum sic excusent. quod non peccatum 8
catum ueniale insit. R. sic. secundum aug.
in lib. quando scilicet fit pro re causa prolis. aut
reddendi debitum petenti expresse
uel tacite.
Utrum actus coniugalis aliquando sit meri- 9
torius. R. sic in predictis casibus. dum matrimonium
sit in caritate. quia ad opus meritorium
tamen tria requiruntur. scilicet status merentis
recta intencio. honestas operis.
Utrum concubitus qui fit causa per libi- 10
dinis explende sit semper mortale peccatum.
R. non. sed uenialis secundum aug. in lib. dum
non idem uellet facere cum alia. sed cum
sua tamen. alias mortale esset.
Utrum concubitus qui fit causa uit- 11
ande fornicationis sit peccatum. R. sic. ueniale
secundum aug. in lib. quia non bonum matrimonii sed libido
intendit. D. 32. d. 32.
Quando uir reddere debitum sit neces- 1
tis. R. sic. quia sui corporis non habet
potestatem. sed quamquam tamen uirgo imperium pri-
oris non tenetur. quia sibi magis tenetur quam alteri.
Utrum alium exigere sit necessitatis. R. non 2
non oportet reddere non petatur expresse uel
tacite per signa.
Utrum unus coniux sine licencia al- 3
terius possit continenciam uouere. R. sic
secundum aliquos. scilicet ut non petat debitum
sed idem uir debet reddere. aug. in lib. Alii
tamen quod non. quia nimis honerosum esset quod
uir uerecundiam semper subiret petendo

·R·

sed quod non reddatur non potest, quia sui corporis non habet potestatem.

·R· Utrum in debito illo sint pares. R. sic, ut innuit apostolus, quamvis quo ad alia vir potior sit muliere.

·4· Utrum tempore sacro liceat exigere vel reddere debitum. R. non licet exigere, quia tunc mens elevari debet ad spiritualia. Si tamen petit ex infirmitate non ex contemptu exhortacionis ecclesiastice vel temporis, non peccat mortaliter; reddere tamen semper oportet, quia etiam non potest viri sibi et domino preiudicium.

·6· Utrum tempore impreg- facere nacionis liceat debitum reddere vel petere. R. si potest fieri sine periculo abortus, semper debet reddi propter remedium. Exigi autem potest sine peccato mortali. Si non potest, non exigi nec reddi debet.

·A· Utrum tempore menstruorum liceat exigere vel reddere debitum. R. communiter dicunt et securius quod non licet tunc petere, quia inhibitum in lege et est scilicet in glosis; reddere tamen mitius est, licet. Alii tamen addunt quod non licet reddere nisi petenti probabiliter immineat periculum fornicationis. Alii dicunt quod si passio est vel tempus sed continuato, tunc reddere et exigere mortale est, quia tunc concepti consueverunt fetus membris(?) dampnati; si in fine saltem licet reddere quia non presumuntur fetus concipi.

·8· Utrum tempore lepre oporteat debitum reddere. R. dominus Alanus cum multis aliis quod sanus tenetur leproso reddere debitum, sed non cohabitare, numquam maius est periculum infectionis. Sed proprie loquitur eius de marito(?). Tancr.(?) vero dicit quod sanus tenetur cohabitare leproso habitanti separatim, sed non habitanti cum aliis leprosis; contra prima opinio tolerabilior est.

Utrum conveniat debitum prohiberi aliquo tempore nuptias celebrare. R. sic, secundum iura, scilicet a lxx usque ad octavas pasche et tribus diebus ante ascensionem, scilicet diebus rogacionum, usque ad octavam penthecostes, et ab adventu usque post epyphaniam, quia celebracio que fit cum quadam sollempnitate mundana devocionem impedit. Contrahi tamen potest matrimonium pro illa deputati(?) et etiam sponsalia.

Utrum matrimonium tali tempore contractum sit separandum. R. non, quia tempus non est de essentia matrimonii; peccaverunt tamen propter statutum ecclesie.

Queritur utrum R. 33 etiam(?) bigamia sit contra ius naturale. R. sic, secundum quod ipse accipit ius naturale, scilicet quod recta ratio dictat, quia est contra equalitatem federis matrimonialis. Secundum quod dicitur ius naturale animalium generis, sic non est contra ius naturale.

Utrum alicui liceat habere plures uxores. R. numquam post licuit, quia est contra ius naturale. Ex dispensacione tamen dei qui est supra naturam licuit sed antiquis patribus, quia tunc in successione sanguinis fuit multiplicatio religionis.

Utrum fornicacio simplex sit
contra ius nature. et semper mortale pec-
catum. R. sic. contra naturam quia contra
naturalem finem. s. prolis generacionem
et eius educacionem naturalem et mora
lem / sit. ii. pars distinctionis / in simp
licitatibus excludit curam edu
cande prolis. s. d. 26 q. 1. unde et
peccatum mortale est. quia violat sed
sui ordinem debitum pervertit ad

Utrum aliqua ex dispensatione plena
dispensacione fuerit licita fornicatio / R.
non. quia per se de fornicatio est contra legem scilicet
non suam / concubine autem patrum
sic ideo dicebantur. quia minus quam u
xores erant. quia auctoritatem regimine
domus non habebant sicut domine.

Utrum unicuique ... fuerit lici
tum uxorem repudiare. R.
permissum fuit ad evitandum ma
ius malum. s. uxoricidium sed non
preceptum et ius dicit quod hec permissio
excusabat tamen a pena non a cul
pa alii tamen magistri dicunt quod et a
culpa. quia illa permissio fuit dis
pensatio divina.

Utrum repudiata poterat reco
nciliari. R. sic. s. ante fas nupcias
aliis. quas secundum quosdam licuit ei con
trahere sine peccato ex dispensacione
divina / secundum quosdam vero lex hoc tamen per
misit sicut et libellum repudii.
post has autem non potuit reconcilia
ri. post fas autem nupcias viri po
tuit. quia viro plures licuit habere
uxores.

Utrum virginitas sit virtus. R. ·A·
certum virtutis eadem est. cum ca
stitate coniugali. et viduali. sed st
atus et modi differunt / ad perfectionem
autem eius requiritur integritas
carnis et mentis cuius tamen corrupcio
recuperari potest. sed non carnis / Dic
unt tamen aliqui quod virtus specialis sit.
quia habet specialem difficultatem in mente
et specialem bonitatem. Sicut ex liberalitate
et magnificentia / sed prius verius est.

Utrum melior sit virginitas ma ·B·
trimonio. R. tempore gratie melior est vir
ginitas / antiquitus autem melius fuit
matrimonium. Equalia autem sunt virginitas
nec. unde augustinus Celibatus Johannis non prefer
tur coniugio abrahe. V. 32. 8·32·

Queritur utrum in matrimonio possint esse ·J·
aliqua impedimenta. R. sic.
quia non sunt ex divinis sed et ex h
umanis causis constituuntur quod imped
iri possunt. Quedam autem tantum s
olemnitatem matrimonii et hec si non assunt
impediunt tamen contrahendum et non diri
munt contractum. unde versus. Hoc solum
tamen impediunt vetitum. i. interdictum ecc
lesie. Quedam autem sunt de necessitate
matrimonii. que continent ipsum et horum de
fectus impedit et dirimit et hec sunt
xii. impedimenta. unde versus. Error condicio
votum cognatio. crimen Cultus disparitas.
vis ordo ligamen honestas. Si
sis affinis. si forte coire nequibis.
hec facienda vetant conubia iuncta

retētat

·1· ¶ Utrum frigiditas impediat· R·
sic· si precedit m̄r· quia nemo se
pt̄ obligare ad impossibile ¶ In
utile si p̄ctura est· Si aūt seq̄
consummacōm m̄r n̄ dirimit ¶ Q
m̄r aūt tales probari· et qm̄ sepa
ri debeant· quere in summis·

·2· ¶ Utrum arctacio impediat·
R· sic· quia n̄ pt̄ se obligare ad
impossibile· H aūt intelle si tanta
est· quia n̄ pt̄ ei sine piclo subueniri·
separata uō dz manere innupta
¶ Si aūt nupsit· et p usum ap
ta facta fuerit priori· dz ei reddi
si nō n̄ dz reddi·

·3· ¶ Utrum maleficium impediat
R· dicunt dī quia sic· dum sī sit p
petuum· quia iudicatur· si trienio
cohitantibus n̄ fuit solutum ¶
Si aūt post separacōm redit po
tenciam coeundi dz ei reddi· quia tē
porale fuit impedimentum·

·4· ¶ Utrum furia impediat· R· sic
si precedit m̄r n̄ hēt lucida in
tervalla in quibus consensum pt̄ ¶ Si s
sequatur m̄r n̄ dirimit ipm̄

·5· ¶ Utrum incestus cū sorore ux
oris dirimat m̄r·
R· sic· si committatur an̄ m̄r· Idē est
si incestus committat cū alia vel con
sanguinea uxoris· et h̄ rōne affini
tatis ¶ Si aūt fuerit matrim̄· dz
redde debitum· n̄ exige· nō post
mortem uxoris sine licencia ecclesie

Queritur ut liceat uiro ux
orem dimittere cā fornicacionis
R· sic· s ew̄· et hoc modum ad
ulterii et fauorem fidem simplicis
qm̄ aūt culpa alterius adiungitur p
culpa istius n̄ est/ quia sit in ui
casibus p n̄ pt̄ dimittere que s

¶ Utrum teneatur simus
adulterantē dimittere· R· Si occul
tum est et probari n̄ pt̄ n̄ dz di
mitti p̄ scandalum ¶ Sz si ma
nifestum et perseuerat in malicia te
dimittere ¶ Si aūt correcta ē pt̄
retinere si uult·

¶ Utrum sine iudicio ecclesie possit
dimitti· R· sic· q adthor in oc
culto negando ei debitum si constat
ei de adulterio n̄ compellat a per
ecclesia· et tunc n̄ grauatur ei pura
cio accusacionibus sz quo ad co
habitacōm/ n̄ lz sine iudicio ecclesie·

¶ Utrum uxor p̄ adulterium simi
liter possit uirum dimittere· sic ex
R· sic· s ib· multis quia utrque est p
catum contra bonum fidei ¶ Simpliciter aūt
plus peccat uir p̄ maiorem hūn
danciam rōnis· Uxor tamen plus
contra iura tam ¶ Verbi gratia tamen vi
quia uxor numquam tenetur dimittere uirum
sicut alterum eorum lz possit· quia n̄ ē ei

¶ Utrum post diuorcium s̄ plura
cium possint alius nubere· R· n̄
quia adhuc manet inter eos uinculum
coniugale quia nullum impedimentum sup
ueniens soluere pt̄· n̄ mors

5. Utrū p' divorciū p' sint recōcilia
ri. R. sic / si adulterans correctus
est. Alias nō / teñ ad hoc 7 reus si
petatur ab innocente 7 q̄ cogi
6. dz. n statum mutauerit. D. 36.

Que viti error cōtrahi impedi
at m̄. R. sic. f. uita. s. si
lib' cōtrahit cum ancilla q̄ credit
libam. q̄ grauit leditur in elpa
sua inple. s. 7 redditōne dbiti.
Secus est si credituur ancilla q̄
liba est. ul' suus credit libam ē
qua cōtrahit que ancilla est. q̄ p
mus n̄ leda' viso equari' led
unt'. 7 io ñ diriunt.

Utr' seruus p'sit cōtrahe' sine asss'
dni. R. sic. ex. iiii. de cōiu. s'. c. 1. q̄
m̄ est d'iure ñ. In ml'ibz aū sim
n̄ est seruitus dnō. s3 tm̄ in opib'
manualibus.

Utr' cōiugio p'sit seruire sine
R. sic. excepte viri q̄ caput uxo
ris est. te' tm̄ uir uxori pete
ti debitum redde' 7 dnō a° ptā
piente. q̄ quo ad h̄ se alienare
nō potuit aptāte uxoris.

Cum peritus cōdit' dbeat seq'
ptus. R. prem in cōditionibz actis
sic honoribz inprimonioq' Acq'
sicionibz. q̄ pncipiū forcie 7 ac
tū pr' est. s3 matrem in cōdicionibus
passiuis. sic insuitutib' 7 hi. q̄
pncipiū mle est. s3 sunt d iure
c°. In quibz da tm̄ curs sp sequitur
detiorem ptem.

Utrū defectus etatis ipediat m̄. 4.
R. sic. q̄ impubes an̄ 14 annū 7
impuellus an̄ 12. 7 est d'fctus discr
cionis 7 impo reddendi d'bitum.
ut in plibus. Nichō' si in aliqb'
opposita hoī appareret tenet m̄.

Utrum sponsalia in minori etate 6.
cōtracta possint dissolui p̄ruptum
cōsensum. R. hu. dix q̄ ñ p̄ uita
mtū. s3 ius tm̄ dissiluit. Alii aū
dnt cōtrium. s. q̄ ab obligatione
que sit dō / p̄ p̄uata ñ pt absol
ui. s3 tm̄ pt ab ea que sit hoi ab.

Quēri' utr' minor d. 3n. solue d. 3a. j.
ordo ipediat m̄. R. ñ f. m
ta. q̄ ñ ordinatur immediate ad
sacrm̄ altaris sic sac.

Utr' ordo sac ipediat m̄. R. sic. 7.
ita. s. q̄ in ecca occitali nc cōiuga
tus ordinatt'. nc in sac ordine ex
istens pt cōtrahe'. cui' rōm q̄dam
dnt ee statutum ecce. quidam
aū p̄ uotū annexū / s3 meli'
dic q̄ p̄ utrumq3. Greci tm̄ i la
cis ñ cōtrahunt. p̄ statutū in
nicena synodo. p'us tm̄ cōtcto
utunt'. q̄ uotū ñ obstat.

Utr' cōiuīt sint annexa ordi 3.
cōiune. R. sic. 7 p̄ mundiciā cor
lem ad tractand' dia cor . lia 7
p̄ liberatez cōtemplacīs oms.

Utrū m̄ ipediat ordinē. R. 8.
impedit execucōm / ñ uxor cō
senciat / s3 ñ susceptōm carac
tis / 7 h̄ intelle' in occīli ecca. in

orientali autem nec uterque impeditur
quia ibi pro hoc non fit aliquod preiudi-
4 Utrum in aliquo casu sine iudicio
liceat ei uxorem occidere. Respondeo In
iudicio ciuili non ecclesiastico licet ad
uindictam occidere iudicio recte min-
istrata. et hoc per caritatem amore iustitie
sine Sed extra iudicium nunquam licet secundum legem
diuinam. licet secundum legem humanam permit-
tatur In aliquo casu scilicet in ipso iuncta
in ipso actu.
6 Utrum maius sit peccatum occidere u-
xorem quam matrem. Respondeo Occidere ma-
trem maius peccatum est. quia magis re-
pugnat naturae quo ad hoc tamen maior
pena imponi occidentibus uxorem ad
refrenandam prauitatem occidendi.
7 Utrum occasio uxoris impediat
... Respondeo impedit contrahendum siue
fiat per sequentem culpam siue per odium
pro siue per sequentem ..., ut contrahat
cum ad uitam sed tamen inicio causa
diuinitus contractum cum ad uitam tam-
Queritur quid sit [8.38.q.] secundum iura
uotum. Respondeo secundum hugonem et ma-
gistrum. Uotum est testificatio quedam
promissionis spontanee que deo et
de hiis que dei sunt fieri debet. hec est diffi-
nicio uoti expressi quod est in facie
ecclesie obligatoriae. theologi
diffi- niunt sic. Uotum est concep-
tio melioris propositi cum deliber-
atione firmata. et est diffinitio
communis autem uoti et sacri uoti tacite
fiat. tamen pro diffinitione eius sit.

Et de quibus debeat fieri uotum. Respondeo
tamen de hiis que sunt supererogati-
onis ut patet per diffinitionem. quia uo-
luntarium debet esse. Unde de necessariis
non est uotum large dictum. In se
indifferentia non possunt esse tamen ut
utilia infortunium debito fine ut
comedere et huiusmodi. nec de malo iniquum
malum. sed umquam in aliquo euentu
erit bonum. pro quo solo est obliga-
torium uel uotum recepte.
Et quis possit uouere. Respondeo uotum
conditum quale fit in baptismo omni homini
licet emittere. Sed uotum proprie dictum
non potest quilibet emittere non umquam est
sue uoluntatis et non in potestate alterius
Unde uir sine consensu uxoris non potest
uouere continentiam sed ante potest uxori au-
ne abstinentiam nec peregrinationem nec
continentiam. filius uero familias nec
de proprietatibus ad curam domus familie
nec. sed de proprietatibus ad salutem
anime pertinentibus. Seruus nec monachus fiat
prelati. sed ... aliquas or-
ationes. et huiusmodi. Monachus omnino
nec. quia uoluntatem suam totaliter
alteri subdidit ad obediendum.
De diuisione uotorum. Respondeo uotum dicitur
simplex et solempne ut dictum est. Sed uotum
solempne dicitur duobus modis impugnatum et soll-
empne. et est duo toto pertinens
impugnatum quia primum est in prefatam
sine ... obligat sunt
peritos tribus modis scilicet per susceptionem
sacri ordinis per professionem ...

Quot modis sollempnizetur uotum. ...
Tho. uotum sollempne dicitur quod ... ...
se dat deo diuinis ... incapacitatem ...
quod fit per ordinis sacri susceptionem ... ...
ecclesie ... ...
... ...
... ... Aliud ... ...
... ...
... ...
religionem ...

Pro susceptu tamen ...

psusceptu religionis habitu q'
pfitentibz dari psueuit et h' est
pfessio tacita.

5 ¶ Qr uotu impediat nu. R.
Sollempne impedit et dirimit.
qr fit traditio dom sz simplex n
qr tm nuda est pmissio.

6 ¶ Vtr uotu sp debeat obser
uari. R. sic. ul excuset paliq'
et h' s Gauf. pcipue in .x. casibz
pp impossibilitatez implendi
pp dispensacionem superioris pp
defectu adius appoiti pp dtm
cae pncipali mouentis. vt si
mulr aliq'd uouit psalute filii
qui tm morit.

7 ¶ Vtr uotu possit pmutari. R.
ad. R. sic qr s Wi. qr pcaritate
institutum est. et c. Fit au mu
tacio qnz aucte iuris. vt i casibz
aute dtminatis qnq auete
plati. ut de abstinencia et pegri
nacione et hmo ab epo. qnq sz aucte
ppa nu'q qr nuls mea sua dz s'

8 ¶ Vtr possit dis ius dis
pensari in uotis. R. dt dz qr sic.
si duo pcurrant. s Wi. s. Auctas
et ca sti quibz n est dispensacio
sz dissipacio.

9 ¶ Vtru possit dispensari i uoto
pntinencie. R. Dupx est sollepnis
opinio. tam iuristar. qm theolog
oz. Quida n dnt simplr qr n. nc i
simpli nc insollempni qr n pt

ee recompensatio. Alii au ut
Johes theuto et dus hug. car
dinalis. et alii dnt qr sic. asst
tm pbono s. p. n puato. qr
tnt bo obediencie spondat.
Johes dr qr uidit dsco dispn. 10

¶ Vtr possit dispn sari
sari in uoto sollempni relig
ionis. R. quida dnt qr pp nullo
ul cum religioso pt dispensa
re. ut ad sclm redeat. qr n pt
fi recompensacio. pp tam nota
annexa. pcipue pntinencie. alii
uo dnt qr sic puti s. p. n p
uata. ita qr d monacho pt fa
cere n monachu.

¶ Qd est scandalu. R. s glo. 11
oz. ig. Scandalu est dcm ul
fcm minus rectu. alti pbens
occoem ruine. et dscebit h' sca
dalum actiu. n passiuu. Sca
dalu e tm circumstancia agg
nans est. qn sz intencione p
malu op' dat occo ruine qn
uo extra intencioe dat h occo sp
eciale pctm est. sto e qr tale
e pctm scandali qle est p qd
scandalizo.

¶ Que sint dimittenda pp sc 12
andalu. R. omne malu et e in
differens. sz bo pcepti nuq. bo
au supererogacionis qnq p'sit
dimitti n tm te. sz ad temp
aliqu dz differri. ut pdico et hi

15 ¶ Utrū nr̄a temp̄alia ꝑp̄ scā
dalum debeamus dimitte-
re· Si aliena sunt que nos
amministram⁹ n̄ debem⁹ Sz
si nr̄a ⁊ sꝑatur ex hoc correc
cio debemus dimitt̄e/ Si aūt
n̄· ꝯsilium est dimitt̄e· s3 nō
tenemur· quia sit eis occio m
ali·
Vir m̄ uxor 2 c̄· q̄re ꝯsequit̄

12. Utrum uxor credens virum
suum mortuum licite possit co
here. R. non. nisi super hoc certificata sit
per instrumentum aliquorum qui mor
tuum noverunt. Sed Hugo dixit. inti
matum viri sufficere cum pub
lica fama.

14. Utrum si contraxerit maritus
revertentem teneatur recipe
re. R. sic. si probabiliter credens priorem mor
tuum cum secundo contraxerit adsta
tim ad revertentem redit. aliter non
tenetur. D. 39.

39. Queritur utrum fidelis cum
infideli possit contrahere
1. R. ante legem licuit. ut patet
in Joseph et Moyse quia non fuit
prohibitum. In lege licuit. sed non cum
chananeis. propter perversitatem eorum
nisi converterentur ad fidem ut Raab.
Sed tempore gratie cum nullo licet. quia
est contra bonum prolis quia non edu
catur ad cultum dei. et contra bo
num fidei. quia non conversatur ad deum

Utrum inter infideles possit
esse matrimonium legitimum. R. sic. ut patet
1 cor. 7. quia non tamen est sacra
mentum ecclesie / sed est in officium na
ture et in federa societatis humane.

2. Utrum tale matrimonium excuset co
niugalem concubitum. R. sic. quia
matrimonium verum est. / incompletum tamen. quia
bona matrimonii incompleta sunt. Sed non
evitent penam actu illo non
tamen acquirunt palmam ut fideles.

Utrum fidelis cum heretico po
ssit contrahere matrimonium. R. si facit tenet
matrimonium. quia de numero fidelium est quia fidei
sacramentum habet non tamen debet sic nec
cum excommunicato

Utrum fidelis conversus teneatur 3.
ab infideli discedere. R. nunc semper
tenetur propter periculum commanendi
In primitiva tamen ecclesia licuit ei commanere
sed apostolus dum infidelis vellet
commanere sine contumelia creatoris
et hoc tunc consilium fuit propter spem
conversionis infidelis sed non preceptum.

Utrum fidelis dimissus ab
infideli possit contrahere. R. sic secundum
ambrosium. Item quia coniugium fuit
initiatum et consummatum inter eos
non tamen ratum quia caruit funda
mento omnium sacramentorum scilicet
baptismo. et hoc intellige quando in
fidelis fidelem dimittit vel non
vult cohabitare sine blasphemia creatoris
vel nititur pervertere fidelem. Sed a
lias non licet.

Utrum infidelis dimissus 2.
seu possit contrahere. R. non. quia quam
vis matrimonium per alterius conversionem et mo
rtem eius sequens sit solutum dat
tamen impedimentum infideli quo minus
nubat tamen si post convertatur antequam
uxor alteri nupserit debet eam
habere. Si autem nupsit aliam a
ccipiat

Utrum matrimonium solvi possit 4.
pro peccato alio quam fornicationis R. pro

forne carnali solutus quo ad
thorum tantum. Set pro spirituali .s. infid
elitate dic sicut supra q. a. et b. Set
pro fornicatione consimiliter dicta .s.
pro quocumque peccato non solutur
set tamen si aliquod peccatum scandalum
coniugis est. dimittitur ad tem
pus usque ad correctionem scan
dali. sic loquitur Augustinus.

d. 90. .1. Queritur utrum consangui
nitas sit inter homines.
R. sic. que .s. est conexio sangui
nis nec pro originem unius abal
tero que ideo in hominibus assignatur
quia in eis sola conexio recognoscitur
non sic autem in brutis. Set debili
tatur tamen per admixtionem ali
eni seminis paulatim set sublatis
sanguis et per omnis consanguinita.

.2. Quid sit consanguinitas et qualiter dis
tinguatur. R. Consanguinitas
est vinculum personarum ab eodem
stipite descendencium carnali
propagacione contractum. Di
stinguitur autem per gradus. Quia
in persona in linea ascendencium
unum gradum facit. Set quid
am ponunt patrem et stipitem
fratres autem in primo gradu. Alii
autem nepotes in secundo gradu. Filios
autem cum patre stipitem quia sunt
una caro.

.3. Utrum debeat impedire
in. R. sic. et hoc cum patre et
matre ex lege nec Ge. v. quibus ma
ior reuerencia debetur. quam uxori
ex lege divina impedit usque ad
secundum gradum. Set quia ne detur occasio
luxurie. tales solent simul
manere. Set post statutum ecclesie
hodie impedit usque ad .e. gra
dum. et hoc propter dilacionem
amicicie.

.R. Usque ad quartum gradum pro
tendatur impedimentum re
mite usque ad quartum gradum
inclusive. quia usque ad illum gradum
consuevit tamen vigere amicicia
et est memoria consanguinitatis.

.4. Utrum matrimonium infidelium con
tractum in gradu prohibito post
conversionem debeat separari. R. non
nisi sit in gradu prohibito lege
tali vel divina. Supra q. 3. qui
bus legibus et infideles subia
cent set non statutis ecclesie.

.6. Utrum matrimonium contractum in
v. vel vi. gradu contractum post
concilium debuit separari. R. sic.
quia non sunt unum nisi per novum
consensum tacitum vel expres
sum cessante impedimento no
luissent contrahere.

d. 91. .1. Queritur quid sit affinitas
et qualiter contrahitur. R.
Summus per peritos affinitas est pro
ximitas personarum ex carnali copu
la veniens. omni carens pa
rentela. contrahitur autem per omnem
commixtionem seminum sine

sed formam sui non · quia effici-
untur semper una caro · ¶ Si non
contrahitur per pollucionem
ex ordinariam sui contra natu-
sui sed nature ti fiat maritali a-
ffectu·
·2· ¶ Utrum affinitas transeat
in alteram prolem · R · secundum antiquitus
transiret nunc tamen non transit
quia ibi genero equivoca est gene-
ra affinitas et ideo maiori non
gignat simile vinculum · sic in con-
sanguinitate cuius genero est quasi
univoca·
·3· ¶ Utrum impediat matrimonium ·
R · sic · si precedit matrimonium · eadem
racione qua et consanguinitas quia
efficiuntur per commixtionem
una caro · / et eadem racione
qua consanguinitas usque ad
e · gradum · ut de · conso · q · 3 · c ·
e · ¶ Si autem sequitur · non
impedit verum apeticione
debiti·
·x· ¶ De distinctione in tra-
quinque species luxurie · que sunt ·
fornicatio · stuprum adulterium in-
cestus raptus · R · Sicut hic
in titulum distinguuntur
pactus · et actus per ordinem · ita
z maior · ¶ Quibus autem obviam
habet spiritualem cum phisicis ·
·4· ¶ De separacione matrimonii propter con-
sanguinitatem vel affinitatem ·
R · Omne matrimonium contractum
in gradu prohibito consanguinitatis vel
affinitatis separandum est · quia
non potest stare sine peccato ¶ Ad
accusacionem autem talis matrimonii
vel testificacionem secundum iura tantum
consanguinei admittuntur · quod
fit in favorem matrimonii et quia tali-
bus de consanguinitate plus constat
·6· ¶ Utrum aliqui filii sunt
illegitimi · R · sic · omnes · s · qui
ex non vero vel saltem interpre-
tatum · ita quod in facie ecclesie
bona fide utriusque vel alterius
contrahitur nascuntur · ¶ Quia illi
nec secundum legem nec rationalis nec secundum
legem positivam nascuntur·
¶ Quo modo illegitimi legiti- Filii ·7·
mentur · R · secundum iura canonica du-
obus · s · per subsequens matrimonium · in fa-
cie ecclesie cum matre illegitimi et
per dispensacionem pape · primus mo-
dus non extenditur ad spuri-
os ut ex S · ¶ Alius est vi · modus
fit legittimacio secundum leges
Queritur an spiritualis cog- 8 · 92 ·
nacio impediat matrimonium · R · sic ·
si precedit matrimonium · / quia ~~sicut~~ in generaci- sic ·9·
one carnali carnalis sic in
spirituali · sed in ecclesie gratie spiritualis co-
gnacio contrahitur in qua gene-
re conferens sacramentum gerit
vicem patris quia ministri dei / tenens
autem vicem matris ecclesie · Impe-
dit autem ex statuto ecclesie · Si
autem sequitur matrimonium et fiat

ex fraude vetum impedit adee-
biti peticione. Si aut ex uic
te vel ignorancia neutrum impedit.
2. Ex quibus causis contrah-
itur spiritualis cognacio. R. In ca-
thecismo, debilit valde quod
nec impedit. nimium quod non dirimit
mat. quia est tantum dispositio ad ee
spirituale. In baptismo aut et confirm-
acione forte vinculum cognacio
nis spiritualis est. Impedimentum vero fit.
quasi generacio in utero. In baptismo aut quasi
generacio ex utero. Secundo impropria aut
fit ad similitudinem materia-
lis. tamen quod ex mortuo non ual-
et ideo in ea non contrahitur c.
3. Inter quas personas cognacio
contrahatur. R. Inter dantem sa-
cramentum et suscipientem et
inter tenentem ad sacramentum
sibi. ut q. 1. Item inter generantem
et regenerantem. Item inter gen-
itum carnaliter et regeneratum. Prima
cognacio dicitur paternitas, secunda compat-
ernitas, tercia fraternitas. Vterius et tunc
sit ad vxorem baptizantis et
eius. si tamen ante sunt consummati
quia sunt una caro, alias nunquam
transit ab uno coniuge in alium.
Sed vir et vxor ex quadam ho-
nestate non debent pariter simul
suscipere. sed non de necessitate. Impedi-
tur et matrimonium filiorum carnalium
ut vnus dicitur cum fratre spirituali
tamen non cum aliis filiis illius.

(sive ante vel post sint generati)

quinimus quidam dixerunt quod
cum omnibus.
4. Que sit adopcio per quam le-
galis cognacio contrahitur. R.
Cognacio legalis est est
propinquitas per extradopcio-
nem proveniens. Sed adopcio
vero est alienam extraneam persone in
filium vel nepotem vel dein-
ceps legittima assumpcio
est aut introducta ante re-
positam in solacium liberorum ad
supplendum defectum nature.
5. Utrum adopcio impediat
matrimonium. R. Sic. Sed iuxta vel precedentis
vel ad tempus durante. Sed adop-
cione, et hec eadem racione qua
consanguinitas et affinitas
quia solent in eadem familia
cohabitare, ut 30. q. 3.
6. Inter quos contrahitur. R.
Inter adoptatum et adopta-
tem. Inter liberos adoptivos et
naturales. vel econtrario que est qui-
quedam affinitas legalis,
tercia sit et in nepotem vel fili-
filii propter cohabitacionem. Prima
et 2a. impediunt perpetuo. propter reuerenciam quam
semper eis debet. Secunda impedit tamen
durante adopcione.
7. Utrum secunde nupcie sint
licite. R. Sic. Secundum apostolum et sanctos
quia mortuo primo viro solu-
ta est, vituperantur tamen ipsas

Item adoptans cum uxore adoptati

n... baptizati
regenerati
spiritualis
Inhonestum non est ad fratres sic filios ad patres, et in cognatis spiritualibus non transit a fratre in fratrem sive sic enim generati sive post fraternitatem spiritualem.

Quem mecum sub. vel o mea natum fonte levavit.
Hic meus compater sibi mea non valet vxor.
Siquis mee natum non ex me fonte levavit.
Hanc post fata mea non inde vetabor habere.
Has vos (?) ... reculit sic et similes.

sci Criso· et ambr· q2 signū
est incontinencie· et ꝓp ūitī
tatē cōtritem·

8· ¶ Utrum s' nīnī sit hone
stum· R· sic· s' q hōnestū· s· d°
absolute omne illud qd est
rōnabile q nō est peccm/ s3
nō est honestum s' q honest
um d° ꝑ cōparacōm ad a° q2· s· n
est laudabile· nec honore di
gnum· ynī caret glā ꝛ bnd
ictōne sollempni·

9· ¶ Utrum sit sacramētū· R·
sic· q2 ibi sunt omīa essēcia
l· m· et for· r· p° legitime·
ꝛ cōs ubi expressus/ s'lō tn̄
est omnino pfcm· q2 d' est
pfcio signi· que tn̄ accidis
matim·

43· 1· Queritur utrum rē futā
sit· R· sic· q2 hoc dr fi
des et scriptura sacra et ꝓp
diuinam iusticiam ut anima
remuneretur in corpe in quo m
uit· I· q· 3·

2· ¶ Q' sit rē· R· s' Dā· rē
est copl'o rursum cors ꝛ aīe
et eius q cecidit et disso
lutum est alis surrectio/ ē
aūt nominis interpretacio po
qm̄ diffinicio· q nec est co
uertibilis

3· ¶ Utrum omīs resurgant
R· sic· 1· cor· 15· Omnes quidē
resurgemus ꝛc·/ tn̄ ꝓp remu

neracōm coniuncti tn̄ ꝓp imple
cionem desid'ij nīlus q inest
cuilib3 anime ad corpus· s·
q2 nichil frustra est inū·

¶ Utrum rē sit nālis uel mi
raculosa· R· non est nālis s3
miraculosa· q non est a pnci
intra· s3 extra a pncipio solū
s· deo· ¶ A priuacione n· ad habitū
nūl· non est regressus· s3 mir
aculose tn̄· 4·

¶ Que sit cā nre rēs· R·
cā pnc' est diuina v'tus que
sola effcm̄ similem producere
pt· cum sola sit sup' tota nīm
rē ꝛ xpi cā est nre rēs vt
d' glo· ro· 1· dispoīta· s· q ig°
tota n' q'amodo sunt inco ꝛ
in mutari potuit q p3 ꝛ in 5·
adam· ¶ Vox ꝛ tube cā est no
stre rēs in strāl· s· tanqm̄
motus eē ꝑquem pducit ef
fcm̄/ et h uox s' quosdam est
iussio x' resurgere imparitis·
¶ s' alios v'o est x' manifesta
apparicio ut vij° dīc· Gō·

¶ Utrum rē differenda sit 6·
usq3 in finem mundi· R· sic·
ut d' glō· he· xi· s· ut in cō
rēne omnium mai' sit gau
dium singlor· nō· n· corpa
infior ad immutab' statū
pduci debent qm̄ diu manz
motus supior· ¶ Secus aūt
est d' rēne animar q amotu

celi nō dependent.

7 Utrum re͛ fiat subito. R. sic
quantum ad id qđ fit uirtute diū
que opatur in instanti. sicut
est corpim reformacio et ani
mar unio. Ꝯ s͛ quantum ad id
qđ fit ministerio angloꝝ. sic fit re
pente. i. tempe ꝑceptⁱ sicut
forte uox tube. uł puluerū
collectio.

8 Utrum fiat nocte uł die
R. Dupˣ est opinio sicut et
d͛ resurre xpi quā ḃ. dr̄ factā in
media nocte. ąˀ aut̄ diluculo c
consentit magr̄ ecctā. Ꝯ Quidam
gᵃ dicunt qđ erit media noc
te ut Cassiod. innuit. Ꝯ Alii qđ
diluculo sole exeūte in puncto
orientis et luna in occidente
.i. in plenilunio.

9 Utrum pᶜ oīm erit amor
te. R. sic s͛ aᵍ et ambr' in
uit. et hoc ui simili ƀ. quia
stipendia pcī mors ro. v. qui
nis quidam uideant̄ conūm
sensisse ut ſo innuit.

10 Utrum omnia corpa op
teat prius incinerari R. sic. Gen.
i. t͛ra es ⁊ c. et hoc ꝑ̄ com
nem formas. In ipsis aut̄ pui
uibus s͛ quosdam remanet
aptitudo qdam ad resumpcōm
anime s͛ aut̄ alios aū non.
et uiuī nisi p͛ ordinem diuīe
prouidencie

Utrum idem homo iudo 11
resurgat. R. sic. Job. 19. quē
uisurus sum ego ipē ⁊ c. et
hoc qr̄ idem dꝫ remunari q̄
meruit. Iust̄ eadem est in pui
uis. s͛ eiusdem. et eadem foꝛ
s͛ a͛ ia. unde et idem compositum.

Utrum in iudicio cognoscat 12
quilibet omnia pcā sua. R. sic
s͛ aᵍ. ⁊ Gg. innuit. et hoc ad m
anifestacionem diuine iustīe
quantum ad pcā pñcia ⁊ diuē
misericordie quantum ad pc̄ita dele
ta. 13

Utrum cognoscat quilibet
pcā aliena. R. sic. s͛ glō. i. cor.
ǫ. sic ꝑ id manifestabit consilia
cordium. Gesta et cogitata
bona et mala tunc nō erūt
omnibꝫ et hoc ꝑ̄ euidenciā
iudicii. Ꝯ quidam tn̄ cum ma
nifest. dūt delicta p penam
non appere omnibus. Ꝯ Alii
aut̄ qđ sic ꝑ̄ augmentum g͛
tium actoris uł pene pro i
gratitudine. 14

Utrum omnia simul uide
ant uno intuitu. R. Quidā
dūt qđ sic non in lux s͛ consua
uirtute alii. qđ tm̄ in uli. g.
in summa. Ꝯ Alii melius dūt
s͛. qđ que uident in libro uite
singlā uno intuitu uident
s͛ que in libꝛis conscie nō simul
s͛ in tempore inꝑceptⁱ qđ tn̄ ht

infirmitas p(ar)tes.

1· Queritur utrum omnia membra resurgant. R. sic secundum ap(ostolum). et glo(ssam) 1 cor(inthios) 14. et hoc propter complementum nature et ordinem divine iusticie ut scilicet homo in omnibus membris puniatur quibus et usus est. Intestina et erunt plena puro aere vel humoribus.

2· Utrum humores resurgant. R. sic. omnes scilicet qui sunt de integritate nature individue vel speciei ipsius ut sanguis et ceteri. sed non superflui. ut urina sudor nec semen nec lac.

3· Utrum capilli et ungues resurgant. R. sic. secundum aug(ustinum) in lib(ro) quantum detentus est non amplius quia sunt ad conservationem vel ornatum aliorum membrorum.

4· Utrum resurgat quicquid fuit de veritate humane nature. R. sic ut innuit aug(ustinus) in lib(ro). Glo(ssa) secundum ph(ilosophum) 2 meth(aphysice) quod unumquodque sicut se habet ad esse sic ad veritatem. Quidam enim dicunt quod nichil extrinsecum transit in veritatem nature humane sed in se multiplicatur transfusum dicitur cibi autem tantum sic fomentum eius. Alii autem quod semen de superfluo nutrimenti generatur ex quo plures generati non tamen cibus transit in veritatem nature cibati. Ideo dicunt tertia

bilius quod cibus transit in veritatem nature et pactum generationis et pactum nutritivum. Sed non totum quia partes corporis secundum speciem sunt de veritate nature. Sed non partes secundum materiam. Primum quod dicunt quod totum et solum quod de adam sumptum est in uno quoque resurgit. Si autem humidum radicale id est seminale et insuper de nutrimentali tantum quod sufficit ad debitam quantitatem corporis. hoc autem est quod immediatius adiungitur humido radicali. Tertii dicunt quod nec totum radicale nec nutrimentale resurgit secundum materiam. Sed secundum speciem tantum quia non tota materia que fuit sub forma resurget sed in debita statura tantum. Si enim aliquid fuit in diversis hominibus. resurget in illo in quo perfectius fuit esse. Sed si equale fuit esse resurget in eo in quo primo fuit. Hanc opinionem tene. ·5·

Utrum materia cuiuslibet membri redeat ad locum suum. R. quod quod est de consistentia alicuius membri redibit ad ipsum. Sed siquid superfluum fuerit ad aliud membrum redibit. si necesse est alias non. sic intelligitur aug(ustinus) in lib(ro). ponens exemplum de statua. ·6·

Utrum electi cum deformitatibus suis resurgent. R. secundum aug(ustinus) in lib(ro). non. quia nichil indecens in eis erit. Item nature

summa pfcio.
·7· ¶ Utrum dampnandi surgant cum deformitatibus. R.
n. s. q. tante ex diminucione
aliqua. qr resurgent incorrup
ti. s; que contingunt ex aliis
causis manebunt s. quosdam
pp severitatem divine iusticie
s. alios uero tollentur propter
pfcom nre.
·8· ¶ Utru omes resurgant ea
dem etate. s. iuvenili. R. sic.
s. ap. et a. in lib. circa 30. an
nos. qr circa illam etatem
na est in pfectissimo statu suo.
¶ Utrum resurgant omes
eiusdem stature. R. no. s; s. a.
in lib. unusquisque hebit stat
am quam huit in iuventute v
hiturus fuisset si an mortuus
est et hoc n nō errante.
·9· ¶ Utrum omnes resurgant
in sexu virili. R. non. s. a.
qr distinctio sexuum ptinz
ad pfcom nre tam spei qm
individui.
¶ Utrum infernus sit sbtra
R. sic. s. glo. ysa. q. et glo.
jon. ii. 7 GG. et a. in li. rete
qui locus conpedit dampna
tis nō hntibus levitatem
iusticie s; tm pond pcti
est g in medio tre s. glo.
jone. ii.
·10· ¶ Utrum ignis infnalis
sit corporeus. R. sic s. a. in lib.
7 GG. Quidam tn dixerunt
s; s. flo. q eet tm intellectualis.
et meth dicetet ignis. s; s
criptura est contra. ¶ Alii aut
dnt qd tm ymaginatus. v
corpi similis. s; hoc contra est quia
sic nec animas nec demones
lederet. ·11·
¶ Utrum sit eiusdem spei
cum isto igne. R. sic qr inqua
cumque tm ignis invenitur
sp eiusdem spei est quamvis in
ignita spe differat pt g in
tm differre ab isto. qr est in
lu incorrupti ul ppa. s. ul
alia convenienti apficapio in
di cata. ·12·
¶ Utrum corpa dampnato
rum sint ab igne illo corrup
tibilia. R. non. s. scripturam
sacram et au. in lib. ¶ et h
pp divinam iusticiam que nō
utitur igne illo ad corrup
cionem ¶ Deficit e motus
celi qui est ca pma corrupci
onis. ¶ h intelle de sbali cor
rupcione. ¶ Dnt aut quida
q in inferno erit corrupcio
actus et passio talis e p
transmutacionem a frigore
in calorem. et eo. ¶ Alii au
ibi q erit ~~in~~ corr et passio in
talis tm. ut vi sus recipit
calorem. et anima nunc

patit' in corpe/ et hanc sili
tudinem ponit. a⁹. mlut. h
ui' pba' opio.
13. ¶ Vtrum spē pati possit
ab igē corli. R. s scpturam
or dre qd sic. cum ignis inf'
ni corlis sit/ h d' m pacien
di dubium. quidam. n dnt
q affligunt ignem uidendo
non senciendo q ipm app
hndunt ut nociuu. ¶ Alii
aut q affligintur. q tenet
(m. per alligat) ab igne inuiti/ ¶ Alii comuni
(cone) & v'ius dnt q ignis ille agit
in spm nō actōm pmam. s.
calefa' ut mlem. h actōm
fam et spualem. s. uiolent
sp'mendo suam silitudinē.
et lesionem./ sic ē nunc aia
leditur p corp'/ hoc autē
facit ignis nō nlr h i q'tu
est instru mitum diuine iu
R. ¶ Vtrum inaia stiae
sepata remaneant po' sen
situe. R. sic. s quosda. q
dnt eas eē act anime. q
tm cuncto cēat cum ei vnit
sicut et sui uise. ¶ Alii di
cunt c'us q nō manent in
ea sicut insbo. q sunt cunc
ti tm. h sicut inradice sui
pnc q abea fluunt incor'.
4. ¶ Vtrum remaneant act'
eaz. R. nō. q intioz et ex
tioz sensiut actus exercen
tur p cor'.
Q ueritur' utrum aīe pt'
mortem hēant corlia
receptacula. R. sic./ Diffinite
n. possunt eē in loco quamuis
nō circuscptiue./ Loca autē
diuisa d'eminant' eis s sta
tum et mitum ipaz. 1.
¶ Vtrum usq ad iudiciū 2.
anime sint incelo et inins
no. R. sic q s leuitatē ut
grauitatem mitu' nō obstante (s. p dimta)
impedimento una quaq statum
ferit' ad locu suu.
¶ Vtrum alu inde exeant 3.
R. s legem cmem omis exi
bunt in iudicio rediturii tn
h nlls aū. n' ex dispensacioē
dei spali ob aliqm causā. ¶ sci
tm s so. exire possunt p ub
tatem dampnati aut nunc
ti sunt n ubi. R.
¶ Vtrum sin' abrahe sine
lymbus priuim sit infino.
R. Locus antiquoz priuim sin'
.i. requies d' abrahe q ipē
pmū exemplar fidei fuit
p'mus. n. se ab infidelibus
separauit et signaculū dist
inctiuū accepit et fuit an
ad ueutum xpi insupima
pte inferni ¶ Nuc aut celū
d' celum sinus abrahe inq
nunc est requies fidelium
¶ Vtrum idem eēt locus 4.

prium et puor · R · ideni loc
sunt s; sbam differens puis s; iii
dum · qr pres erant insupio
ri pte pui inferiori.
6 ¶ Que sunt receptacula aiar
post mortem · R · ut d · e · distic
ta s; diui sum statum aiaz qr
nito debetur celum · d; inito
pculpa actuali mortli infrnus
pactuli venli purgatorium
Culpe aut origli lymbus
prium / Iuxta tn inferiori pte
est et locus puor qr in ipis 1°
pccm et ple est
7 ¶ Utrum suffragia viuoz p
sint defunctis · R · sic · ii · Mach ·
xa · ulti · qr bona nra p in
tencionem directa · ad ipos
dirivari possunt qui sunt in
purgatorio pr vnionem caritatis.
8 ¶ Utrum suffragia fca p
malos psint eis · R · sic · si hoc
fiat ut minist publicus · vt
sacerdos missam celebrans
vl ut mast puatus alic
boni d eius · s · mandato · s;
si no / que pse facit n forte
pacciderns / vt cum p elas
puocat bonos adorandum.
9 ¶ Que sunt suffragia q bus
defuncti iuuant · R · e · s; Gr
Soluuntur · n · ut d · oblacio
nibus sacdotum · pcib scoz
elis caroz · et ieiunus cog
toz · s; a et ponit pma ra i
sta Omnia aut alia sb hus
e · continent s; Pma duo solu
unt p iuam gre · s · p inter
cessionem capitis ul me
broz · s; Alia duo p iuam in
stitie ul penam reducendo
p elas · s; vl penam solue
do pienuum · s; magis et
ul minus ualent eo ordie
quo posita sunt / Indulgen
et si dant cum ampliacione
ad defunctos psunt eis per
modum suffragii · s · no in
dulgencie qr ecc eos no ab
soluit pr · e · s; p eis soluit
s · d · io · infi.
10 ¶ Utru prosint tm illis
qui sunt in purgatorio
R · sic · qr illi soli indigent
et pceptibiles sunt · non
sic aut sci in patria et dapti
¶ Utrum suffragia spalr
p aliquo fca eque psint a
lus eiusdem meriti · R · ppo
sitio dixit qr sic · quantum
ad liberacionem · s · s; no q
honorem / exemplum dcam
dela accensa in missa pdicit
s; Alii dicut quis ex ipius q
non · qr suffragium vtm
finite est · et diuatur p in
tencionem quo quis uult / q
tum ad congratulacionem tn
plus valet existenti in maio
ri caritate.

11. ¶ Utrum suffragia sctõr p
multis equaliter et totaliter psint
singulis. R. sic. s̄ ppositiuum
/ s aliquos non. alias contiget
tantam ee uirtutem unius
misse qui centum. unu quantum
ad liberationem no tm valet
s quantum ad congratulationem
aut dissimode valent sm
gradus caritatis.
2. ¶ Utrum sci in celo audiant
orones nras. R. sic no cogne
vespertina. s. illi. sic loqr. Aug. di
cens eos nescire q hic agat
s; matutina. s. in libro. sic loq.
Greg. dicens eos scire que hic a
guntur. Cognoscunt tn tm ea
que ad btitudinem eor ptin
ent.
3. ¶ Utrum orent pro nobis.
R. sic. i. Mach ult. hic est
qui multum orat p plo. Je
remia. qr pfcior est caritas
eor erga nos in celo qm h.
4. ¶ Utrum semp exaudiantur
a dno. R. sic. qr s aug. Btus e
cui omnia optata succedunt
et nich mali optat. / Iuuant
aut nos meritis et pcibus nec
optant n qd sciunt dm uelle
fieri. ul simplr ul eis oratib.
Queritur utrm iusticia
sit in deo. R. sic. s; iu
sticia distributa que attendit
equalitatem pporcionis int re
cipientes simplr est in deo. Iu
sticia aut commutata n qu il
la attendit equalitatem rei
int dantem et accipientem.
s; quidam mod eius est int
nos et dm. qr creatura ei tbu
it s posse / Ro ö e qd differt iu
sticia et uitas in deo s conuen
qr iust d equalitate opõnis
p cpacom ad mrm extriorem
Vitas aut p cpom ad r intrio
riorem cui pporcionatur.
¶ Utrum ds agat iusticia cu
uno. qm cum alio. R. sic. si •2•
fiat. s. cpacio effectus adeffe
qr maiorem q iusticie effectum
ostendit in uno qm in alio.
/ Si aut fiat cpo modi ad
modum sic no qr in omnib
pfcte tenz medium
¶ Utrum mia sit in deo R. •3•
sic quantum ad id qd est dsua
uirtutis qd est uoluntas subue
niendi misero. / s; no quantu
ad qdam actz eius. s. passioz
animam. s sic est sub tm.
¶ Qualr in deo differant •4•
bonitas et misericordia. R. mia
pinr respicit ttm a quo. s. miseri
am que aufertur / bonitas
tm adquem. s. pfcom que
datur.
¶ Utrum in omni ope dei •5•
sit misericordia et vitas. R. sic. s
ps. et glo. ibidem et hoc si

accipiantur generaliter sunt large
quia sic misericordia dicit voluntatem
benefaciendi. Justicia vero exi
genciam divine bonitatis.
Si autem accipiantur stricte sic
non sunt in omni opere retribu
cionis quia sic misericordia dicit vo
luntatem benefaciendi mise
ris preter merita. Justicia vero vo
luntatem retribuendi secundum merita.

6 ¶ Quare magis apparatur de
misericordia quam iusticia cum in omni
opere eius simul sint. Responsio. quia secundum
Damascenum miseretur nobis ex bonita
te sua, sed punit nos ex nostra
causa. ideo opus misericordie magis
ei apparatur.

7 ¶ Utrum deus possit opera iu
sticie pretermittere. Responsio. sic. scilicet ut a
liquis fiat preter iusticiam. Ut quando
plus impendit de bono vel minus
de malo quam debetur. Sed non ut
aliquis fiat contra iusticiam. quia iniusticia
iusticia non impedit

8 ¶ Utrum deus iuste peccatoribus
penam eternam infligat. Responsio.
sic et hoc propter dispositionem peccatoris
a quo post hanc vitam cul
pa deleri non potest. quia est initio
vel secundum gregorium. quia voluntatem habuit
semper peccandi si semper vixisset.

¶ Utrum temporali pena a
liquem iniuste puniat. Responsio. non.
quia secundum Augustinum quecumque patimur peccata
nostra meruerunt vel actualia vel

saltem originalia. Pena enim est anime
medicina et secundum philosophum et mater
virtutis. 9

¶ Utrum per misericordiam dei aliquid
de pena dampnatorum relaxe
tur. Responsio. sic. quantum ad acerbitatem
scilicet sed quo non ad duracionem propter
indispositionem eorum. 10

¶ Utrum suffragia ecclesie pro
sint dampnatis ad diminu
cionem pene. Responsio. non. ut dicit
Augustinus quia omnino precisi sunt ab
ecclesia. et variabilem causam pe
ne sue habent. scilicet culpe obstina
te voluntatis. Quidam tamen
cum positivo dixerunt quod pro
sunt dampnatis fidelibus non
alius et usque ad iudicium non post.
Dixit autem prepositivus penam
per suffragia suspendi et usque in
finem mundi si tamen multi
plicarentur suffragia. Sed culpa
pa non suspenditur secundum quosdam
quod possit diminucio acerbitatis
fieri secundum qualitatem proporcionis
scilicet non quantitatis et ideo nunquam
eam totam posse auferri. Secundum
suffragia equalia sunt alii
quod pena non diminuitur in se
sed virtus sustinendi augetur
nichil ideo melioratur. Justi
tanta virtus ei conferri posset
quod parum curaret penam.

Queritur utrum sententia
disceptacio erit iudicii 11

R. Q(ui)dam dicunt q(uo)d totum iu
dicium m(en)tale erit no(n) uo
cale alias minius p(re)tend
erunt. Alii q(uod) m(en)tale et uo
cale e(st). q(ui)a xp(istu)s ut ho(mo) iudi
cabit. ex hoc e(nim) maius erit
gaudium sensibile bonor(um).
et maior dolor rep(ro)bor(um). hec
ambo e(st) in lit(tera). s(ed) n(on) u(er)iu(n)t e(tiam) tu(n)c.

2. Utrum tu(n)c fiat discep
cio d(e) opibus m(isericord)ie. R.
m(en)talis disceptacio erit d(e)
omnibus opibus bonis et m
alis sp(eci)alit(er) t(ame)n de opibus m(isericord)ie
e(t) uocalit(er) s(ecundu)m unam opi(ni)o(n)e(m)
q(ui)a p(ro) illa s(an)c(t)i p(e)cc(at)a sua rede
merunt. mali aut(em) h(ec) negle
xerunt. et p(ro) hoc app(ro)babit
eos m(isericord)ia dignos no(n) e(ss)e.

3. Utrum solus xp(istu)s iudi
cabit. R. au(c)t(oritat)e xp(istu)s s(ed) q(uo)d ho(mo)
s(ed) au(c)t(oritat)e q(uasi) iurisd(i)c(ti)one dele
gata. et uocis p(ro)lac(i)o(n)e s(ecundu)m u
nam opinionem. Ap(osto)li e(t)
uiri p(er)fecti tamq(uam) assessores
iudicis inquibus i(us)t(iti)a p(er)fecto(rum) m
inte relucent. quasi in qui
busdam libris leges diuine
(con)cuss s(an)c(t)i et angeli app(ro)baci
one. Mali aut(em) (com)paracione
ut m(iserie) minute. etc.

4. Utrum d(e)mones sint
exequtores sine. R. m(agister). in
lit(tera) ponit duas opiniones.

5. Quidam. r(espondeo) dicunt q(uod) sic.
q(ui)a uoluntarie p(e)ccator d(e)mo(n)i
se subiecit. Alii q(uod) no(n) s(ed) t(ame)n
diuina iusticia per se pigne(t).
quia tunc cessabit omnis
p(ro)lacio ut d(icitu)r in lit(tera).

Utrum omnes homines 6.
iudicabuntur. R. sic. judicio
s(cilicet) retribucionis. S(ed) no(n) o(mne)s
iudicio discusionis u(e)l (con)tro(uersi)e.
Jmmo s(ecundu)m sin(gu)los. G(regorius). in lit(tera). e
erunt ordines in iudicio.
q(ui)a quidam iudicantur e(t) pe
reunt. ut mali xp(ist)iani. Alii no(n)
iudicantur. et saluantur u(t)
p(er)fecti. Alij iudicantur e(t) sal
uantur. ut inp(er)fecti. Alii ne(c)
iudicantur nec saluantur
ut infideles quia nichil bo(ni)
opus h(abe)nt.

Utrum angeli iudicabu(n)tur. 7.
R. Judicio disceptacionis no(n).
q(ui)a inp(er)mixta sunt m(er)ita utr
iusq(ue). S(ed) iudicio retribucio
nis iudicabunt(ur) q(ua)ntum ad
accidentalia. s(cilicet) p(re)mia. u(e)l pe
nas quas ex p(ar)te n(ost)ri (con)sequuti
sunt. s(ed) non quantum ad
essencialia.

Utrum ignis mundum 8.
purgabit. R. sic. s(ecundu)m s(an)c(t)o(s).
et hoc ab inpuritate q(ue) in
p(e)cc(at)or(um) fuit. et ab igf (?) b(e)utate
corrupcionis. ut habitatori ho
minum in nouato mag(is) congru
at. p(ro) ignem aut(em) sit q(ui) e(st) elem

maxime actiuum n̄ tn̄ h
agit tn̄r. s̄z inquantum est in
strumentū diuine iusticie. ¶
Ascendet aut̄ tm̄ quantum aq̄
aq̄ diluuij. ut d̄r in lit.
9. ¶ Utrum ignis ille sit ignis
elaris. R. sic q̄r a° d̄r eū mu
dam̄ igne. ¶ Quidam g̃ di
cunt eum ēē elin ignis et in
matia inferiori multiplicatū.
¶ Alij q̄ erit ignis ex multipli
cacione et refractione radioꝝ
celestium quatus intēt. Ex°
d̄ speculo concauo. et aqua fri
gida inuicto ¶ Alij q̄ erit ig
nis ex concursu supioꝝ et infi
oꝝ ignium cātus sicut et di
luuium hoꝝ diffīa tm̄ est
penes cām. s̄z non inspē.
10. ¶ Utrum iste ignis purga
bit celos. R. non. q̄r nich hūt
impuritatis nec recipiunt p
egrinas impssiones s̄z tm̄ in
nouabuntur cessacione mot̄
qui est impssionis ¶ Auctes au
tem que hoc dnt̄ locunt̄ de
celo aereo
11. ¶ Utrum iste ignis ela con̄su
met. R. Quidam dixunt qd̄
t̄ra et aer manebunt s̄ sbam
s̄z alia duo inceleste nūm tn̄s
mutabunt̄. ¶ Sz c̄ est q̄r nec
ela impō sunt ad celum nec
uniusum maneret
12. ¶ Alij q̄ omnia manēt s̄ sbāz
s̄z fiet in eis coꝝ qualitatum ac
tiuaꝝ et passiuaꝝ statu ge
neracionis et corrupcionis d̄
seruiencium. Sz c̄ est q̄r
ppa passio numquam deserit
sbm vn̄ alii dnt̄ vius qd̄
ela omia. glō. i. coꝝ. vij ma
nent s̄ sbam et qualitates sun
hītum. s̄z nō s̄ usum. q̄r cess
abit motus celoꝝ. qui est pri
cipium oīs altacionis 13.
¶ Utrum iste ignis sequetur
iudicium. R. sicut colligit̄
ex dc̄is scoꝝ cum acto illius
ignis sit succensiua. hēbit
inicium ante iudicis aduentū
q̄r quasi simul fiet pullum
purgacio uiuencium ut d̄r
in lit̄ et incineracio corpum
quo fc̄ō statim erit rē corpum.
et aduentus iudicis. et initio
iudicium inflambitur tot̄
mundus incarcitutu. ꝓ. Ignis
ante ipm̄ pcet. ¶ terminato vo
iudicio t̄minabit̄ acto ignis
cum execucione iudicij iung
cum exegucione iudicij ...
lucens pctores et trahens in i
firmum. ¶ nō. n. conplebitur m̄
di innouacio. n̄ expulso pc
catore ¶ et sic pȝ qd̄ ignis
iudicium pcedet. concitabi
tur et sequitur.
¶ Queritur utrum xp̄c iudi
cabit in forma hūa. R.
¶ In utraq; n̄ iudicabit s̄. d̄. ea 1.

q·3·Juhua ido qz uico ex
altari dz in qua maxime
fuit et opa redempcionis
exhibuit

2· Utrum xpc apparebit in
forma glorificata· R· sic·
s au inlit/ qz hoc erit ad
maiorem reuerenciam iudi
cis

3· Utrum appebit i for
iudicis diuina ut reprobis
uidi possit R· non· s a^9 in
lit· qz cum ipm uidere sit
summa pfcio intellcus no
pt ee sine maxima dlcone
/et cum id intelli^le ipporc
nali excedat intellcum nisi
ad id ptinge non possunt
ni eleuato intellcu et dispo
sito pgam Unde tm uidebunt
cum mundis corde

4· Utrum xpc descendet ad
iudicium in vallem josap
hat· R· s glo· Joel· 3· et sic
in lit· non descendet in vall
em s3 sedebit inaere ct loc
illius yallis et montis oli
ueti v e ascendit qui val
li eidem ~~~~~~~ / est aut
idem locus 2ueniens pp cta
tem· qz quasi in medio tre
Jtem famosus est pp opa
redempcionis/ Sedebit
aut in tanta altitudine
aeris· v· s desiciat aspectus

aplorum uidencium ipm asce
de· s sci rapientur ei obuiam/
Jmpij aut tamqm grues mac
bunt infra· et vbiqz distinui
dentur circa locum illum/
Hec omnia lz pbabilia sint
no tn certa·

Q^re tam terribiles erunt ·4·
circumstan^e iudicij· s· qz sol 2tris
tur inte· et hi^9 R· vt pp terrore
iudex in maiori reuerencia
habeatur ·6·

Utrum in nouacio mundi
R· sic· s septuagin· s ut hita
tori suo· s homi innouato ma
gis 2gruat et ut pfectus dm
tunc e inspecto creature 2g^o
scat et sic uisio sensibilis dele
tacionem augeat

Utrum motus corpm ce ·7·
lestium cessabit· R· sic· aba· 3
et ysid· in lit· qz est pp statu
tum gnacionis et corrupcionis·
qui tunc cessabit Lux aut
non cessabit qz eius utalitas
spualis est· s· 2g^ruus et decoo
ris que non cessabunt· /cec
ssabit aut simp^l no^te dina
qitjuus quidam dixerunt qd
n ir adepto· s fine suo· hua
s gnacione·

Utrum lux eorum augebitur ·8·
R· sic· ysa· 30· et hoc pp maio
rem 2grm et decorem homis
innouati· qz ad h lux ordiat^9

f· q· 6·

9 Utrum celestia illustrentur. R· sic· aliqua in claritate do tabuntur secundum sanctos ut habitatori in novato hominum· sed magis congruant et hoc dicitur celum novum et terra nova.

10 Utrum vegetabilia et animalia destruantur. R· sic quia nulla convenienciam ad statum incorruptibilis quia in toto sunt corruptibilia secundum est tantum propter vitam hominis animalem

8·99· 1· Queritur utrum beatitudo sit deus· R· Duplex est beatitudo· scilicet increata que deus est· qui beatificat nos effective· et creata que beatificat nos formaliter· cum in finis noster ultimus scilicet deus sit extra nos non beatificat nos formaliter sed coniunctio ipsa secundum possibilitatem nostram ad ipsum finem que est quasi finis intermedius/ prima gratia est tamquam finis in quo quiescitur· secunda tamquam finis quo quiescitur.

2· Utrum beatitudo sit actus hominis· R· sic· quia beatitudo consistit in ultima et perfectissima coniunctione creature racionalis cum suo principio· Hec autem est illa que est in actu· non illa que est in potencia tantum· vel in habitu secundum ultimus est finis cuiuslibet rei est sua operacio· finis enim rei est forma· forma autem est propter operacionem·

Utrum sit actus voluntatis R· sic· ut probabilius dicitur quamvis quidam dicant quod principalis sit actus intellectus secundum est generatio in actu intellectus originali· quia cognicio prima est affectum· In actu autem voluntatis completur quia secundum Augustinum est amore inherere· et quod unionem perfectiorem et intimiorem coniunctionem facit amor quam cognicio li· 1· d· 1· q· 7· ·3·

Utrum omnes appetant beatitudinem R· sic· secundum philosophos et Augustinum inlibro et alios sanctos quia omni rei a suo motore imprimitur aliqua dispositio qua tendit in suum finem naturaliter unde omnes appetunt beatitudinem tamquam finem ultimum· et eam cognoscunt in universali· scilicet quandam sufficienciam quamvis non in particulari scilicet quod in hoc sit illa sufficiencia· ·4·

Utrum appetendo beatitudinem aliquis mereatur· R· sic iniquitatem· scilicet procedit a voluntate deliberata· sed non quantum in anima· ·5·

Utrum ab omnibus beatitudo percipietur equaliter· R· non· quia quamvis obiectum sit unum et idem dispositiones tamen virtutis sunt por ·6·

q operatur circa ipm̄. Eodem
modo de potencie psoe ma
iori et minori lumine gle
s diuersitatem meritoꝝ.
7. Utrum post iudicium
sit maior beatitudo scoꝝ quam
modo. R. sic s Io. in lit. vn
nō qd si extensiue loquimur
sic maior erit gla qz ad stolā
anime stola corꝑ addetur
et numero cciuii accrescet. Si aut
intensiue sic s quosdam nō
augebitur beatitudo cciuius. quia
in mutabilis est et euo in
sistat siue cciuitate. Alij a
ut q augebitur qz tunc aīa
erit ꝑfcior hito illi ꝑfci in
axime cum corpus tunc eā n
impediat. Vn a. in lit. d. qd
nunc appetitu corporis retardat.
8. Utrum aliq dotes sci sint
assignande. R. sic. Sunt aut
dotes dona qdam que dantur
in ppetatem sponse ecclē ato
ta trinitate que prius iit est qn
in domū sponsi x. s. traducitur
quamuis ante traductoū pro
mittantur. et dicuntur dotes
s similitudinem dotis in m
trio carnali. qz ibi dos est cy
datur sponse aprē.
9. Utrum dotes sint in xpo.
R. sic. s Bnam. s. et 2ter loqn
do. R. non ꝓpe nec s rōm
dotis qz ipe est sponsus nō
sponsa. qz n̄ hūa nūq͂ ee
distinctum huit ap' illi dei. 10.
Utrum in anglis sint dotes
R. ꝓpe loquendo nō et s rōm
rōm dotis qz quamuis angloꝝ
et hoīm vna sit eccā. et z ..
aliquo modo int angelos et x.
ꝑ unionem grē nō tn̄ ꝑ vni
tatem nr̄ nuspē. Large tn̄ lo
quendo possent d hre dotes. 11.
Que sunt dotes. R. s doctores
iii tres anime. s. visio dilco
ꝯphnsio siue fruicio. et .iii. corꝑ
claritas impassibilitas sb
tilitas agilitas. Dicuntur aut
h. s. dotes quasi dona ꝑncipa
lia ꝑ que ad actum gle disp
onuntur. Alia aut dona scī
qi dona parnalia. i. iuxta do
tem. ꝑ ꝑdona g. anime ipā
ꝑncipio unite sue deo. s. ꝑfce
coniungitur qz visio succedit fi
dei. dilco caritati. ꝯphnsio
spei. corpus aut ꝑdona sua
ꝑncipio inite sue. s. anime
ꝑfce subicitur ne ꝑpi aīa
ab actu gle retardetur. quia
claritas facit ipm facile su
sceptibile nobilium sensi
bilium. Inpassibilitas aut
resistere impressionibus ig
bilibus agilitas ut motum
non resistat. sbtilitas ut n
eius motui resistendo impe
dimentum.

·3· Utrum sancti in patria deum in-
tuebuntur per essentiam. R. secundum glo. 1o.
xv. super id cum tradiderit re-
gnum i' essentie prius et si. et
spes. s. videbitur perfectio in i-
tellectus sicut cuilibet rei con-
sistit in coniunctione et ul-
timo fine quod est summum
intelligibile s. deus qui est pu-
ritas. Hec autem coniunctio dei pre-
sens intellectui. Non quidam dicunt in
futuro videri ab intellectu cre-
ato per speciem impressam non
abstractam et inchoatam facie
facie ad sicut est nunc hominem
video per similitudinem in ocu-
lo receptam. Alii autem dicunt
videri per essentiam propriam tamquam
per speciem sive formam non
tamen coniunctam intellectui sed
per se subsistentem separatam
presentem intellectui cui intel-
ligitur sicut lux presens est o-
culo. Hee due opiniones sunt
et philosophorum de intellectu nostro respectu in-
telligentiarum. Prima est avicenne, secunda
est averrois et alexandri.

·4· Utrum deus a sanctis comprehenda-
tur. R. non. secundum sanctos qui viderunt
deum eum incomprehensibilem
quia comprehendi dicitur secundum au. cuius fines
circumspici possunt. Deus autem
infinitus est. Intellectus autem
sanctorum finitus attingit ergo ab
intellectu creato sed non comprehenditur

sicut punctus attingit li-
neam quamvis ergo ipse sim-
plex sit, secundum totum tamen intelli-
gibilitatis per comparationem ad
intellectum sanctorum multiplex
est. ·5·

Utrum omnes sancti eque
deum videant. R. non. quia
quamvis idem sit cognoscibi-
le omnium diversimode vide-
tur. secundum au. multis. secundum diversita-
tem dispositionis et virtutis
in gratia et in gloria. s. q. 6. ·6·

Utrum videbunt deum
et oculo corporali. R. non. sicut
dicit ambrosius et so. et intelle(ctu) p-
se. s. per actum tamen videbitur
corporum incorruptione creatu-
rarum et motu sicut nunc
anima cognoscitur per mo-
tum corporis. ·7·

Utrum quicumque vi-
dent deum videant omnia in ipso.
R. non. ut patet in angelis secundum
dyonysium. quia non oportet si causa cognosca-
tur secundum id quod est, quod cognosca-
tur in ratione cause. P' in dei e
obiectum beatitudinis. Unde ab omni-
bus videtur secundum essentiam suam
sed in quantum est causa potens
non operans ad illud intellectu in-
creato videtur, in videri potest.
Inquantum autem est causa potens
et operans sic videt quantum
vult, quia causa est et speculum

uoluntarium est tamen.
3. Utrum corpora sanctorum erunt
impassibilia. R. sic. i. cor. xv.
in glo. et hec tutule de passi
one propter dicta. que est cum trans
mutacione. et ab abiectione
non de ea que est in sola speci
recepcione que manebit que pro
est in sensu sanctorum. frustra perfectionis sollo
fiet autem hoc ex ui quanti corporis
ut quidam dixerunt sed uir
tute anime perdonatis et cor
ita omnino contentis et perfi
cientis ut peregnam in pro sollo
nem non possit recipere
Utrum sicut sunt sensuum
in mutabilia. R. non immu
tacione nisi de excellencie sen
sibilium corrumpit sensum
sed spirituali sui aliquando recipiunt
sed similitudinem sensati quod
in mutacionem dicunt quidam
tunc fi exstinctendo tamen.
Sed uerius dicendum est quod senciem
intus suscipiendo sic in luno
sitas et oculi non impedit re
cepcionem speciei quod manebit
in eo dyafinitas nilus Ut do
et auemociori unde potest quod
in minori anglo quam in pro
maiorem perfectionem.
Utrum corpus gloriosum erit
clarum. R. clarum erit de sed gest sit
Job. xxviii. quod erit purum et
lucidum unde dicitur quod corpora sanctorum et
claritate fulgent et puritate
te translucent non tamen propter hoc
erunt uaria sed compacta. erit
autem hec claritas in corpore pro
ex redundancia glorie anime
in corpus. unde quod est in anima
spirituali in corpore corporale erit cum pro
prietate habet et colorem nec recapitulatio
11. Utrum corpus gloriosum sit
uisibile ab oculo non glorifica
to. R. sic quod cum gloria perficiat
non sed claritate glorie manebit
speciem nec utrumque tamen sed dicitur
erit uo anime. sicut gratia huius
corpus gloriosum potest apparere uel
in specie glorie uel in specie nature
sicut uoluerit ex quamuis pi
scium et noctilucis que de
uidentur in luminositate de
nocte et in colore proprio de die.
Dicunt quidam quod corpus
gloriosum uideri possit ab oculo
non glorificato proprio colore sine
miraculo sed in sua claritate non
Alii uero quod et in claritate sine
miraculo quod illa claritas unita
est cum claritate illi quamuis
non sit ab eadem ea. solo tamen
totaliter sed ab oculo glorificato to
taliter et perfecte capi potest hic ait
defectus in oculo non glorifica
to est ex parte uirtutis uisiue
non propter claritatem que inlu
cens et deleans est non corru
pens temperari tamen potest pro uoto

sci cum voluit apparere o
culo infirmo
¶ Utrum corpus glosum rone
3 sue subtilitatis possit penetrare
corpus non glosum ita quod sit
sint in eodem loco. R. quidam
dicunt quod non nisi pluralitatem
corporum distinguunt per diversas mas
diverse in per diversos sitos. Alii
dicunt communis quod pt quod est dam
li. iii. quod dns intravit ianuis
clausis attribuit virtuti glo
rificacionis. Sub intrat autem
per eos corpus glosum subtilita
te sua corpus non glosum sed
non dividit ad modum spc quod spu
alis erunt non tamen hic erit per
rarefactionem secundum gg et quod sic sibi in
trat manent distincte utriusque
divisiones intraserte. s. quivis
non extrinsece unde diversas habent
superficies sed eundem locum.
¶ Utrum possit simul esse in
2 eodem loco cum alio corpore glo
rioso. R. non. quod eandem speciem
subtilitatem habet sic nec spe asp
ritu penetratur quamvis corpus
penetret sed est infirmitatis esset
si penetraretur.
4 ¶ Utrum corpora gloria erunt a
gilia ita quod moveantur ad om
nem loci drram. R. sic. quod secundum a
ubicumque voluerit animus
protinus erit et corpus. erit ergo
ille motus voluntatis non ne.

quod corpus pfcte subicietur anime
nec ille motus est ipsis indig
enciam sed ipsis pfcom ne.
6 ¶ Utrum motus corporum sit in
stanti. R. quidam dicunt quod sic
quod movetur ad modum spe
alius autem videtur hoc impos
sibile cum omne dicitur quod
movetur prius sit inicio ad
partem inicio adque. Unde alii di
cunt virtus quod movetur in corpore
imperceptibilis et tamen et minimo
ri tempore quam ad secundum quod est pr
fectionis gle
Queritur utrum anima se
7 parata nisi aliquid intelli
gat. R. sic. quod secundum phm est dam
ni potest esse sine comparatione opone
anima autem prius intelligere sep
arabilis est secundum te. De modo autem in
telligendi diversitas est. Qui
dam dicunt quod intelligit per spes
concreatas quod non potest in corpore
mole carnis oppressa. Sed contra
est. quod secundum ph. creata est sicut
tabula rasa. Alii dicunt quod intellit
prius per spes acceptas in corpore
prius per influenciam sibe sep
arate cuius influencie magis
est receptibilis post separacionem
quam in corpore et hoc fit nisi est
in inferno contra est quod hoc
proprium videtur esse angeli non
anime nisi pergratiam. Unde dicunt
alii quod intelligit plurium intellans

agentis species ab ipsis rebus
abstrahentis quas coniungit
intellectui possibili potencior
enim est intellectus agens separatus
quam coniunctus corpori.

2 Utrum anima per species quas
in corpore accepit per modum se-
parata intelligat. Responsio. Duplex est
opinio. Quidam enim dicunt quod non
et quia sciencia acquisita in morte
totaliter destruitur tam secundum habitum
quam secundum usum. Hii occasionem ac-
ceperunt ab Avicenna qui dicit intel-
lectum possibilem non reservare
aliquas species postquam actu de-
sinit intelligere. Exemplum de oculo qui
speciem rei amittit cum ave-
rsa aufertur et aliunde humor
tamen modo intellectus ex novo recep-
cionem ad iterum recipiendam
speciem et secundum habilitacio sciencie dicitur.
Alii videntur verius dicere quod
intellectus species recipit et conser-
vat quia et memoria secundum Augustinum pars
ymaginis est et per eas post
mortem aliqua intelligit. Unde
dicunt quod est sciencia acquisita ma-
net post mortem secundum habitum
quamvis non secundum usum qui nunc est
cum procedit raciocinando.

Utrum anima separata non li-
cognoscat singularia. Responsio. Quidam
dicunt quod non cognoscit ea ac-
cipiendo ab eis formas intelli-
gibiles quia in non potest intelligi et
per conversionem nec proprie hoc modo. Intelli-
gunt autem secundum eos per formas infusas cre-
atas a formis divinis que sunt
cause rerum quo ad unum et forma. A-
lii dicunt verius quod intellectus separatus
cognoscit ea immediate per lucem
propriam ab eis formas similes abs-
trahendo quamvis in corpore hoc fa-
ciat mediante fantasmate quia
potencior est intellectus separatus
quam coniunctus et secundum ~~boeci~~ quod   boeci
potest virtus inferior potest et supe-
rior. Ille autem cognoscit ea.

Utrum reprobi utantur sciencia   3
acquisita in hoc mundo. Responsio. Sic.
Luce xvi. Fili recordare quia non tantum
iniquitum est causa leticie et proficit
cognoscentis sed iniquitum est
causa tristicie quia considerabunt ma-
la que fecerunt et bona que ob-
miserunt et dampnum quod ex
sua sciencia ~~ex~~ incurrerunt et hiis.

Utrum reprobi cognoscant   4
que aguntur in hoc mundo. Responsio. Secundum
Gregorium super Iob non et est secundum Augustinum et
hoc intellige naturaliter et de novo speciem
abstrahendo quia hoc non fit in
quantacumque distancia cognoscent
tamen aliqua coniecturando
de absentibus ~~ut~~ ex statu pre-
terito in quo eos reliquerunt vel per
dominum vel est per revelacionem
dei vel demonum vel animarum per
ipsos cottidie descendencium.

Utrum videant gloriam sanctorum   5

in celo. R. sic s(ecundu)m gg. velut.
usq(ue) ad iudicium s(ed) no(n) post.
vident aut(em) eor(um) gl(ori)am invisi
non in quali gloria sint in
p(ar)ticulari quod non posset e(ss)e
sine gaudio s(ed) p(ri)mum e(st) ad
maiorem penam/ post iudici
um aut(em) omnino deflectent(ur)
ad penas p(ro)p(ri)as ita q(uo)d de glori(a)
s(an)c(t)or(um) no(n) cogitabunt
·7· Utrum peccent in inf(er)no
reprobi. R. post iudiciu(m) no(n)
quia tunc erit (com)pletus status
bonor(um) et malor(um) s(ed) quib(us)da(m)
videtur q(uo)d ante iudicium in
cititur supplicii acc(id)e(n)t(a)le non
ce(ss)a(b)ile. alius aut(em) videt(ur) q(uo)d ne
utrum q(ui)a acceperunt iam dif
finitam s(ente)n(ti)am et sunt int(er)
minio ime nec est si(mi)le d(e) de
demonibus qui h(abe)nt officiu(m)
exercendi homines mala (et)
voluntas eor(um) tu(m) pena est
·8· Utrum velint no(n) peccasse
R. p(er) se non. s. ip(su)m peccatu(m). s(ed) p(er)
accid(en)s. s. p(ro)p(ter) penam annexam
sic penitent
·9· Utrum appetant non
e(ss)e. R. non esse p(er) se no(n) appe
tunt q(ui)a nullam r(ati)o(ne)m boni s(ed)
p(er) accid(en)s inquantum est abla
tivu(m) pene
·10· Utrum in inf(er)no sit flet(us)
corpalis. R. sic q(uan)tum ad ca
pitis et oculor(um) turbati(on)em
onem et obnubilacionem
s(ed) non q(uan)tum ad lacrimar(um)
resolucionem quia cessante
motu celi nullam amplius
alteracio n(atura)e corpus erit.
Utrum erit ibi v(er)mis co(n)sc(ienti)e ·11·
lis. R. no(n). quia credibilius
e(ss)e dicit Au(gustinus) d. c. d. q(uia) nulla(m)
dispo(siti)onem h(abe)t ad incorrupti
bilitatem. s. d. xx. q. 10. s(ed) v(er)m(is)
in(tel)l(igi)b(i)lis erit corrodens a(n)i(m)a(m)
Utrum ibi sint tenebre ·12·
corp(or)ales. R. infernus q(ui)a loc(us)
tristicie ideo simp(lici)t(er) est tene
brosus quia lumen p(er) se de
lectabile est ibi t(ame)n aliquid
obscuri luminis quo dampn
ati videre possint u(nde) dolea(n)t
et sic lumen paciden(tes) ·13·
stat eadem est s(ente)n(ti)a gg.
Utrum carencia visionis
que est pena dampni sit
gravior q(uam) gehenna. R. in
pena est duo (con)siderare. s. di
visionem p(ro)p(or)c(i)onis (com)muo p(ro)sib
et iis dicionis q(uan)tum g(ra)d ad
p(r)imum. s. dampnum divi
sionis carencia visionis dei
maior est omni pena q(uan)t(um)
ad s(ecundu)m vo sic carencia cum se
sit doloris de carencia ut in
adultis maior pena est q(uam)
gehenna et sic dicit Cr(isostomus). q(uo)d
maior pena sit carencia. s(ed)
carencia sine sensu doloris

ut inparuulis minor est
pena quam gehenna. vnde
et. quod mitissima est pena
paruulorum. Non .n. remorsum
conscientie habent de amissione glorie
que eis numquam debebatur.
Nobis autem post sacramentum regene-
racionis debetur et a xpisto con-
feretur. ipso ad suscipiendum nos
disponente qui est benedictus
in secula Amen.

Explicit liber quartus :.

Et per consequens questiones
super .iiii. libros sententiarum ad
dam doctore. ordinis predicatorum
et secundum veritatem exclusorum
magistrorum opinionibus collecte.

2 Vtrum iniustis fidelis sit aliquid utile spirituale
ad tenebrandum. Respondeo. Due sunt opi-
niones. Quidam dicunt quod utile dumta-
xat casibus. Alii probabilius quod licet
sit utile ut sacramentale quo eis in partibus vtrio
in sanctum complete ordinis est .5.

4 Vtrum una sup. d. 1. q. 1.
sufficiat super altare. Respondeo. Sic quia utroque
per propriam virtutem. propriam significationem et
determinatam mentem et sub utraque specie
corpus et sanguis christi concomitancia non
extra sacri

5 Vtrum per solas fidelis sint aliquis ubi quo
dum vocatore sit possit confectio. Respondeo.

sic. tamen grauiter peccaret. 1
Vtrum sacerdote vno desinente ab
alio debeat suppleri. Respondeo quod sic secundum con-
toletanum si sciat ubi desierit. Si vero ne-
sciat accipiat inchoet. Sed secundum innocentium
.iii. melius est hostiam consecratam conserua-
re. et super aliam hostiam missam accipi-
te inchoare. 8. 9.

Oberit vero xpiste ut uel sacramentum manduca-
cet. Respondeo. In manducacione corporali sacramenti
scilicet masticatio. oris sui in ore. inuenire super
terra ad similitudinem primo secundum quod conueniunt speciebus 1
in manducacione corporis xpisti tamen uolens tamen coi- sine
mestico. ita tamen quod cibatur cor vnitione si est.
Quot modis xpiste manducetur. Respondeo dupliciter 2
scilicet sacramentaliter qui accipit sub speciebus. Item
spiritualiter qui bene dispositus accedit vel in
fide quia credit tamen fide viua.
Quid est spiritualiter manducare. Respondeo. fide in- 3
herere christo et eius incorporari vel secundum promodum
mentis credendo et spiritualiter participare sacramenti
credendo et participando
Quid utilitatis manducans sacramentaliter 4
et spiritualiter manducantem. Respondeo. Benedictus sa-
lutis et pro loco et tempore si sumpserit ad actu-
rem gratie continet multas utilitates . 17.
viii. Inflamat. memorat. sustentat.
roborat. auget. hostia spem purgat. refi-
cit. vitam dat et vnit. consummat fidem
munit. fortem premittit.
Vtrum mali sumant corpus christi. Respondeo. Sic quia su- 5
munt species quae sunt pars essentialis sacramenti
Vtrum infidelis manducet sacramentaliter. Respondeo. Si di- 6
cat modo rei manducare verum est. Si modum
manducantis est sic tamen non intendit sumere